

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

21'inci Toplantı
21 Aralık 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın El Bab'da şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ve KOSGEB kredisi için başvuru süresinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın KOSGEB kredisi için başvuru süresinin uzatılması gerektiğine ve Komisyonun çalışma saatlerinin Anayasa Komisyonunu çalışma saatlerine denk getirilmemesini istediğine ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in Başkanlık Divanı olarak El Bab'da şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/796)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

21'inci Toplantı

21 Aralık 2016 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 14.41'de açılarak dört oturum yaptı.

Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı, El Bab'da şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediğine ve KOSGEB kredisi için başvuru süresinin uzatılması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Garo Paylan, KOSGEB kredisi için başvuru süresinin uzatılması gerektiğine ve Komisyonun çalışma saatlerinin Anayasa Komisyonunu çalışma saatlerine denk getirilmemesini istediğine,

Komisyon Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç, Başkanlık Divanı olarak El Bab'da şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarı'nın (1/796) görüşmelerine devam edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 20.35'te toplantıya son verildi.

21 Aralık 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.41

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 21’inci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde (1/796) esas sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarı bulunmaktadır.

Değerli üyeler, şimdi tasarının maddeleri üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Görüşmelere başlamadan önce Sayın Kalaycı, buyurun.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı’nın El Bab’da şehit olan askerlere Allah’tan rahmet dilediğine ve KOSGEB kredisi için başvuru süresinin uzatılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum.

Bugün Suriye’de El-Bab’da 4 şehidimiz var ve yaralı askerlerimiz var. Öncelikle şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Türk milletinin başı sağ olsun. Yaralı askerlerimize de acil şifalar diliyorum.

Sayın Bakanım, Hükûmet olarak bir konuda size çağrıda bulunmak istiyorum: Sayın Bakanım, bugün biliyorsunuz sıfır faizli KOSGEB kredileri için bu gece 24.00’e kadar başvuru yapılıyor, 24.00’te bitecek. Yalnız, gerek KOSGEB kaydına girme şartı aranması gerekse de kayıtların güncellenmesi konusu işlemleri artırdı. Hakikaten, odalarda, birliklerde başvuru için uzun kuyruklar oluştu; yoğun talep var. Bize gelen talep bu sürenin uzatılması, en azından cumaya kadar uzatılması. Şöyle bir konu var Sayın Bakanım, dün KOSGEB’den bir açıklama olmuş, basında yer alıyor: “Başvuru sayısı çok olduğu için süreyi uzatmayacağız.” gibi bir açıklama gelmiş. Yani bu doğru değil, hem başvuru süresi uzatılmalı hem de 15 bin kişi... Yani ne kadar kaldırabiliriz bilmiyorum bütçe imkânlarıyla, artırılması çok doğru olacak yani bugünkü ortamda esnafımıza çok önemli bir kaynak imkânı sunan bir uygulama. Biz bu uygulamayı destekliyoruz ama hem sayının artırılması -kredi alabilecek esnaf sayısı- hem de süre uzatımı verilmesi gerekir diyorum, size çağrıda bulunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

Sayın Paylan...

2.- İstanbul Milletvekili Garo Paylan’ın KOSGEB kredisi için başvuru süresinin uzatılması gerektiğine ve Komisyonun çalışma saatlerinin Anayasa Komisyonunu çalışma saatlerine denk getirilmemesini istediğine ilişkin açıklaması

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, ben de aynı konuyla ilgili söz alacaktım, teşekkür ederim Sayın Kalaycı'ya.

Sabah dokuza kadar uzatılmış diye bilgi geldi, ancak, 15 bine karşı yaklaşık 500 bin başvuru var yani 30 katı bir başvuru var. Burada çok az bir esnaf faydalanacak, bu görülüyor ve aslında piyasadaki sıkışıklık gösteren bir şey esnaf açısından. Burada yeni bir tedbir... Yani hepsi sıfır faizli tabii ki olamaz, bütçe imkânlarını zorlar ama hani bu düşük faizli meseleden, özellikle dar gelirli olan, sıkışık durumda olan esnaf için yeni bir imkân bence de düşünülmesi lazım. Yani tamamına, 500 bin esnafa birden sıfır faiz vermek bütçe imkânlarını inanılmaz zorlar, yeni bir şey düşünmeniz gerekir diye düşünüyorum.

Bir de, bu süre uzatmak da sayıyı artıracaktır aslında. Çok ciddi bir sayı var yani önce imkânı artırıp süreyi uzatmak, bence yeni bir imkân sunup süreyi artırmak daha doğru olur. Bununla ilgili bir beyanda bulunmanız daha doğru olur diye düşünüyorum.

Bir de Sayın Başkan, dün siz iki buçukta toplanacağınız dediniz, akşam saat dokuz gibi gittiniz. Gece iki buçukta da ne hikmetse Anayasa Komisyonu da bugün iki buçukta başlama kararı aldı, böyle bir dirsek temasınız mı var komisyonlar arası? Yani ben Anayasa Komisyonuna katılmak, bir gözükmek istiyorum, bir görmek istiyorum; Türkiye'nin geleceğini ilgilendiren bir şey ama siz ne hikmetse bizi, buradaki üyeleri burada tutmak için, herhâlde, eş zamanlı bir süre belirliyorsunuz, yani bunu yapmayın ki bir gidelim oraya.

BAŞKAN – Sayın Paylan, sizin daha önce Anayasa Komisyonundaki performansınızı gördüğüm için burada tutmaya çalışıyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bence bu konuda dirsek teması yapmayın Sayın Başkan, biz de gidelim görelim; Türkiye'nin geleceğini ilgilendiriyor, o açıdan istirahatımdır. En azından bu saatleri uyumsuz yapın diye çağrıda bulunmuştum, siz tam eş zamanlı yapıyorsunuz. Yani çakışmasın diye çağrıda bulunmuştum, siz eş zamanlı yaptınız; tebrik ederim.

BAŞKAN – Yani beni değil, siz bu konuda o zaman Sayın Şentop'u tebrik edin çünkü 14.30'u önce ben açıkladım biliyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani anlaşılmışsınız demek ki.

BAŞKAN – Yok, yok. Öyle bir şey söz konusu değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Zamanlama manidar.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Süreyya Sadı Bilgiç'in Başkanlık Divanı olarak El Bab'da şehit olan askerlere Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, biz de Başkanlık Divanı olarak ve Komisyonumuz adına El-Bab'daki şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyoruz, mekanları cennet olsun. Yaralılarımıza, gazilerimize de acil şifalar temenni ediyoruz. İnşallah, bu da son olur, başka acı haberler duymayız diyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Onun için savaşın durması lazım.

BAŞKAN – İnşallah, o da olacak Sayın Bekaroğlu. Sizinki de dua hükmünde, öyle kabul ediyoruz.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarı (1/796)

BAŞKAN – 1’inci maddeyi okutuyorum...

MUSA ÇAM (İzmir) – 9’dan itibaren devam etsek, 1’e sonra geri dönsük.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, o da olur. Yani 1 çok sorunlu olmayan bir madde, o yüzden 1’den başlayalım demiştik ama...

Evet, 9’dan devam edelim.

9’un da önergesi var, 10’uncu maddenin de önermeleri var arkadaşlar; ikisini beraber dağıtın lütfen.

MADDE 9- 3065 sayılı Kanunun 17’nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) bendinin birinci paragrafına “taşınmazların satışı” ibaresinden sonra gelmek üzere “(belediye ve il özel idarelerinin taşınmaz satışlarında iki tam yıl şartı aranmaz)” ibaresi eklenmiş ve ikinci paragrafında yer alan “İstisna kapsamındaki” ibaresi “Belediyeler ve il özel idarelerinin taşınmaz teslimleri hariç, istisna kapsamındaki” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Evet, 9’uncu maddeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, Katma Değer Vergisi Kanunu’nun mevcut düzenlemesine göre belediyelerin ve il özel idarelerinin sahip olduğu taşınmazları iki yıldan önce satmış olmaları hâlinde katma değer vergisine tabi. Dolayısıyla yapılan düzenlemeyle özellikle tüm mahallî idareler bakımından -yani bütün partilerle ortak talep olarak gelen bir husus-belediyelerin ve il özel idarelerinin mülkiyetinde olan taşınmazların satışının katma değer vergisinden müstesna tutulmasını düzenleyen bir maddedir, takdirlerinize arz ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Ben önergeyi de okutayım, ondan sonra...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir de önergemiz var bu konuda. Önerge içerik olarak...

BAŞKAN – Okutayım, ondan sonra alayım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarının 9’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Şükrü Erdinç

Adana

“MADDE 9- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (p) bendinde yer alan “arsa ve arazi teslimleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler,” ibaresi eklenmiş; (r) bendinde yer alan “veya belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, öncelikle önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kısa bir açıklama yapayım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Önerge Şükrü Bey’in önergesi Sayın Bakan, sizin değil.

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Açıklama alayım o zaman.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Önerge esas itibarıyla mevcut getirilen madde düzenlemesiyle aynı sonucu doğuran bir önerge, sadece kanun yapma tekniği olarak, bir miktar daha çalıştıktan sonra önergedeki şekliyle değişikliği yapmamızın daha doğru olacağı hususunda bir değerlendirmemiz oldu çünkü düzenleme yapılan yerde “belediye ve il özel idarenin mülkiyetinde olan taşınmazlar” ifadesi çıktıktan sonra hazineye ait taşınmazların KDV’den istisna olduğunu düzenleyen bende yazmış olmamız daha doğru. Dolayısıyla maddeyle önerge neticesi itibarıyla aynı sonucu doğurmaktadır, sadece bu sonucu elde etmek için yapmış olduğumuz düzenlemenin yeri değiştirilmektedir; o kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Bir soru soracaktım: Şimdi, burada verdiğiniz şu etki analizinin 9’uncu maddesinde “Düzenleme sonrası uygulamaya bağlı olarak etkisi ortaya çıkacaktır.” diyorsunuz. Nasıl uygulamaya bağlı olarak? Yani ne kadar katma değer vergisinden vazgeçiliyor aşağı yukarı belli olması lazım. Neden uygulamaya bağlı olarak değişiyor ki bu?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle bir etki analizi yapmakta zorluğumuz var: Belediyeler biliyorsunuz iktisadi işletmelerinden dolayı katma değer vergisi mükellefler. Dolayısıyla bu kapsamda tahsil ettikleri katma değer vergisini diğer bütün iktisadi işlemlerinin bir unsuru olarak beyannameye dâhil ediyorlar. Dolayısıyla mevcut durumda belediyelere ait taşınmazların satışından ne kadarlık bir hesaplanan katma değer vergisi var bunu göremiyoruz. Bir miktarını da zaten mahsup yoluyla da indirim konusu yapıyorlar. Onun için, bizim buradaki etki analizi tablosunda söylediğimiz husus hâlihazırdaki mevcut duruma göre nasıl bir yöntemle ne kadarlık bir katma değer vergisi hesaplandığını göremediğimiz için, ileriye dönük olarak da ortaya çıkabilecek istisna uygulamasını ancak uygulama ortaya çıktıktan sonra göreceğiz. O dönemde Maliye Bakanlığı olarak... Sayın Tamaylıgil çok güzel bir konuya değindi dün, yani biz aslında vergi harcamalarına ilişkin raporu yazmakla işin birinci kısmını tamamladık. Bundan sonra, daha önemli kısmı aslında istisnaların etkinliğini ve verimliliğini takip edecek bir sistem kurmak. Gelir Politikaları Genel Müdürlüğünde bu kapsamda çalışmalarımız var. Dolayısıyla bu kapsamda, mesela şu anda tanıdığımız istisnaların etkilerini, ölçümünü de yeni kurduğumuz sistemle takip edeceğiz. Onun için, etki analizi yapamadığımız için bir rakam yazamadık oraya.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan....

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bu maddeyle olan amacımızı tam anlamadım Sayın Bakan. Şöyle ki, yerel yönetimleri desteklemek midir amaç? Yani bu mudur amaç? Ama bakın, yerel yönetimlerden mesela İstanbul Büyükşehir Belediyesini alalım, pek çok bakanlıktan çok daha büyük bir belediye. Neredeyse küçük bir devletin bütçesi kadar bütçesi var Sayın Bakan. Yani burada bir ayrıma gidemez miyiz? Şimdi, küçük belediyeler için önemli olabilir, destekleyici bir mantıkla bakılabilir ama bir İstanbul Büyükşehir, İzmir Büyükşehir, Ankara Büyükşehir, ne bileyim, büyükşehir belediyeleri azade tutulamaz mı bundan? Çünkü ciddi bir rant yaratılıyor o belediyelerde ve o ranttan da merkezî bütçenin de bir kaynak alıp bunu sosyal politikalara ayırmasından daha doğal bir şey olamaz. Yani zaten kamu içinde kalan bir kaynak,

neden vazgeçiyorsunuz bundan? Tamam, küçük ölçekli belediyeleri anlayabilirim, belki bir istisna tutulabilir ama büyük ölçekli... İnanın, yalnızca iki bakanlığınızdan daha küçük olan büyükşehirleri bundan azade tutmanız doğru gelmiyor. Bu anlamda bir izahat verirsiniz sevinirim, ona göre devam edeceğim.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, şöyle bir durum söz konusu: Biz bugün hazineye ait taşınmazların satışında katma değer vergisi almıyoruz, istisna. Sonuçta Özelleştirme İdaresi Başkanlığının yapmış olduğu satışlarda katma değer vergisi almıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama fiyat onun yüzünden çıkıyor Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama ben burada belediyelerin de talebini iletiyorum. Belediyeler de diyorlar ki: Biz de taşınmaz satışlarında katma değer vergisi aldığımız zaman ister istemez maliyet yukarıya gidiyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama ödeyecek adam ona göre fiyatı belirliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama öyle demeyin, biz zamanında benzer bir şeyi özelleştirme uygulamaları için mesela aynı gerekçeyle getirmedik. Bu konu bizim değil, özellikle yerel yönetimler ağında bütün partilerin katıldığı Belediyeler Birliğiyle yapılan çalışmalarda belediyeler tarafından getirilen bir öneri. Açıkçası Özelleştirme İdaresi ve hazinenin uygulamalarıyla aynı şekilde yapmak açısından bu şekilde bir düzenleme yaptık. Aslında bugün belediyeler önemli ölçüde katma değer vergisi yüklenimi içindeler çünkü birçok mal ve hizmet alımı dolayısıyla katma değer vergisi ödüyorlar, özellikle yatırım nitelikli birçok yerde katma değer vergisi ödüyorlar ve bu ödedikleri katma değer vergisini de bir maliyet olarak yükleniyorlar. Dolayısıyla böyle bir noktada belediyeler en azından taşınmaz satışlarıyla ilgili böyle bir talepte bulundu. Bir de zaman zaman şöyle hadiseler tabiatıyla oluyor: Diyelim ki belediye, sahibi olduğu birkaç tane arsayı yıl içerisinde satıyor veya sahip olduğu iş hanında birkaç tane yeri satıyor. Maliye birkaç yıl sonra geliyor, burada bir iktisadi işletme oluşmuştur iddiasıyla -mevcut kanun buna imkân veriyor- geriye dönük olarak katma değer vergisi tahsil edilmeliydi diye belediyeye bu sefer KDV yükü çıkarıyor. Şimdi, burada belediye maliye idaresi arasında bu KDV meselesinden ortaya çıkan ihtilafları da çözmek gerekiyor. Nitekim bununla ilgili bir geçici madde de bu maddenin arkasından geliyor. Yani belediye kendisi açısından o satışı yaptığı dönemde bunun katma değer vergisine tabi olduğunu düşünmüyor çünkü yaptığı faaliyetin bir iktisadi faaliyet olduğunu düşünmüyor ama biz Maliye olarak diyoruz ki: Aynı yıl içerisinde birden fazla satış yapmışsanız bu takdirde iktisadi işletme oluşmuştur. Ve bunu da çoğunlukla küçük belediye örneklerinde yaşıyoruz. Küçük belediyelerde bu konu idari kapasite olarak daha zor takip edilen bir konu, onun için belediyelerden de gelen talebe istinaden bu düzenlemeyi getirmiş olduk.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben devam edebilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tam da bu noktada işte Sayın Bakan, “Küçük belediyelerde sorun var.” diyorsunuz, ben de diyorum ki burada bir istisnaıyla büyükşehir belediyelerini bundan azade tutalım -ciddi rantlar zaten orada dönüyor, büyük rakamlar büyükşehir belediyelerinde dönüyor- küçük belediyeleri burada ölçek olarak bu kanunun içinde tutalım. Büyükşehir belediyelerinde olan rantlardan da merkezi bütçe faydalansın ve sosyal politikalara bunu çevirsin; önerim budur.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, katma değer vergisi; satışlarda devletin aldığı pay, mükellefi de alıcı. Şimdi, burada belediyeye getiriyormuşuz diyoruz ama teknik anlamda o alıcıya bir istisna getiriyoruz.

İkinci mesele, “Hazine de bunu almıyor.”... O zaman KDV’yi hiç kimse ödemesin, madem KDV kötü bir şey hiç kimse ödemesin çünkü KDV’yi bir de muhasebe anlamında indiriyorlar. Alanlar, indirilecek KDV hesabına yazıyorlar. İşte, bu tip düzenlemeler yani bu sistemi bozucu etki gösteren düzenlemeler...

Şimdi, belediyeler... Bizim de belediyelerimiz var, belediyelerin böyle bir talebi olmuş, gerek hazinenin gerek belediyelerin, sistemin dışında bu tip istisnalara tabi olması doğru bir şey değil. Sonuçta, hazine anlamında baktığınızda, mesela hazinenin yaptığı satışlar KDV’den müstesna; ya zaten KDV doğrudan hazinenin geliri olduğu için bu istisnanın, bu müstesnalığın bir anlamı yok. Biz ne yapıyoruz? Şimdi istisnalarla bozduğumuz sistemi daha da bozar hâle getireceğiz. Yarın öbür gün, işte, belediyelerden başka birtakım kâr amacı güden KİT’ler, şirketlerimiz de gelecek bunu isteyecek; bir süre sonra KDV sistemimizde topyekûn bir arıza çıkacak, topyekûn bir maraz çıkacak. KDV eğer iyi bir şey değilse bütün satışlardan kaldırın, eğer devletin ihtiyacı varsa KDV’ye de bence bütün satışlara koyun. Yapılan düzenleme doğru bir düzenleme değil.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; şimdi arkadaşlar da ifade ettiler, hazine almıyor; yerel yönetimler, özel idareler ve belediyeler de taşınmaz satışlarında KDV almayacaklar. Şimdi, bu pakete bütünüyle baktığımız zaman gelir kaybı... Devlet herhâlde bir 5-6 milyar TL’yi gözden çıkarıyor, öyle anlaşıyor; ya da daha fazla çünkü bir kısmı daha sonra, durum ortaya çıkınca belirlenecek, ne kadar kayıp olduğu, devletin ne kadardan vazgeçtiği belirlenecek. Niye yapıyoruz bütün bunları? İşte, temelde ekonomi canlansın, insanlar rahatlasın, yerel yönetimler rahatlasın; böyle bir amaç güdülüyor. Yani gerçekten bunlar yapıldığı zaman, devlet 7-8 milyar TL’den vazgeçtiği zaman ne kadar ne rahatlayacak, ne kadar istihdam olacak? Bu konuyla ilgili bir çalışma var mı merak ediyorum.

Bir de, bu kamunun elindeki taşınmazlar meselesi, arsalar üzerinden, kentleşme üzerinden rantlarda en önemli araçlardan bir tanesi ve en büyük şikâyet de bu rantlar oluşuyorsa... Ki Hükûmetin bakanlarından biri de bunu söyledi, “Rant normal, oluşması gerekiyor. Bu rantı o kentte olan insanlar paylaşıyor mu, paylaşmıyor mu buna bakmak gerek.” dedi. Tabii, ne kadar oluşacak, nasıl oluşacak? Burada kamunun, bütün insanların menfaati nedir, ne değildir soruları ayrı, ama geçmişten biliyoruz biz, kamuya ait öyle taşınmazlar satıldı, öyle büyük rantlar elde edildi ki bu rantları 3-5 kişi paylaştı. Örnekler var kamuya ait, mesela ben İstanbul’dan biliyorum, TMSF’ye ait bir taşınmaz, üzerinde imar değişikliği çalışmaları yapılmadan küçük bir parayla satıldı. Daha sonra büyük çapta imar değişiklikleri yapıldı, emsaller artırıldı ve 100 binlerce metrekaare kapalı alanı olan yerlere dönüştürüldü. Oteller, rezidanslar, büyük binalar yapıldı. 10 milyon TL’ye, örneğin, TMSF’nin satmış olduğu bir taşınmazdan, arsadan 100 milyonlarca para kazanıldı, milyonlarca dolar rant elde edildi, birkaç kişi paylaştı. Şimdi, tabii, böyle bir durumda o kentte bulunan bir taşınmaz, tabii, yönetimi belediyede, özel idarede filan ama o bütün insanların, hepimizin. Bu taşınmazın nasıl kullanılacağı, kamu yararı nedir, ne değildir, bunlar ayrı bir tartışma ama burada rantlar elde edilecek, gelirler elde edilecek ve bu KDV’yi ödeyenler de o işi o ranta... Yani hiçbir insan durup dururken hiçbir kârı olmayacaksa yerel yönetimlerin, özel

idarenin ya da hazinenin bir taşınmazına talip olmaz, yani demek ki bir şey var. Dolayısıyla, oradan elde edilecek rantların hazineye KDV olarak gelmesi ve bu paranın biraz evvel ifade edildiği gibi sosyal devlette, işte, siz, geçen sene asgari ücretin... Bu sene tabii, asgari ücrette, vergi, işte, 70 liralık bir düşüş olacaktı, bunu ortadan kaldırmak için bir değişiklik yapıldı ve “1 milyar TL’ye ihtiyaç var, zorlandık.” filan dediniz yani asgari ücret alan insanlar için.

Şimdi, burada ne kadar milyar TL’den vazgeçiyoruz? Niye vazgeçiyoruz? Vazgeçmesek bunlardan ve asgari ücret ya da diğer ihtiyacı olan... Başka bir yerde, mesela, engellilerle ilgili bir madde görüşeceğiz. İşte, bunlara gelir hesabı, bütün aile üyelerinin geliri toplamından hesaplanıyor. İşte, bunun, asgari ücretin üçte 2’sini geçti mi bunu geri alacağız. Bunlara kullansak? Niye böyle bir değişiklik yapıyoruz? Şu, şu belediyelerin talebinden dolayı mı yapılıyor? Ne yapılıyor? Yani bu sorudan hareketle de bu paketle devletin vazgeçeceği... Tam rakamını bilemiyoruz. Siz bir şey verdiniz ama ondan çok çok daha fazla olduğu anlaşıyor. Bu vazgeçtiğimiz şeyden gerçekten kamunun, devletin, halkın, hepimizin kârı ne olacak? Bu soru havada duruyor sanıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Önergeye göre, benim görebildiğim, yaptığımız sadece iki yıllık mali koruma şartını ortadan kaldırıyoruz. Yani başka da bir şey yapmıyoruz burada. Şöyle: Şimdi (r)’den çıkarmışız, (p)’ye almışız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki yıldan az tuttuğunda... Yani iki yıldan fazla tuttuğunda zaten istisna.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – (r)’de kaldığı zaman iki yıl malik olma şartı var, ancak ondan sonra satabiliyordu. Şimdi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani biz iki yılı kaldırmış oluyoruz netice itibarıyla.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Amaç ne? Yani emlakçılık mı yapacak belediyeler?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: Belediyeler zaman zaman ihtiyaçları olan gelirleri üretebilmek açısından sahip olduğu taşınmazları elden çıkarmak istiyorlar.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bu anlamda yoğun bir talep mi var Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var, var.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani biz satış yapacağız ama iki yıl...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Belediyeler Birliğinden keşke arkadaşlar çağrılıysaydı. Bu, Belediyeler Birliğinin talebi.

BAŞKAN – Çağırdık efendim, çağırdık.

Belediyeler Birliğinden kimse var mı arkadaşlar?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir bilgi alabilirsek belediyelerden...

BAŞKAN – Çağırdık ama ilgi göstermemişler maddelerine.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani iki yılı geçmemiş mülkiyetinde olan taşınmazları satmak istiyorlar, satamıyorlar. Sırf bu yüzden mi getiriyoruz yani?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, bakın, bu o kadar da sıra dışı bir olay değil. Zaman zaman ne yapılıyor? Mesela parselasyon çalışması yapılıyor, imar parselleri oluşturuluyor. Bu oluşturulan parselleri de satmak suretiyle belediyeye gelir üretmek istiyorlar belediyeler.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İki yıldır mülkiyetindeyse yine satabilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: Mesela tescil harici bir yeri belediye adına tescilli hâle getirip parselli yapıp satabilirsiniz. Böyle bir durumda da gelir üretirsiniz. Bunun için iki yıl beklemenize gerek yok yani bir an önce elden çıkarırsınız, belediyenin bir ihtiyacını karşılarırsınız. Öyle bakmak lazım. Belediyeler Birliğinin talebi bu.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Belediyeler Birliğinden kimse var mı?

BAŞKAN – Çağırmiştık, dün varlardı ama şu an yoklar. Tekrar arkaya koridorda baktırıyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir dakika... Satıştan sonra iki yıl kalması yani alıcıda iki yıl kalması şart değil mi?

BAŞKAN – Maddeyi geçirelim, sonra dinleriz Belediyeler Birliğini, sorun yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, belediyenin en az iki yıl şu anda bulundurması gerekiyor elinde, biz o iki yıl bulundurma şartını kaldırmış oluyoruz. Bu aslında Kurumlar Vergisi Kanunu'ndaki genel bir hüküm. Bir kurumun, bir şirketin elindeki taşınmazı sattığında, satıştan elde ettiği gelirin yüzde 75'inin kurumlar vergisinden muaf olabilmesi...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Naci Bey, zaten belediyenin elinde, niye iki yıl bulundurulsun ki, onu anlamadım ben.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, değerli arkadaşlar, o zaman bir genel bilgilendirme yapayım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, bir soru daha sorayım mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir genel bilgilendirme yapayım.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Aynı konuda.

BAŞKAN – Yok, yok, bir sorusunu sorsun efendim. Sayın Bakan, size en son söz vereceğim oylamaya geçmeden önce.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, bana sorulduğu için cevapladım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, notlarınızı alırsanız bütün sorulara toptan cevap verirsiniz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Belediyeci olmadığımız için konuyu bilemeyebiliyoruz. Yani şu olaya yol açar mı? Yani kamulaştırma, yap-sat, kamulaştırma, yap-sat, yani belediyelere böyle bir yol açar mı?

BAŞKAN – Açmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir bilgilendirme yapayım mı?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir bilgilendirme yapsın Sayın Bakan.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin yani. Sayın Tamaylıgil de sorusunu sormak istiyor. Belki o da bağlantılı soru olacak. Sayın Zekeriya Temizel'in var.

Sayın Temizel, öncelikle siz buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Değerli arkadaşlar, iktisadi işletmeler arasında -kamu veya özel- haksız rekabet yaratılmaması, rekabet koşullarının eşit olması, bizim vergi sistemimizin temel ilkelerindendir. Herhangi bir belediye bir iktisadi işletme oluşturarak, orada bina yaparak, arsa üreterek, bunu satarak gelir elde ediyor ise onun zaten herhangi bir şekilde iki yıllık istisna dışında herhangi bir istisnadan yararlanması söz konusu olamaz. Bir anonim şirket neden yararlanacaksa o belediye iştiraki de aynı koşullar içerisinde bunu gerçekleştirecek. Bunun başka bir şekli falan yoktur ancak belediyenin

kendi uhdesinde bulunan, adına tapulu olan gayrimenkuller iki yıllık koşul da yerine getirilmek suretiyle elden çıkartılırsa veya daha erken de çıkartılırsa, kamunun malları açısından, katma değer vergisi alınmaz bunlardan. Bu da ayrı bir olaydır.

Şimdi, burada karşı karşıya kaldığımız olay, bu süreler falan dikkate alınmadan iktisadi işletme için içerisine karıştırılmamak koşuluyla, bundan sonra belediyelerin bu tür satışlarından katma değer vergisi alınmaz, demek, bir tercih olayıdır, siyasi iradenin tercihidir, olur. Bazılarına göre olmaz, hayır, ne gereği var, herkes ödesin katma değer vergisini der ama yok, biz belediyelerin bu şekildeki satışlarından almayacağız der ama belediye iştiraklerinden sadece bir anonim şirket şeklindeki belediyenin yapım şirketinden bunu almayacağız demek olmaz. Eşitlik ilkesine aykırı, onu söylemeye çalışıyorum. Bu ayrımı yaptıktan sonra geriye bir husus kalıyor. Bu andan itibaren bu tür şeylerden katma değer vergisi alınmayacak, ihtilaflı olanlar yani alınmış olanlar ve davaya intikal etmiş olanlar da davalarından vazgeçilerek yine alınmayacak. Buraya kadar bir sorun yok. Sorun olan bir tek şey var: Daha önceden belediyeler bunu satmışlar, katma değer vergisi tahsil etmişler fakat bunu maliyeye ödememişlerse sorun burada bir tek. Ödememişlerse Maliye adına tahsil etmiş oldukları o vergiyi Maliyeye yatırmaktan hiçbir yasa maddesiyle onları alıkoyamazsınız. Bu olayı engellediğiniz takdirde buradan bir sorun çıkmaz. Bu olay söz konusuysa bu kesin olarak olmaz. Anayasa'nın eşitlik ilkesine de aykırıdır, vergilemenin temeli ilkelerine de aykırıdır. Devletin vergi alma gücünü ikide bir birilerine... Yani bir nevi iltizam usulüne falan dönme anlamına gelir ki bu asla olmaz. Dolayısıyla, açıklığa kavuşturulması gereken husus budur. Böyle bir durum var mıdır, yok mudur? Belediyeler bu gelirleri tahsil etmişler, ama vergileri yatırmamışlar, şu anda da Maliye bu vergileri istiyorum diye onun tepesindeyse böyle bir madde çıkartmak doğru değildir. Bunu istisna tutarak, açıkça yazarak çıkartılmasında hiçbir sakınca yoktur. Daha doğrusu kişiye göre değişir de yasal olarak herhangi bir sakınca yoktur. Olayın bu şekilde değerlendirilmesi ve ilgili bakanlığın da bunu açıklayacak şekilde yanıt vermesi hâlinde pek bir sorun kalmaz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ben sadece iki soru soracağım detayını öğrenmek için.

Şimdi, belediyelerin TOKİ'yle yapmış olduğu inşaatlar var, dönüşüm içerisinde veyahahut da baktığınızda ki genelde İstanbul'da da büyükşehir açısından dört beş ilçede de yine böyle bir dönüşüm ve imar planlarıyla ilgili düzenleme yapıldı. Şimdi, TOKİ'yle yapılan işlemlerde satış şeklinde bir belediye tarafından veya diğer yerlerde il özel idare tarafından yapıldığında bu ona da bir avantaj getirecek bir düzenleme temelini taşıyor mu? Bir.

İkincisi, bu “askerî arazilerin kamu tarafından kullanımı” başlığında daha önce bunların imarlarıyla ilgili belediyelerden, yerelden bilgi istendiğini Çevre Bakanı söylemişti ama bu bağlamda oluşacak olan satış ve rantlarla veya onların işleyecek olan süreciyle ilgili burada bu düzenleme oradan kaynaklanan bir ihtiyaç mıdır yani bugüne kadar yoksa neden belediyelerden böyle bir talep gelmedi de... Ya da belediyeler hakikaten çok önemli bir mali sıkıntı içerisinde daha rahatlatıcı faktörlerle bir piyasa veya bir müşteri beklentisi içindeler mi? Nedir yani tam karşılığı?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, baştan, Sayın Bakanım, muhasebeleştirmeyle izah ettiniz ben yanlış anlamadıysam. Bu mesele sadece muhasebeleştirmeyle izah edilecek gibi görünmüyor. Acaba belediyeler bir arsayla ilgili bir regülasyon işlemine mi soyundular yani piyasaya arsa mı sürececekler? Yani öyleyse bu piyasadaki rayiç bedellerle ilgili piyasanın durumu ne olacak? Satışlarla ilgili bir problem mi var? Bu sonraki yaptığımız izahat biraz daha farklıydı. Daha anlaşılabilir ama başlangıçta pek anlaşılmadı.

Tabii, Türkiye’de en önemli meselelerden birisi bu imar ve kent rantları meselesi. Burada büyük haksızlıkların yapıldığı da biliniyor. Dolayısıyla, böylesi bir ortamda böyle bir düzenleme yapıldığı vakit ilk akla bunlar geliyor. Mevcut şartlarda satamama gibi bir problem yok. Yani vergi ödemekse maksat, ödesin. Sonuçta kendi cebinden çıkmıyor, o da onu sattığı kişiden alıyor. Dolayısıyla bu bakış açısıyla meselenin yeniden değerlendirilmesinde yarar var diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani bu (r) maddesine bakıyorum ama Bakan Bey “Bir genelini açıklayayım.” dedi. Eğer geneli bizi tatmin edecekse hani boşuna konuşmuş olmayayım diye uğraşıyorum ben.

Siz, isterseniz, Sayın Bakan, söyleyeceğinizi bir söyleyin nasıl oluyor bu sistem diye.

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Burada bizim anlayabildiğimiz kadarıyla, en azından benim anladığım kadarıyla, burada özel bir af getiriliyor ve belediyelerin daha önceki satışlarından kaynaklanan KDV borçları da bu düzenlemeyle siliniyor. Benim burada öğrenmek istediğim, hangi belediyelerin devlete KDV borcu var? Bununla ilgili bize bir liste verebilir misiniz? Hangi belediyelerin KDV borcu var ve hangi belediyelerinki siliniyor, bunu öğrenmek istiyoruz. Bize bir liste verilsin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, belediyece değilim ama okuduğumu iyi anlarım yani burada verilen önergede yeni bir istisna getirilmiyor. Zaten (r) bendinde bu KDV istisnası var, iki yıl malik olma şartı var. (p) bendini alarak iki yıldan kurtarıyorsunuz. Yeni bir istisna yok ortada.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, efendim, Katma Değer Vergisi Kanunu’na göre...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başkanım, ben bir soru daha sorayım da öyle devam edin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, bir sürü askeri araziler dağıtılıyor. Bunlarla ilgili mi? Böyle şüphelerim var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Valla hep şüpheleriniz oluyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tam da şüphelenilmeyecek bir iktidarla karşı karşıyayız ya!

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, Değerli Başkanım, değerli vekiller; Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 1’inci maddesine göre müzayede mahallerinde yapılan tüm satışlar katma değer vergisine tabi. Bu genel hükme istinaden gerek hazine tarafından, gerekse belediyeler tarafından ihale suretiyle yapılan bütün satışlar katma değer vergisine tabi. Yani genel hüküm bu. Burada hazineye ait taşınmazları herhangi bir koşula bağlı olmaksızın istisna etmişiz. Nerede? 17, (4), (p)’de demişiz ki: Müzayede mahallerinde yapılan satış babından ihale suretiyle yapılan hazine taşınmazlarının satış katma değer vergisinden müstesnadır demişiz. Fakat belediye ve il özel idarelerine gelince ayırt etmişiz onları, demişiz ki bu istisna belediyeler ve il özel idareleri bakımından taşınmazın en az iki yıl elde tutulması hâlinde mümkündür demişiz. Yapmış olduğumuz düzenlemeyle bu iki yıl bekleme koşulunu kaldırıyoruz, belediyeler ve il özel idareleri ellerindeki taşınmazları iki yıl beklemeden sattıklarında da katma değer vergisi istisnasından yararlanacaklar. Yaptığımız düzenleme mevcut bir istisnanın şartını...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Peki, Sayın Bakanım, belediyelere nereden gelecek bu taşınmazlar da anında satılacaklar? Kim verecek bu taşınmazları?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi söyleyeyim: Demin örnek verdim, hayatın gerçek, doğal akışı içerisinde belediyeler farklı yollarla taşınmaz edinirler.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hangi yollar mesela?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mesela diyelim ki...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Arsa karşılığı gelir ortaklığı gibi...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, öyle değil. Diyelim ki tescil harici bir yerde imar düzenlemesi yapılmışsa o imar düzenlemesine bağlı olarak taşınmaz belediye adına tescil edilebilir. Taşınmaz bir yeri geçmişte bir tarihte satın almıştır, belediyeler bir kamu idaresi olarak bir taşınmazı satın alma yoluyla edinebilirler, kamulaştırma yoluyla geçmişte edinmiş olabilirler, bir başkası bu taşınmazı trampa yoluyla kendisine vermiş olabilir; çok farklı yöntemlerle edinmiş olabilirler. Burada farklı yollarla edindikleri bir taşınmazı satmak istediklerinde bugün katma değer vergisindeki düzenleme nedeniyle iki yıl beklemek durumunda kalıyorlar. Belediyeler Birliğinde yapılan çalışmalarda Hazine için getirilen bu iki yıl bekleme kuralının belediyeler için de getirilmesi istendi. Bu düzenlemenin ne askerî alanlarla bir ilgisi var, ne TOKİ’yle bir ilgisi var, hiçbirisiyle ilgisi yok. Sadece ve sadece, belediyeler, biliyorsunuz, bugün her ne kadar merkezi yönetimden düzenli gelirleri olsa da maalesef, aslında, öz gelirlerinin yetersizliği nedeniyle sürekli bir gelir arayışı içerisinde. Zaman zaman özellikle şehirlerin büyümesi, gelişmesi nedeniyle de belediyeler ellerindeki taşınmazları da kaynağa dönüştürmek istiyorlar ve bu anlamda da satış işlemleri yapıyorlar ve buralarda da bu istisnadan yararlanmak suretiyle satışını artırmak istiyorlar. Diyorsunuz ki “KDV’yi karşı taraf ödeyecek.” ama karşı taraf da neye bakıyor? KDV dâhil toplam tutara bakıyor. Bu sefer de belediye diyor ki: “Ben bu durumda bu katma değer vergisini de dâhil ettiğimde piyasada rekabet edemiyorum çünkü yandaki arsa şahsa ait bir arsaysa, o, katma vergisi olmaksızın satabiliyor.” Dolayısıyla, bakın, bu çok hiç arkasında şu bu olacak bir şey değil, gayet doğal, belediyelerin ellerindeki taşınmazları KDV’siz satmak suretiyle kendilerine daha fazla kaynak üretmeleri, iki yıl beklemek... Yani şu anda da istisna var. İki yıllık bir bekleme şartını ortadan kaldırıyoruz. Konu bundan ibaretti.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hangi belediyelerin KDV borcu var, bir liste verebilir misiniz Sayın Bakan?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, aslında, arkadaşlara ben “Bir çalışma yapın.” dedim, bir çalışma da geldi fakat sonra, demin aklıma geldi, vergi mahremiyeti diye bir müessesemiz var, ben ona çok saygı duyarım. Saygı duymanın ötesinde hukuk bizi bağlıyor. Birtakım, yani az sayıda, bir elin parmaklarından daha

az sayıda belediyenin çok küçük miktarlarda bir ihtilafı olduğunu görüyorum. Yani belediye ismi vermeyeyim ama konuştuğumuz rakamlar toplamı itibarıyla bakıldığında, toplam tutar vermemde vergi mahremiyetine aykırı bir durum yok, yaklaşık 10 milyon liradan aşağı bir rakam, şu anda farklı belediyelerle ihtilaf hâlinde olduğunu görüyorum. Farklı partilerden de var yani. Bunların çoğu da bana göre şu şekilde olan olaylar: Belediye bu satış işlemini yapıyor. Yılda birkaç defa yaptığı için Maliye geriden gelip, inceleme yapıp, iktisadi işletme oluşturduğunu söyleyip bu istisnadaki iki yıllık süreyi de dikkate almak suretiyle vergi inceleme raporu yazıyor. Dolayısıyla olay bundan ibarettir. Rakamın toplam büyüklüğü de 10 milyonun altıdır.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir de Belediyeler Birliğinden bir bilgi alalım.

Kendinizi tanıttın.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. AHMET OKAY – Sayın Başkanım, Türkiye Belediyeler Birliğinden Avukat Ahmet Okay.

Bu düzenlemeyi belediyelerden bize gelen talepler üzerine biz Bakanlığımıza iletmıştik ve yapılan toplantılar neticesinde uygun bulunmuştu ve sebebi de, gelişen inşaat sektörü çerçevesinde belediyelerimiz de yap-işlet modelini uyguluyorlar şu anda ve genel olarak bu çerçevede, bu kapsamda da vatandaşa daha uygun fiyatta, sanırım daha uygun şeylerde konut verebilmesi için genelde bunu kullanabiliyor.(Gürültüler)

BAŞKAN – Çok farklı bir yere taşındınız şimdi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Aydoğdu, kafanızı sallayıp da bir imada bulunmayın.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. AHMET OKAY – Yani Hazine...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli Kardeşim, bir dakika...

Bir Bakan olarak ben burada açıklama yapıyorum, artı, orada siz de bana bakarak öyle davranmayın. Bunu kabul etmem mümkün değil. Haddinizi bilin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ne haddi? Neye kızılıyorsun? Sen de elini böyle sallama o zaman.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne demek Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kusura bakmayın, burada toplantının bir düzeni var, toplantının düzenini kimsenin bozmaya hakkı yok, olamaz. Bir de siz de...

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu şekilde...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayret bir şey! Bu ne ya? Komisyon üyelerine had bildiriyorsunuz? Baştan beri aynı şeyi yapıyorsunuz. Ayıptır ya!

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, müsaade edin.

Sayın Bakan, yani Komisyon üyelerimizin mimikleri, şeyleri sizi rahatsız etmemeli.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Eder.

BAŞKAN – Etmemeli efendim. Siz açıklama yaptınız, biz de, Belediyeler Birliğine de referans gösterildi, Belediyeler Birliğinden...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, söylediği iş mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sanki böyle yalan bir şey söylüyormuşum gibi, hilenin hurdanı...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Naci Bey, öyle yapmadım. Ayıp ediyorsunuz bak. Siz de elinizi salladınız. Ben bir şey demedim. Bakın, böyle yapıyorsunuz. Ben “Aah, ah!” diye kafamı salladım. Üstelik germek istesem gererim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Konunun farklı olduğunu sadece ima etti herkes. Konu daha farklı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz gördünüz mü ne yaptığını?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Görmedim ama hepimiz bir saygı içerisinde...

BAŞKAN – Sayın Bakan... Sayın Bakan, burada...

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. AHMET OKAY – Özür diliyorum Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben bir yanlışın içerisindeymişim gibi ima ederek... (Gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütün toplantılara katılmış bir insanım, bu toplantıların içinde bulunmuş bir insanım, bu arkadaşları o toplantıların hiçbirisinin içinde görmedim ben. Gelsin, Belediyeler Birliği Başkanımız burada açıklama yapsın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, o arkadaşın ağzı yok, dili yok, onu da şey yapmayın. Tamam, sakın ol, tamam.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Artı, şunu söyleyeyim: Gelir paylaşımı modeli içerisinde bile olsun, bugün arkadaşlarımız açıklasın burada teknik olarak, “elden çıkarma” kavramı çok farklı şekillerde olabilir. Bir taşınmazı doğrudan satabileceğiniz gibi, bir projeye vermeniz de satış hükmündedir ve burada da katma değer vergisi aynı şekilde uygulanır. Burada sanki böyle olmuş olması bütün bu anlatılanları, başka bir şeyi gizlemek için yapılmış gibi olmasını kabul etmiyorum, ona ilişkin itirazımı yaparım, söylerim burada ama gösterilen tavra itirazım var yani.

BAŞKAN – Sayın Bakan, yani siz itirazınızı yapın ama Belediyeler Birliğinden de referans gösterilen yerden yani onların talepleri dediğimizde de Belediyeler Birliği temsilci olarak arkadaşları göndermiş.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konu sadece bundan mı ibaretmiş?

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. AHMET OKAY – Kesinlikle, Sayın Bakanımın söylediklerinin yanında bu tür de talepler olabildiği için ben bunu söyledim. Bir de zaten Hazinesin de muaf olduğu, diğer kurumların da...

BAŞKAN – Sayın Bakanımız ne dedi, onları söyleyin de bir de ben bir daha sizin ağzınızdan duyayım.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. AHMET OKAY – Ben biraz geciktim aslında toplantıya, onun için belki de...

BAŞKAN – Ee, o zaman? Arkadaşlar...

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. AHMET OKAY – Ama Bakanımızın son olarak şu söylediklerine tanıklık ettim yani belediye zaman zaman kendisi de kamulaştırmayla taşınmazlar edinebiliyor, proje karşılığı yine taşınmazlar edinebiliyor ve Hazinesin de muaf olduğu

bu tür KDV muafiyetinden biz de belediyeler olarak yararlanmak istiyoruz. Tabii ki bu anlamda Bakanımızın bu söylediklerine tanıklık ettim, kesinlikle katılıyoruz, bu konularda hemfikiriz. Bir sürçülisan ettiysem de affola, çok özür dilerim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yazık ya, vallahi yazık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şunu, bakın, yapmayın: Bütün partilere ait belediyeler tarafından da bunların yapılması doğal ve yapılabilir. Bunda da bir yanlışlık yok. Bir belediye elindeki taşınmazı hasılat paylaşımı yoluyla bir projeye koyduğu zaman, burada sanki böyle bir kanuna, hukuka aykırı bir işlem var, Katma Değer Vergisi Kanunu’nda biz bu düzenlemeyi yapmak suretiyle bu kanuna aykırı işlemi sanki böyle arkasından dolanarak cazip hâle getiriyoruz; yok Sayın Bekaroğlu. Bir belediye, CHP’li bir belediye de aynısını yapabilir. Beşiktaş Belediyesi sahip olduğu bir taşınmazı doğrudan doğruya kendisi satmak yerine orada bir müteahhide kendisine uzun süreli gelir getirmek amacıyla... Belediyeler bunu yapıyor. Mesela, diyor ki başkan: “Ben bu taşınmazı satın parayı bugün hepsini harcamaya dönüştüreceğime belediyeye kalıcı bir gelir oluşturayım.” Ne yapıyor? Bir hasılat paylaşımı modeli içerisinde, diyelim ki bir iş merkezi inşaatını veriyor hasılat paylaşımı içerisinde, kendisine ait kalan dükkânları da uzun süreli kiraya veriyor ve belediye buradan uzun süreli kira geliri elde ediyor. Şu ana kadar yaptığımız bütün açıklamalar hasılat paylaşımı modeli için de aynı şekilde geçerli, doğru, hukuka uygun bir yöntemdir. Hasılat paylaşımı yöntemini uygulamak hukuka aykırı, kanuna aykırı kötü bir şey değildir yani.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Neden arsa karşılığı işlerde “Yok.” dediniz? Demin dedim ya, arsa karşılığı işlerde, “Yok.” dediniz o zaman.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, taşınmaz satışı farklı yöntemlerle olabilir. Katma Değer Vergisi Kanunu’na göre bir teslim veya hizmetin başka bir malın teslim veya hizmetiyle yapılmış olması da Katma Değer Vergisi Kanunu’na tabi vergiyi doğuran olaydır. Nakit veya aynı olmasının bir önemi yok ki, bu işleri bilen bir arkadaşınızım, yapmayın Allah’ınızı severseniz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben de biliyorum. Hasılat paylaşımı arsa karşılığı aynı iş. “Yok.” dediniz, tabii, rengi değişti.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani buradan yapılan açıklamada hasılat paylaşımı yapılnca “İşin rengi değişti, çok farklı bir yere gitti, bu defa burada yanlışlık var.” diyorsunuz da ona itiraz ediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Milyarlarca liralık hasılat paylaşımı işi var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Beşiktaş Belediyesi hiç yapmıyor mu şimdi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yaparsa o da yanlış olur. Bu işin partisi olur mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, niye yanlış olsun, belediyeye gelir elde etmeye çalışıyor. Ben Maliye olarak yapıyorum, Maliye Bakanlığı olarak biz yapıyoruz. Maliye Bakanlığı olarak biz de yapıyoruz, ne var bunda? Kötü bir şey mi hasılat paylaşımı modeline dayalı iş yapmak?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hazinesinin gelir kayındaki hesap şu bütün açıklama... Gerçi açıklamaya gerek yok, çocuğu sıkıştırmayalım. Taşınmaz deyince hepsi giriyor zaten.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Kalaycı, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kalaycı konuştuktan sonra size de söz vereyim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İki hususu dile getireceğim, iki açıdan bir değerlendirme yapacağım kısa kısa. Birincisi, bu iki yıl sürenin kaldırılması gerekçesi açıkçası bizi tatmin etmedi yani biz bu hâliyle buna karşıyız. Şöyle ki: Yani bu iki yıl şartı, iki yıl malik olma şartı getirilirken gerekçe neydi? Yani biraz önce dediğim gibi emlak komisyonculuğu gibi bir duruma girmemesi, herhâlde önlenmesi için getirilen bir şart.

Sayın Bakanım, diyeceğim ikinci husus da, (r) bendi yeni hâliyle şöyle oluyor: “Kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisseleri ve taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara borçlu olanların ve kefillerin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin bankalarca devir ve teslimleri.” Bu ne oluyor bu sefer? “Kurumların aktifinde en az iki yıl tam süreyle bulunmak şartıyla” diye, kalan hâli de anlamsız bir hâle geldi (r) bendinin, şeyi çıkarınca...

İlk hâli bizi tatmin etmedi Sayın Bakanım. Yani o iki yıl getirilme şartı neydi onu bilmiyoruz, yani şimdi kaldırıyoruz. Yani belediyeler zırt pırt alım satım yapmasın diyesin o, yani bunun başka bir amacı olamaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Akla gelen ilk seçenek, 2007’de bu değişiklik yapılmış, 2007’de yapılan kadar herhangi bir süreye bağlı olmaksızın zaten vergiye tabiymiş. 2007’ye kadar herhangi bir süreye bağlı olmaksızın vergiye tabiymiş. Dikkat ederseniz, burada “Belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar” diyor, Aslında belediyenin iktisadi işletme oluşturup oluşturmadığına bakmaksızın doğrudan doğruya mülkiyet sahibi olması hasebiyle düzenlemeyi yapıyor ama diyor ki “En az iki yıl elinizde bulunduracaksınız.” Burada o dönemde denilebilir ki böyle, normalde vergiye tabi olan bir muameleydi, belediyeler ve il özel idareleri için böyle bir istisna getireceksek en azından iki yıl ellerinde tutsunlar, denilmiş olabilir.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani edindikleri taşınmazları satış gayesiyle almasınlar diye. Başka bir gerekçesi olamaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani en azından belediyeler ve il özel idarelerinin gayrimenkul satışlarına bir istisna sağlayacaksa aynen diğer kurumlara olduğu gibi en az iki yıl elinde tutsun denmiş. Yukardaki bentte de Hazine için hiç süre öngörmemiş. Şimdi, belediyeler diyorlar ki: “O iki yıllık süreyi kaldırın.” Bakın, şöyle: Belediyelerin içine düştüğü mali sıkıntıları yakinen bilen bir insanım, gerçekten öz gelir üretmekte zorlanıyorlar, merkezden gelen kaynaklar ödemelerini yapmakta zorlanıyor, özellikle gayrimenkul geliştirme faaliyetleri özellikle büyüyen şehirlerde, gelişen şehirlerde belediyeler için gerçekten bir gelir kaynağı oluşturabiliyor. Ben, buradaki talebi sadece ve sadece yani zaten iki yıldan sonra elinde tutarsa istisnadan yararlanabilecekken “Ya, zaman zaman ihtiyacımız olduğunda bu iki yıllık süre elde edebileceğimiz geliri elde etme bakımından bize bir zorluk oluşturuyor, bu bakımdan iki yılı kaldırın.” talebi olarak görüyorum. Hükûmet olarak biz bu talebi, Belediyeler Birliğinden gelen bu talebi arkadaşımızın yaptığı açıklamayı bile dâhil etsem yani gelir paylaşımı modeli de ona bile dâhil etsem sorun yok. Böyle bir talep olarak görüyoruz, belediyelerin kaynak oluşturma çabası olarak görüyoruz. Bu talebin, belediyelerin taşınmaz satışına onların daha fazla imkân vereceğini düşünüyoruz ve destek oluyoruz. Bu açıdan, hani kaldırmış olmamıza olumsuz bakmanız “Ya, yok, bunun ticaretini yaparlar, en az iki yıl elinde tutsun.” şeklindeyse saygı duyayım, ona bir şey demiyorum ama bizim de yaklaşımımız, eğer bir belediye kaynağa ihtiyacı varsa hâlihazırda da bir taşınmazı varsa beklemesin, elden çıkarsın ve gelir üretsinsin, o kadar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

Sayın Kalaycı, size de teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu, Sayın Temizel’e verecektim ama sizin herhâlde acil bir şey var.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; biz burada milletvekiliyiz ve burada yasa yapıyoruz. Komisyon toplanıyor, Plan ve Bütçe Komisyonundayız. Kim ne kadar vergi verecek, devlet nasıl toplayacak, nerelerde harcayacak bunları konuşuyoruz. Bu millet bize önemli bir görev tevdi etmiş bunu yapıyoruz. Burada hiç kimseyi suçlama “İşte siz yolsuzluk yaptınız, işte şöyle bir üç kâğıt çeviriyorsunuz.” böyle bir şey demiyoruz ama olayı anlamaya çalışıyoruz; tam olarak nedir, buradaki gelir kaybından sonra ne gelecek, kim ne alacak bunları öğrenmeye çalışıyoruz; bu da en doğal hakkımız, hatta görevimiz, bunu yapmazsak bir görevimizi yapmamış olacağız.

Şimdi, Sayın Bakanımız mimiklerimizden, el hareketlerimizden, sorularımızdan hareketle bizi haşlaması, kızması, bağırması bunlar kabul edilebilir şeyler değil arkadaşlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Estağfurullah.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bakın, hiç kimseyi suçlamıyoruz ama biliyoruz ki, bu konuştuğumuz konular üzerinden belediyelere, hazineye ait olan arsalar üzerinden yani bize ait olan, millete ait olan, tüyü bitmemiş yetimin hakkının bulunduğu taşınmazlar üzerinden dünya kadar rant oluşturuluyor, paylaşılıyor; bunlar konuşuluyor, bunlarla ilgili açılmış binlerce dava var, yargılanmışlar, mahkûm olanlar var. Bütün bunları bilen insanlarız biz burada. Dolayısıyla, burada ne oluyor, bunun sonucu nedir bunu anlamaya çalışmak, burada çıkan yasanın ne anlama geldiğini de milletin anlamasını sağlamak da bizim görevimizdir. Bundan dolayı niye fırça yiyeceğiz biz burada.

BAŞKAN – Estağfurullah efendim, fırça olur mu yani yapmayınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanın Türkiye Büyük Millet Meclisinin milletvekillerinden Komisyonda özür dilemesi gerekiyor, olur mu böyle bir şey?

BAŞKAN – Haşlama, fırça bunları kabul etmeyiz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neydi ya bu? Olmaz, bu kabul edilebilir bir şey değil. İktidar partisi milletvekillerinin de buna karşı çıkması gerekiyor. Sayın Bakan yani biz biliyoruz ki... Kimseyi suçlamıyoruz ne sizi ne hiçbir belediye başkanını. Elbette CHP’li belediye de olabilir, MHP’li, HDP’li, AKP’li hepsi olabilir. Öyle bir derdimiz yok ki, biz anlamaya çalışıyoruz nedir bu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, araya mı girmek istiyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, araya girmek istiyorum.

Öncelikle, hiçbir milletvekiline fırça atmak, haşlamak haddim değil; böyle bir şeyi yapmam asla mümkün değil. 2006 yılından beri bu Parlamentoda bulunan bir insanım. Dolayısıyla, buranın nezaketine, zarafetine, saygılı ortamına her zaman için önem veririm. Olabilir, bir tartışmanın içerisinde farklı düşüncelere sahip olabiliriz, farklı yaklaşımlar olabilir ama yürekten Komisyonumuzu bilgilendirmeye çalışıyorum, bir konuyu anlatmaya çalışıyorum, izah etmeye çalışıyorum. Herhangi bir şekilde sizden bir şeyi asla gizlemek ve saklamak gibi bir düşüncem yok. Kendi aleyhime olacak bir bilgi olsa bile en başta ben veririm, burada hiçbir tereddüdünüz olmasın ama şunu önemserim: Netice itibarıyla bu kadar gayret sarf ediyorum -samimi olarak söylüyorum- izah etmeye çalışıyorum ama ben bu izahları yaptıktan sonra gelen bir açıklama üzerine, sanki ben bu açıklamaların arkasında bir şey gizliyormuşum gibi -bir mimik de olabilir- bir tavır olunca ben bir tepki göstermişimdir ama herhangi bir şekilde sizi kırmak, milletvekillerini kırmak, Sayın Bekaroğlu’nun ifade ettiği gibi bir sonucu doğurmak asla aklımdan geçmez. Ama siz de şunu takdir edin: Burada farklı düşünmeniz,

itiraz etmeniz muhalefet olmanın en doğal hakkı ve bizim de iktidar olarak size karşı hesap verme sorumluluğumuz var. Bu hesap verme sorumluluğumuz çerçevesinde de her türlü açıklamayı elimizden geldiği kadar yaparız ama karşılıklı hoşgörü, karşılıklı anlayış, karşılıklı saygı içerisinde. Birbirimize saygı duyacağız. Ben sizin hepinize saygı duyuyorum. Hepiniz görevinizi yapmaya çalışıyorsunuz, çok da iyi yapıyorsunuz ama ben de burada bir açıklama yaptığım zaman açıklamamda eksik, yanlış bulduklarınızı her zaman için eleştirin, başımın üstüne var ama birbirimizi incitmememiz lazım. Biz de insanız, siz nasıl kırılabiliyorsanız biz de kırılabiliriz. Biz farklı bir şey miyiz? Biz de insanız ve bu kadar samimi ve içten bir şekilde açıklama yapmış olmama rağmen sanki bir şeyi gizliyormuşum, saklıyormuşum gibi bir algıya kapıldım. Bu algıya kapılmamamı sağlamak sizin de benim de karşılıklı olarak sorumluluğumdur, bu kadar. Yoksa, şurada yanlış bir madde varsa çıkaralım, hiçbir maddenin peşinde değilim. Niye ısrarla Belediyeler Birliğinin diyorum? Gerçekten öyle yani.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, biz de masumuz ama Belediyeler Birliği böyle başlayınca yapacak bir şey yok yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Belediyeler Birliğinin yaptığı açıklama da ilk başta bence yanlış yani hasılat paylaşımı modeli dâhil her türlü elden çıkarma işlemi katma değer vergisine tabi. Bu işlemin böyle olmuş olması da maddenin getiriliş amacını ortadan kaldırmıyor. Tekraren söylüyorum: İki yıldan fazla elde tutulan taşınmazların satışı şu anda da zaten istisna.

BAŞKAN – O kısmını anladık efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada yaptığımız sadece öncesini kaldırma. Onun için Sayın Bekaroğlu, Sayın Erdoğan ve diğer vekillerimiz herhangi bir şekilde bir yanlış muameleye tabi tuttuklarını düşünüyorlarsa üzülürüm. Hiçbir şekilde öyle bir kastım olamaz.

BAŞKAN – Yani algı şu: Şimdi yani belediyeler bir gayrimenkul geliştirme, gayrimenkul yatırım ortaklığı işine mi soyunuyorlar gibi Komisyon vekillerimizin kafasında böyle bir şey oluştu. Ben de öyle düşündüm Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: Ben ne görüyorum? Bu kadar yıl bu işin içinde bulunan bir insan olarak gerçekten bütün partilere dair belediyelerin hepsinde gördüğüm şu: Gerçekten ciddi bir kaynak yetersizliği içindeler. Belediye hizmetlerini götürmek için yeterli kaynak bulamıyorlar ve kaynak arayışı içerisinde. Özellikle büyüyen ve gelişen şehirlerde de gayrimenkul geliştirme belediyelere ciddi kaynak üretiyor. Bu anlamda, Belediyeler Birliğinden gelen bu talebi kaynak üretme çabası olarak gördüğümden destekliyorum yoksa özel olarak niye...

BAŞKAN – Ama bu manada baktığınızda, Sayın Temizel enteresan bir şey söyledi konuşmasında, Sayın Bakan haksız rekabetten bahsetti yani “Belediyeler kendi vatandaşlarına karşı bir haksız rekabetin içerisine girebilirler mi?” dedi. O da enteresan bir konudur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle: Bugün, özel şahısların gayrimenkul satışları katma değer vergisine tabi değil, Hazinesin taşınmaz satışları tabi değil, Özelleştirme İdaresinin tabi değil yani zaman zaman biz sosyal ve ekonomik nedenlerle istisna hükümleri getiriyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben ev aldım, yüzde 18 KDV ödedim, nasıl karşılayayım? Şimdi yüzde 8’e düştü.

BAŞKAN – Şirketten satın almışsınızdır da o yüzden.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kimden alacaktım?

BAŞKAN – Hayır, şahıstan alırsanız yok ya onun için söyledim.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada konuya farklı yaklaşılması “Buradan KDV almaya devam edelim, mevcut istisna bu şekilde kalsın.” şeklindeki eleştirileri önemsiyorum, bu doğru yani bu bir yaklaşım tarzı. Benim çabam, burada belediyelerin kaynak üretme gayretine destek olmak ama muhalefet partisi milletvekillerimiz “Mevcut durum kalsın.” diyorlarsa Hükümet olarak biz katılmıyoruz, biz bu istisnanın bu şekilde düzenlenmesini doğru buluyoruz. Takdir Komisyonumuzun.

BAŞKAN – Zaten hep Komisyonun takdir Sayın Bakan, orada sıkıntı yok.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, eğer bu tasarı geldiği şekliyle 9 ve 10’uncu madde olarak ayrı ayrı burada görüşülseydi bu konuşmaların hiçbiri olmayacaktı. Şu hususu burada yapılacak doğru bir yasal düzenleme açısından kesinlikle bütün Komisyon üyelerinin dikkate alması gerekiyor:

Bir; gayrimenkul alım satımı, inşaat, inşaattan elde edilen değerlerin pazarlanması vesaire gibi tanımlanmış olan işleri, ticari organizasyon içerisinde yapan bütün işletmeler katma değer vergisi öderler, bunun istisnası yoktur. Dolayısıyla, bu iktisadi işletme ister devlete ait olsun ister belediyeye ait olsun ister anonim şirket olsun ister limitet şirket olsun hepsi öderler ve aynı şekilde öderler yani dairelerinin büyüklüğüne göre belki oranlar farklı olur falan filan ama onun ötesinde, bunlar katma değer vergisine tabidir. Eğer denetim elemanları belediyelerin yapmış oldukları bu faaliyetleri bir ticari organizasyon olarak görmüş ve bunu tanımlamışlarsa bundan da kaçış yoktur. Bu, ta bizim zamanımızdan beri binlerce yargı kararına konu olmuş ve sonuçta o ticari organizasyon orada görülmüşse vergilendirme yapılmıştır.

Belediyeler fiilen iktisadi işletme kurmamışlardır ama yaptıkları iş bir ticari organizasyon içerisinde olmuş onlarca daire... Diyelim ki çok geniş bir arazisinin üzerinde 20 tane blok yaptırdı, 10 tane blok belediyeye düştü, 10 bloktaki kırkar daireden 400 daireyi de sattı, bu bir ticari organizasyondur, bunun tartışması bile yoktur. Ve buradan elde edilen bu dairelerin satışları da katma değer vergisine tabidir. Bunu burada değiştirmek için bulunmuyoruz zaten, böyle bir teklif falan da yok. Demek ki bu konu kendi içerisinde çözümlenmiş durumda ancak gayrimenkullerin tüzel veya gerçek kişilerin uhdesinde belirli bir süre tutulduktan sonra satılmasıyla ilgili getirilen istisnalar Gelir Vergisi Kanunu’nda da vardır, Katma Değer Vergisi Kanunu’nda da vardır. Yani, siz de elinizdeki bir daireyi belirli bir süre tutmadan satmaya kalkarsanız orada belirli yükümlülüklerle karşı karşıya kalırsınız, o da ayrı bir olaydır. Belediyeler buradaki iki yıllık süre içerisinde takılmışlar. İlk konuşmamda onu söyledim, “Ticari organizasyon içerisinde olmaması koşuluyla onların da iki yıllık bu şeyden beklemelerine gerek yoktur, ertesi gün de satsınlar gerekirse elde ettikten sonra, bir sorun olmaz.” dedim, olmaz da. Bu 9’uncu maddedeki olaydı. Dolayısıyla, 9’uncu maddede kendi içerisinde herhangi bir karışıklık yok denildi. Sanıyorum buradaki hiç kimsenin de buna itirazı olmadı. Esas olan, geçici 36’ncı madde olarak düzenlenmiş olan 10’uncu maddenin kaldırılıp da bunun daha öncekinin içerisinde düzenlendiği şeklindeki ifadeyle çıktı. Burada yapılmış olan gelir ortaklığı işte paylaşım esasına dayanan işler söz konusu olunca “Ha, bu olmaz çünkü bu birinci gruba giriyor.” ifadeleri ondandır yoksa asla buradaki hiçbir arkadaşımın bunun altında bir gizlilik var, yolsuzluk var, vesaire var imajı taşıdığını veya ima ettiğini asla ben düşünmüyorum. En azından, şu hemen etrafımdaki insanların yavaş konuşmalarından bunu kesin olarak duydum, yok böyle bir olay. Sadece “Aa, bu olmaz, bu ticari organizasyon içerisinde.” denildi. Olay bundan ibaret. Dolayısıyla, iki yıllık beklemeyle ilgili istisnadan yararlanma süresinin kaldırılması konusunda şahsen benim bir itirazım yok. Doğru düzenlemedir, Hükümetin takdirindedir, devletin takdirindedir; olay bu.

Şimdi geliyoruz ikinci kısma, bu ikinci kısım önemli. Eğer belediyeler bunu bir ticari organizasyon içerisinde yapıyorlarsa bundan kaçamazlar; aksi takdirde, aynı işi ortak olarak yapmışlardan birisi vergi ödeyecek, öbürü vergi ödemeyecek, bu olmaz. O zaman herkes gider, belediyeden alır, bu işi yapanın da elinde patlar bütün dairelerinin falan hepsi. O nedenle, buradaki olayı dikkate almak zorundasınız ticari organizasyon içerisinde olanlarla diyerek... O ne şekilde şey yapılıyorsa burada söylenmiş olması bile yeter, “Hayır, böyle bir olay kesin olarak yoktur.” denilir, olur biter, bunun altından da şey kalkılır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazinesinin içine taşımamız lazım o zaman. Orası iktisadi bir işletme oluşturmayacak şekilde belediyenin yapması lazım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Eğer öyle bir şeyler falan olursa ayrı bir olay. Bir tanesiyse, iki tanesiyse, iktisadi işletme oluşturmuyorsa zaten hisselidir, bir hisse yargı yoluyla belediyeye intikal etmiştir, hemen öbürü “Ya, peki, tamam, size intikal etti ama bana satın.” diyebilir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Zekeriya üstadım, hazineye nasıl taşıyorlarmış bir söylesinler.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazine bendine taşıyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hangi ibareyle bendine taşıyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – (p) bendiyle.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hani nerede? Maddede (p) bendi okudum ki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Önergeyle.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Önergeyle (p) bendine taşıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, bana sıra geldi mi aynı zamanda?

BAŞKAN – Sayın Bakanım bitirdiye...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bitirsin, ben dinliyorum.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sorumu sorayım, bitireceğim.

Dolayısıyla, belediyelerin herhangi bir şekilde adlarına kayıtlı olan gayrimenkulleri, kısa süre içerisinde de olmuş olsa, iki yıllık bekleme şartının ortadan kaldırılarak satması hâlinde katma değer vergisine tabi olmasın denilmesi konusunda sorun yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tam da bunu diyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Güzel. Bu 9’uncu maddeydi. Esas 10’uncu madde olarak getirilen kısımlardaki dolayısıyla tarhiyatlara ilgili düzenlemeler, yargı aşamasındaki düzenlemeler, hele özellikle denetim elemanları bunun bir ticari organizasyon içerisinde olduğunu söyleyerek böyle bir rapor yazmışlarsa onlarla ilgili bir düzenleme burada doğru olmaz, çok yanlış olur; söylemeye çalıştığım olay bu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bakanımız, 10’uncu maddeye bağlı geçici 36’ncı maddeyi biz hep 9’uncu maddenin bir uzantısı olarak gördüğümüz için hep böyle düşünüyoruz ama şunda haklıysanız direkt olarak atıf yapalım yani biz burada belediyeler ve il özel idareleri tarafından yapılan taşınmaz tescillerinde katma değer vergisi aranmaz.” ifadesini, biz, yaptığımız değişikliğe bağlı olarak görüyoruz ama tereddüt ediliyorsa o zaman geçici maddeye ilişkin bir önerge verelim.

BAŞKAN – 9’uncu maddeye.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Orada, bizim yaptığımız, o (p) bendine taşıdığımız hâline ilişkin olarak geçmişe dönük vergi aranmayacağını düzenleyelim yoksa hiçbir şekilde amacımız, iktisadi işletme oluşturulmak suretiyle yapılan geçmişteki satışlar değil yani biz onu ona bağlı gördüğümüz için öyle görüyoruz ama eğer anlam kayıyorsa çok rahat bir şekilde... Yani, bu mevut (o) bendinde, hatırlarsanız, şu ibare önemli; mevcut (o) bendinde “kurumların aktifinde” dedikten sonra “veya belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde.” diyor. Burada, iktisadi işletme oluşturmaksızın bile satılsa buraya giriyor. Bizim amacımız, iktisadi işletme oluşturmaksızın yapılan satışları (p) bendine taşımak, hazineyle ilgili bende, geçici maddeyi de geçmişte iktisadi işletme oluşturmaksızın belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde olup da yapılan satışlardan kaynaklı olarak ortaya çıkan vergileri almama şeklinde. O ifadeyi arkadaşlar şey yapsınlar, bire bir teknik olarak bağlayalım onu.

BAŞKAN – Teknik olarak düzeltsinler.

Teşekkür ederim.

Sayın Erdoğdu...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, demin ondan sormak istiyordum (p) bendine önergeyle geçme meselesini. Şimdi (p) bendi şu, özetle söylüyorum: Hazinece taşınmaz, bir de burada Toplu Konut meselesi var, Toplu Konut İdaresi. Şimdi bu iş şu, ilk başta neyi sorduk biz? Dedik ki: “Ya, bu kat karşılığı inşaat sözleşmeleri bu işin içinde mi? Önce “Hayır.” cevabı aldık. Şimdi, kat karşılığı inşaat sözleşmeleri işin içine girerse benim bölgemde, İstanbul’da yüz binlerce konut yapılıyor kentsel dönüşüm çerçevesinde. Şimdi, bu yüz binlerce konut nasıl yapılıyor? İşte, arsanın değerine göre mesela yüzde 70 Beyoğlu Belediyesinde, yüzde 30 oradaki şirkette, değil mi? Veya işte yüzde 40 Ümraniye Belediyesinde, yüzde 60 şirkette.

BAŞKAN – Şirket derken müteahhidi kastediyorsunuz, öyle mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Evet yani ortak bir şey koyuyorlar, arsa karşılığı hasılat paylaşımı modeliyle ortak bir şey. Şimdi, taşınmaz dediğinizde bütün bu taşınmazlar bu işin içine giriyor. İlk söyleyeceğim şu: Şimdi, belediye bu taşınmazların tamamı yani konutlar, iş yerleri, bilmem neler, AVM’ler bu işin içine girdiğinde rakibi kim? TOKİ ve özel müteahhitler. Normalde belediye ne yapmış oldu? KDV kadar ucuza mal etmiş oldu. En azından TOKİ’ye karşı bir haksızlık var mı? Var. Hatta hatırlıyorsanız, TOKİ’de işte 149 metreye düşürmek için bir evi iki tapuda satmak falan filan gibi bir sürü iş çıkıyor. Şimdi, birinci sorun böyle çıkacak.

İkincisi: Şimdi, normalde 100 konut çıktı, 60’ı müteahhidin, 40’ı belediyenin. Belediye kendisi sattığında yüzde 8... Yüzde 8 mi KDV şimdi, ona mı indi konutlarda?

BAŞKAN – Değişiyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 18 mi, 8 mi? Neyse. 8 veya 18 ucuza alacak. Ya müteahhit satarsa ne olacak? Bu sefer müteahhit kendi satışını şöyle gösterecek: Konutu belediyeden gösterecek, onun satışı üzerinden pay alacak. Belediye satıyor gösterecek ama belediyenin satışından müteahhit aldığı için bu sefer müteahhide de böyle bir şey çıkacak. E, belediye diyorsanız belediyenin iktisadi teşebbüsü belediyedir zaten, nasıl ayrılacak onu da bilmiyorum. Mesela, diyelim ki Beyoğlu Belediye İmar Anonim Şirketi üzerinden yapıyorsa o belediyedir zaten. Hani onu ayıramazsınız, iktisadi teşebbüs diye bir ibare de görmedik biz bunda.

İkinci, daha kötü olan 10’uncu madde, diyor ki: “Şimdiye kadar yaptıklarında...” Yani “Belediye ve il özel idareleri tarafından...” Demin Zekeriya üstat çok güzel açıkladı ama... “...yapılan taşınmaz teslimlerinde katma değer vergisi aranmaz.” Bakın, katma değer vergisi aranmıyor. “Bu nedenle, geçmişe yönelik herhangi bir tarhiyat yapılmaz.” Geçmişte yaptıklarını da affetmiş olduk bir anda.

Ödeyen ne oldu? Şimdi “Daha önce yapılmış tarhiyatlardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir.” Bu dava varsa bunlardan feragatte... “Tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsis olunan tutarlar ret ve iade edilmez.” diyor. Bakın, iş ne kadar karıştı. “Taşınmaz satışlarına ilişkin olarak belediye ve il özel idarelerince beyan edilen ancak hazineye ödenmeyen...” Beyan etmişler, parayı almış yani beyan etmiş. “...ancak hazineye ödenmeyen katma değer vergisi bu idarelerden taşınmaz, satın alanlara da iade edilmez.” Gitmiş almış KDV’yi oradan, “Hazineye vereceğim.” demiş, vermiyor, adama da iade etmiyorsun, belediyeye bırakıyorsun. Ya, bunlar olmaz arkadaşlar. Ha, isterseniz yaparsınız. Bakın, biz bazen diyoruz ya: “Yapamayacağınız işler var Anayasa’ya aykırı, şuna aykırı.” Bunu yaparsınız ama şunu düşünün: Bütün milli irade diyoruz ya, burada, bu arsalarda bizim de payımız var, sizin de payınız var, bu yanıştır diyoruz. Yapmak isterse Sayın Bakan buyursun yapsın ama şunu da söyleyeyim: Bugün yapılan bu işlemlerden sonra bütün bunlar o vergi inceleme raporları, orada para kazanılan müteahhitler, çok zor değil bunları çıkarmak. Bir tane yazı yazılır belediyelere, hangi şirketlerde yapılmıştı, hangi işlemlerde yapılmıştı. Sonra, oradan tahsil edilmeyen vergilerin kime gittiği ortaya çıkınca da yarın öbür gün özgür basın orada nal gibi çıkacak “Bunlar yolsuzluk yasaları.” diye.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, “Her partiden belediyenin talebi.” dediniz ama şükür, o kayyum yasasıyla artık HDP belediyesi kalmadı yani bizim öyle bir talebimiz, şimdilik olabilecek bir durumumuz yok.

Şöyle: Anayasa’ya göre sosyal bir hukuk devletiyiz. Benim aslında meramım şu: Biliyorsunuz, sermaye ve güç her anlamda Batı’ya, Ege, Akdeniz’e ve Marmara’ya dönmüş durumda, belediyeler de burada güçlü. Şimdi, siz “Hazineye olan istisnayı belediyelere de sağlayalım.” diyorsunuz ama hazine merkezî bir bütçedir ve hazine gelişmişliklere göre gelir ve eşitsizliklere göre bu bütçeyi ayarlayabilir ama belediyeler yerel yönetimdir ve bazı belediyeler zengindir, varlıklısı, bazılarının varlığı sınırlıdır. Bu anlamda, bu eşitsizliği giderme sorumluluğu hazineye aittir. Hazine kaynağı toplayacak, sosyal politikalara, eşitsizliğe göre ayıracak yani politikamız bu olmalı. Burada bir sorun var. Siz diyorsunuz ki: “Belediyelere kaynak kalsın.” ama her belediye eşit şartta değil, bölgesel eşitsizlikler var, bunları giderme sorumluluğu da hazineye ait yani merkezî yönetime ait. Bu anlamda gelirden vazgeçiyorsunuz, bence doğru bir tavır değil. Özellikle, bakın, tekrar öneriyorum, büyükşehir belediyelerini istisna bırakırsanız belki bir miktar bu anlamda bir eşitsizliği gideren bir hüküm olabilir. Size tekrar, bu konuda büyükşehir belediyelerini istisna bırakma yönünde önerimi sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir şey daha söyleyeceğim. Madem bu kat karşılığı meselelerine girdik, Sayın Bakana bir çağrım da olacak. Seçmenlerimizden aldığımız ciddi bir sorun var Sayın Bakan. Kat karşılığı olarak bir müteahhide bir arsa kentsel dönüşüm çerçevesinde yerini verirse sıfır KDV, KDV almıyorsunuz değil mi şu anda? Ama, diyelim ki 10 daire var ve imar artışı yok, yine 10 daire alacak, vatandaş cebinden para verecek. Şimdi, kat karşılığında verdiğinde vatandaş cebinden para vermiyor. Kat karşılığı veriyor, tapu sahipleri 1 lira vermeden dairesini yenilemiş oluyor veya üste para da alabiliyor. Bunda sıfır KDV diyorsunuz. Saçmalık şurada: 10 daire var, “Ben kendi paramla bir müteahhide yaptıracağım.” dediğinizde yüzde 18 KDV diyorsunuz. Veya tersine, imar düşüşü olanlar var.

BAŞKAN – Yok, kentsel dönüşüm olursa olmaz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, öyle. Aynen pratik durum bu.

BAŞKAN – Yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Araştırsın. Aynen böyle. 10 daire kat karşılığı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle değil o. O müteahhit kendisi bu binayı yaparken demire, çimentoya, kapıya, pencereye para ödüyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, fatura kesiyor. Bakın, fatura kesiyor bize. Şunu söylüyorum: 10 daire karşılığı anlaşma yaptınız, tamam mı? Kendi dairenizi alacaksınız. Diyor ki müteahhit: “Ben bu şeyi sana yapacağım, sana fatura edeceğim.” Fatura karşılığında yüzde 18 artı KDV koyuyor. Yani buradaki saçmalık şu: Cebinden para çıkmayan, kat karşılığı verene sıfır KDV, KDV istisnası var; kendi parasıyla yaptıran vatandaş cezalandırılmış oluyorsunuz, üste KDV ödemiş oluyor. Bu eşitsizlik.

BAŞKAN – Müteahhit de ödüyor öbür tarafta da, size öyle geliyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, efendim, bakın, mevzu şu: Ödeyen...

BAŞKAN – Kendi müteahhitliğini yapıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ödeyen sonuç olarak vatandaş yani dairesini yenileyen vatandaş cezalandırılmış oluyor ama hiç cebinden para çıkmayan kişi sonuç olarak KDV’den istisna oluyor.

BAŞKAN – Hayır, o şekilde değil. O zaman da sizin kat karşılığı yapmış olduğunuz anlaşmada müteahhide bir şey vermiyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kentsel dönüşümü yavaşlatan bir unsur olarak söylüyorum.

BAŞKAN – Kendi paranızla yapıyorsunuz ama KDV’nin fazlasını ne yapmış oluyorsunuz? Müteahhitliği kendiniz üstlendiğiniz için içeride tutuyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kendiniz üstlenmiyorsunuz efendim. Bir müteahhide veriyorsunuz sonuç olarak yani 10 daire...

BAŞKAN – Bir fark yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Burada bir sıkıntı var, bunu söylemek istedim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10’un önergesi 9’a bağlama önergesi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onunla ilgili bir önergemiz zaten var.

BAŞKAN – Var efendim. İkinci önergeyi bekliyorum.

Arkadaşlar, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.55

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.20

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNEY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 21’inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

10’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 36- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce belediyeler ve il özel idareleri tarafından yapılan taşınmaz teslimlerinde katma değer vergisi aranmaz, bu nedenle geçmişe dönük herhangi bir tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilen tutarlar red ve iade edilmez.

Taşınmaz satışlarına ilişkin olarak belediyeler ve il özel idarelerince beyan edilen ancak Hazineye ödenmeyen katma değer vergisi, bu idarelerden taşınmaz satın alanlara da iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 37- İmalat sanayiine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında;

a)Asgari 50 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle 2017 yılında yüklenilen ve 2017 yılının altı aylık dönemleri itibarıyla indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi altı aylık dönemleri izleyen bir yıl içerisinde,

b)50 milyon Türk Lirası tutarına kadar sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle 2017 yılında yüklenilen ve 2017 yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi izleyen yıl içerisinde,

talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunur. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, iade edilen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılı başında başlar.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısı’nın çerçeve 10’uncu maddesi ile 3065 sayılı Kanun’a eklenen geçici 36’ncı maddenin birinci fıkrasındaki “belediyeler ve il özel idareleri tarafından” ibaresinden sonra gelmek üzere “iktisadi işletme oluşturmaksızın” ibaresinin eklenmesini ve ikinci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11’inci maddeyi okutuyorum...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, 10’uncu maddeyle ilgili bir şey söyleyecektim.

BAŞKAN – Görmedim, pardon.

Buyurunuz Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakan, geçici 37’nci maddeyle ilgili, mükelleflerin yatırım teşvik belgesi kapsamında, münhasıran imalat sanayisinde ve sadece 2017 yılındaki yatırım harcamaları kapsamında gerçekleşecek inşaat işleri nedeniyle yüklenilecek ve indirim yoluyla telafi edilemeyecek katma değer vergisinin iadesi öngörülmekte bu düzenlemede. Şimdi, inşaatla ilgili böyle bir düzenleme yapılırken acaba bu madde kapsamına sadece inşaat işleri nedeniyle değil de makine ve teçhizat alımları nedeniyle de katma değer vergisinin iadesi öngörülmesi uygun olabilir mi, özellikle makine ve teçhizatla ilgili? Makine ve teçhizat alımlarından doğan katma değer vergisi yükü hem en az inşaat işleri nedeniyle doğan kadar yüksek meblağlara ulaşmakta hem de çok ciddi miktarda yük oluşturmaktadır. Bu, sanayicimiz açısından, reel sektör açısından da önemli bir meblağdır. Acaba bu konuda bir düzenleme yapılamaz mı?

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, Sayın Çam’a sorusu dolayısıyla teşekkür ediyorum.

Gerçekten önemli bir konu. Özellikle yerli makine teçhizat alımlarını mutlaka teşvik edecek birtakım düzenlemeler yapmamız gerekiyor. Ancak burada yapmış olduğumuz düzenleme teşvik belgeli yatırımlar kapsamındaki inşaat işleri, hâlihazırda teşvik belgeli yatırımlarda makine teçhizat alımları katma değer vergisinden müstesna. Dolayısıyla zaten hâlihazırda söylediğiniz makine teçhizat alımlarında teşvikli yatırımlar için katma değer vergisi ödemiyorlar. Ama şu konuyu çalışmamız lazım: Yani teşvik belgeli yatırımlar dışında da özellikle yerli makine teçhizat alımlarında mükellefler ve makine ve teçhizat yerli üreticileri için bir teşvik edici unsur olarak ne yapabiliriz? Bu konuda Bakanlık olarak inşallah bir çalışma yapacağız. Ama sorduğunuz husus bakımından, şu anda zaten istisna.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

11’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 235 inci maddesinin (4) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Kara, deniz ve hava ulaşım araçları hakkında verilen el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarının uygulanmasında elkoyma işlemi bu araçların kayıtlı bulunduğu sicile şerh verilmek suretiyle de icra olunabilir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili kısa bir bilgi alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gümrük ve Ticaret Bakanlığından arkadaşımız açıklayacak.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ SEHER ÇİĞDEM ÇAMURDAN – İyi günler.

Bu madde, 5271 sayılı Kanun’un 128’inci maddesinde aynen var. Kaçakçılık suçlarında ya da diğer ceza davalarında kara, deniz ve hava ulaşım araçlarına müsadere kararı verilip el koyma kararı verildiğinde bu işlem sicile şerh verilerek yapılıyor. 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nda da aynı hüküm var ve 128’inci maddeye atıf yapıyoruz. Bu şekilde “Kara, deniz ve hava ulaşım araçlarında sicile şerh verilerek el koyma işlemi yapılır.” diyoruz. Ancak biliyorsunuz, Kaçakçılık Kanunu’ndan kabahatleri alarak Gümrük Kanunu’na aktarmıştık. Gümrük Kanunu’nda da müsaderenin karşılığı mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımı uygulanıyor ama müsadere yaptırımının tersine mülkiyetin kamuya geçirilmesinde kara, deniz ve hava ulaşım araçlarına sicile şerh vererek değil, direkt el koyma işlemi gerçekleştiriyoruz. Hem kabahatlerde hem suçlarda aynı yaptırıma aynı şekilde işlem yapabilmek için, Gümrük Kanunu’ndaki kabahatlerde eğer kara, deniz ve hava ulaşım araçlarında el koyma kararı verilirse bu el koyma işleminin sicile şerh verilerek uygulanmasına yönelik bir düzenleme amaçlıyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu konuyla ilgili ne kadarlık bir sıkıntı var? Yani geriye dönük mü yapacaksınız bunu? Öyle mi düşündünüz? Şu andaki maddeye göre geriye dönük yapamazsınız.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ SEHER ÇİĞDEM ÇAMURDAN – Hayır efendim, geriye dönük olarak yapamayız. Ancak henüz daha kesinleşmemiş el koyma kararları varsa onlara yönelik olarak uygulama yapabiliriz.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Benim anladığım kadarıyla fiilen bu araçları bir yerde tutuyorsunuz, değil mi? Kullanılmıyor.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ SEHER ÇİĞDEM ÇAMURDAN – Evet, satılıyor ve tasfiye ediliyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Satılıyor ve tasfiye ediliyor. Sicile şerh verilmek derken bu işlemi kaydı yapacaksınız, araç trafikte, deniz, kara, hava trafiğinde olmaya devam mı edecek?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ SEHER ÇİĞDEM ÇAMURDAN – Evet efendim. Kaçakçılık suçlarında da aynı şekilde yapıyoruz. Müsadere kararı verilmesi gereken araçlara fiilen el koymuyoruz, Ceza Muhakemesi Usulü Kanunu’na göre, 128’e göre yine sicile şerh veriyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Peki, mesela, diyelim yabancı bandralı bir gemi bu şekilde yakalandı, sicili Türkiye’de değil. Bunun serbest bıraktığınız an Türkiye’den kaçırılıp götürülmesi, bir uçağın başka bir yere indirilmesi gibi konular varsa, ikincisi bu geçmişe de yürür gibime geliyor. “Kara, deniz, hava ulaşım araçları hakkında verilen el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarının uygulamasında el koyma işlemi bu araçların kayıtlı bulunduğu sicile şerh verilmek suretiyle icra olunabilir.” dediğiniz anda el konulan bütün araçlar fiilen serbest bırakılıp şerhiyle, siciliyle rehin tutulma yoluna gidilebilir. Şu an kaç tane araç bu şekilde, deniz, kara ve hava?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ SEHER ÇİĞDEM ÇAMURDAN – Rakamlar Sayın Müsteşarımızdaydı efendim. Henüz Müsteşar Bey ulaşmadı. Bende tam olarak rakamlar yok ama epeyce büyük sayıda bir araç söz konusu. Şu anda zaten hem sicile şerh verme hem

fiilen el koyma işlemi yapılıyordu ancak daha ağır bir müeyyide olan suçlarda bile sicile şerh verme suretiyle el koyma işlemini uygularken daha hafif kabahatlerde direkt fiilen el koyma işlemi de biraz adaletsizlik olacaktı. Bu adaletsizliği düzenleme amacındayız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Peki, ben...

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Bakan. Sayın Temizel de bir şey söylemek istiyor.

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bir taşıtın kamu tarafından el koyulması olgusu, her ne kadar değerlendirildiği yasa farklı olmuş olsa bile, kamunun adına kayıtlı olması gereken bir araç. Kaçakçılıkta yakalanmış, silah kaçakçılığında yakalanmış bir gemi... Buna yanıt verecekler, sanıyorum meşguller Sayın Başkan, o nedenle boşu boşuna havada kalacak, “evet” deyip geçiştirilecek bir olay; sanıyorum, pek de fazla değeri yok buradaki konuşmaların anladığım kadarıyla. Böyle bir saçmalığın olmayacağını söylemeye çalışıyoruz aslında, başka türlü dikkat de çekilmeyecek gördüğüm kadarıyla. Esrar kaçakçılığı yapması nedeniyle el konulmuş bir uçağın siciline şerh koyarak “Haydi kardeşim, sen uç.” diyerekten o uçak nasıl birisine teslim edilir ve bu nasıl bir devlet ciddiyeti olur, buna bir yanıt verilmesi gerekiyor.

Herhangi bir gemi; kaçakçılıkta yakalanmış, el konulmuş, getirilmiş, hazine adına kaydedilmesi gerekiyor; siciline kayıt vererekten işlem tamamlanacak. Böyle şey olur mu? Yani böyle bir şeyin sonucu ne olur daha doğrusu, bundan anlaşılan ne?

Diğer işlemler de kendisine ait vergisinden, şundan bundan falan ötürü ihtilaf çıkmış olan araçların başka bir yediemin nezdinde doğru dürüst bakılamaması nedeniyle harabe veya harap olmasının önüne geçmek için uygulanan bir sistemi bu tür, devlet tarafından el koyulacak araçlara uygulamanın bir manası var mı? Varsa bunun altındaki diğer mana ne? Yani burası bir kanun çıkarma makinesi falan değil. Çıktıktan sonra uygulamalarını gördüğümüz zaman “Eyvah, biz ne yaptık?” diye utançtan kafamızı kumun içerisine sokacağımız bir yer de değil.

BAŞKAN – Zaten buradan deniz ve havanın kaldırılmasına ilişkin bir...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI HUKUK MÜŞAVİRİ SEHER ÇİĞDEM ÇAMURDAN – Bunda değil efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir sonraki madde, 12’nci madde.

BAŞKAN – Hayır, bunda da konuşuldu Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, konuşmadık.

Öncelikle şunu söyleyeyim: Gümrük Müsteşarlığıyla biz bu kanunu çalışırken –şimdi, Hukuk Müşaviri arkadaşımız tabii bizim bildiğimizden farklı bir açıklama yaptı- bu maddeyi çalışırken maddenin gerekçesini okuduğumda da aynı şeyi görüyorum, şu anda idare bu madde kapsamında el koyma kararını, fiziken el koyma olarak uyguluyor. Bu yapılan değişiklik, fiziken el koymayı ortadan kaldırmıyor, buna ilaveten sicile de şerh vermek suretiyle, ilgili siciline... Biliyorsunuz, haciz işlemi sicile bildirilmek suretiyle yapılır. Bunun önü açılıyor. Dolayısıyla, seçenek 1’den 2’ye çıkarılıyor. Bu maddenin geçmiş olması nedeniyle de herhangi bir şekilde fiziken el koyulan varlıkların serbest bırakılması, sahibine iade edilmesi gibi bir şey söz konusu değil. Yani bendeki bilgiyi söylüyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama madde öyle değil.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ama anlatımda öyle değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, bakan, okuyorum şimdi, karşılaştırma cetvelini okuyorum. Şimdi, ilgili maddenin 4’üncü bendi: “Birinci fıkranın (a) ve (c) bentlerinde belirtilen eşyaya el konularak mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir ve eşya 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi olunur.”

“Kara, deniz ve hava ulaşım araçları hakkında verilen el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarının uygulanmasında elkoyma işlemi bu araçların kayıtlı bulunduğu sicile şerh verilmek suretiyle de –suretiyle de- icra olunabilir.” diyor.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – “Suretiyle de” ama el koymaya alternatif gibi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır şöyle...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ama anlatım öyle.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle: Hani, önce bir cevap var, el koyulmasına karar verme kararı veriyor. El koyulmasına karar vermek demek. El koymak, zaten fiilen yürütülen bir işlem. Bu maddeye eklenen diğer cümlede de bunun yanında ilaveten, ayrıca, bu...

Arkadaşlar, bakan, gene aynı şeyi yapıyorsunuz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben gülümsüyorum, sana ne? Germe beni ya!

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Allah Allah...

Buradaki yapılan düzenleme...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Allah Allah ya.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, arkadaşlar, bir izah etmeye müsaade edin. Niye izah ettirmiyorsunuz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, tamam da ben bir şey yapmadım, gülümsedim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada yapılan düzenleme, ilave bir düzenleme getirme.

Hayır, şimdi Sayın Bakan haklı olarak dedi ki: “Eğer böyle yapıyorsanız, son derece yanlış.” Ben de katılıyorum yani onu söylemek için.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - Ama bu anlatım ona götürüyor Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, işte, şimdi ben de onu anlamak için kendi açıklamamı yapıyorum, diyorum ki: Bizim anladığımız, bize anlatılan, amaç olarak ortaya konulan amacın bu olduğunu söylüyorum. Eğer amaç buysa, yazım bunun dışında bir anlam çıkarıyorsa, beraber düzeltelim.

Ama bizim baştan beri okuduğumuz, baştan beri amaçladığımız, fiziken el koyma yanında sicile şerh vermek suretiyle el koymayı da bir seçenek olarak, bir yöntem olarak koyalım şeklinde. Anlam farklı bir şeye getiriyorsa yapalım bunu.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Burada fiziken el koyma yerine...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – ...sicile işleme var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yapalım diyorum. Bakan, Sayın Bakanın endişesine yani söyleyince, böyle bir endişe olmaması gerekir dediğim için.

BAŞKAN – Buradan şu anlaşılabilir mi? Yani fiziken el koyma imkânının olmadığı yerlerde şerh konulması gibi algılanabilir mi?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ya, alternatif olarak o ama burada...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu daha zekice.

BAŞKAN – Ama zeki olduğu kesin, değil mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Zekice yani. Onda hemfikiriz.

BAŞKAN – Tamam, mesele yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Eğer farklı bir noktaya götürüyorsa anlamı düzeltiriz. Sadece amacı ortaya koymaya çalışıyorum. Ama bugün, diyelim ki biz Maliye Bakanlığında ne yapıyoruz? Ayşe Dilbay’a bir söz verebilir misiniz, Maliyede ne yapıyoruz.

BAŞKAN – Ön tarafa gelirse söz verebiliyoruz.

Evet, Ayşe Hanım, siz de Komisyonumuzun sabit bir üyesisiniz zaten.

Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sağ olun efendim.

Sayın Başkanım, sayın vekillerim; bu mülkiyeti kısıtlayıcı kararlar...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kim bu?

BAŞKAN – Arkadaşlardan, tanımayanlar varmış sizi, bir kendinizi tanıtırsanız...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Peki.

Ayşe Dilbay, Gelir İdaresi Başkan Yardımcısı.

Bir mülkiyetin kısıtlanmasına ilişkin işlemler, malumunuz, haciz, tedbir, el koyma, zapt, müsadere diye hukukumuzda çeşitli şekillerde işleniyor. Haciz, bunların içerisinde ilk, en öncelikli işlemlerden birisi.

Yine bizim yasamıza göre, sicile tabi bazı menkul mallar var. Taşıtlar -bu kara, deniz, hava taşıtları-menkul mal olmalarına rağmen bir sicili var. Bu siciller de mülkiyetin karinesi olan siciller.

Bir deniz taşıtını, bir hava taşıtını veya bir kara taşıtını ele geçirmeden önce bunun siciline şerh verilir, bir haciz uygulanır ki ele geçirinceye kadar mülkiyeti değişmesin. Fiziken o aracı bulup, trafikte gezinmekte olan arabayı bulup çekinceye kadar ki sürede sicilinde haciz şerhi yer alır.

Burada da Gümrük idaresi, el koymak suretiyle mülkiyetin kamuya geçirilmesine dair verdiği idari kararları -bunlar mahkeme kararları değil, Kabahatler Kanunu’ndan sonra idareye verilmiş bir hak, mülkiyetin kamuya geçirilmesi, idari yaptırım kararı- bu kararları uygularken fiziken aracı ele geçirmeden önce el değiştirmesini önlemek adına sicile bir şerh vermesi gerekiyor.

Bu nedenle, arkadaşların bize talepleri doğrultusunda konuyu istişare ettik. Benzer hüküm, 6183 sayılı Kanun’da yer alır hacizlerle ilgili, resmî sicile tabi araçların hacziyle ilgili. “de” ifadesiyle “El koyma işlemleri bunların siciline bildirilmek suretiyle de icra olunabilir.” denilmek suretiyle el değiştirmesi engelleniyor ama akabinde, bunların tabii ki trafikten -trafikteyse- men edilmesi ve kararın infaz edilmesi kararı mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararının.

BAŞKAN – Bu da zekice bir açıklama oldu, evet...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Diğer türlü de bu sicile, Türkiye’de sicili olmayan bir aracın -bir taşıt veya kara taşıtı da olabilir, deniz taşıtı da, hava taşıtı da- tabii ki bunların fiziken el koyularak muhafaza altına alınması icap eder zaten sicili Türkiye’de değil.

Dolayısıyla, Sayın Bakanımın da izah ettiği gibi, bu, idarenin önünü açacak düzenleme niteliğinde bize anlatılmıştır, o şekilde dizayn edildi efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bir açıklama da ben yapabilir miyim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, söz alabilir miyim.

BAŞKAN – Tabii.

Önce Sayın Erdoğan, buyurunuz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, benim bir tane uçağım var, bu uçakta uyuşturucu yakalandı, tonlarca uyuşturucu, uçağıma da el koyuldu, davam da devam ediyor. Ben geldim Gümrük Müsteşarına: “Sayın Hanımefendi, bakın, mevzuat maddesi ne diyor? ‘Kara, deniz ve hava ulaşım araçları hakkında verilen el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararlarının uygulanmasında elkoyma işlemi bu araçların kayıtlı bulunduğu sicile şerh verilmek suretiyle de icra olunabilir.’ Efendim, rica ediyorum, bizim uçağı serbest bırakın, siciline şerh koyun, biz uçuralım, yazık çürüyor uçağımız.” dediğimde ne diyeceksiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sayın Vekilimizin söylediğı hadise, yanlış bilmiyorsam, zaten kaçakçılık suçuna girer ve bu çerçevede hâkim kararına bağı uygulamalardır. İdarenin yaptığı...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Efendim, kabahat olduğunu düşünün. Tamam, uyuşturucu kaçırmadım, dediniz ya...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Kabahat olduğu zaman...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır ama şimdi şurada terslik var, şunu demiştiniz...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Kabahat olduğu zaman, Sayın Vekilim, dediğiniz olay çerçevesinde bu bir kabahat fiilindense, aynen hacizde olduğu gibi -çünkü davalık olur bu kararlar, idari yaptırım kararları- davalar kesinleşinceye kadar ki süreç içerisinde ilgilinin kullanımına bırakılabilir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ayşe Hanımcığım, yok, onu söylemiyorum, şunu anlatmak istiyorum.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Bu çerçevede de idare bu takdirini kullanabilir. Bizim şu anda haczedip, kişilerin, örneğin kamyonlarını, taksilerini, otobüslerini “Buyurun kullanın, henüz satmıyorum, işte bir ödeme planı anlaşması yapıyorum, kullanın, gelin ödeyin.” dediğimiz gibi. Bu şekilde uygulamalarında yapabilir Gümrük idaresi idari yaptırım kararlarında.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O zaman onu söyleyeceksiniz. Yani şimdi şöyle bir şey: Bakın, bu maddeyi koyduğunuz an, siciline mesela bu aracın ruhsatına şeyi koyarsınız “Bu Gümrük Müsteşarlığı tarafından müsadere altındadır.” ama aynı araç –ki bu, suç araçlarıdır yani bir suçla ilgili olduğu için- dönüp dolaşabilir.

Bir de “müsadere” dediğiniz, “müsadere” “el koymaktır” zaten bir gereğı var ki devlet ona el koyuyor. Bir de uçakların, gemilerin şöyle bir durumu var: Trabzon’da bir dava var; aldılar gemiyi kaçırdılar, gittiler bizimkiler hâlâ Ruslardan gemiyi almaya çalışıyorlar. Yani gemi, uçak gibi kalkıp da başka bir ülkeye konabilen yani suç konusu, gelecekte müsadere edilecek bir tırın Arnavutluk’a kaçırıldığı düşünün. Bütün bunlar, bunları serbest bırakır.

Şimdi, sizin dediğiniz, Sayın Bakan ilk etapta şunu demişti: “Aynı zamanda bunlara el koyacağız ve ticaret siciline kaydetmek amacıyla bu maddeyi çıkarıyoruz.”

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Evet.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama siz öyle demiyorsunuz. Demin diyorsunuz ki: “Kamyonu veriyoruz, kamyon geziyor, biz seyredivoruz.”

Şimdi bakın, kanun getiriyorsanız, bütün bu ayrıntılarıyla çalışıldıktan sonra bu sorulara hazırlıklı olarak getirirseniz böyle olur. Bu, şu demek: Yarın öbür gün -Kabahatler, Kaçakçılık Kanunu’nun maddelerine de bakalım çünkü her verilen bilgi eksik çıkıyor, bakamadım, 6183 dediniz siz- bir terör saldırısında kullanılan bir otobüs dahi bomba patlar...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Yok, hayır hayır. Sayın Vekilim, burada sadece...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kaçakçılık...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – ...Gümrük Kanunu’nun 235’inci maddesiyle ilgilidir bu konu. Buradaki, idari yaptırım kararıdır. Bir para cezası gibi, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararıdır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela “a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlere ithalinin yasaklanmış olduğunun tespiti hâlinde...”

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Evet. Burada genellikle...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yasak, uranyum; yasaklanmış, ithal.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – O suç oluyor efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kaçak çay getiriyor mesela.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Kaçakçılık onlar; onlar suç. Suçlar değil, kabahat olanlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bunlar ne? Kabahat suç değil mi?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Hayır. Biliyorsunuz, Türk Ceza Kanunu’muz...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kabahat suç, cezası hafif olan suçlar değil mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İşte, ne yapıyorsa...

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Suç olmak fiilleri değil. Örneğin, Türkiye’ye ithali yasak ikinci el taşıt; Türkiye’ye ithali yasaktır, bunlar, 235’teki düzenlemeler.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Suç değil mi efendim bu?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Suç kavramına girmeyip hukukumuzda kabahat olarak...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Cürüm ve kabahat olmak üzere suçlar ikiye ayrılır. “Cürümler kasıtlı işlenip...” şeklinde TCK’da tanımlar var da neyse ben sizi üzmemeyim.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Yok, hayır, takdir sizin tabii ki Sayın Vekilim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Estağfurullah.

Yazık edersiniz.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Benim bir sorum olacaktı Ayşe Hanım.

Şimdi, müsadere, el koyma farklı bir edim; sicile şerh vermek suretiyle daha farklı bir hukuki prosedür de yerine getirilmiş oluyor, bunlar farklı farklı.

Biraz önce Aykut Bey'in verdiği örnekte uçak veya bir nakil aracı söz konusu olsa, benim tarafımdan kiraya verilmiş ama bir başkası tarafından kaçakçılık suçu işlenmiş olsa, araca el koyuldu, müsadere edildi ama benim bir kabahatim yok, kiralamış, böyle bir şeyde kullanmış. Bir de bu, sicile işlenirse, ondan sonra kurtarmam mümkün değil.

Bu el koyma işlemi, aynı zamanda sicile birlikte işlenme durumunda, daha doğrusu, ikisi birlikte yapılırsa her durumda, büyük bir hukuki sıkıntı söz konusu olacak, devletle sürekli olarak mahkemeleşilecek.

Bu el koyma ile sicile işlenmenin farklı nedenlerle olabilmesi lazım. Bunu ayırmamız gerekmez mi? Yani ikisinin birlikte, el koymanın, müsadere ile sicile işlenmeyle birlikte yapılması durumunda da büyük bir sıkıntı söz konusu olur. Bunların farklı nedenlerle olabilmesi lazım, ikisini ayırabilmemiz lazım.

BAŞKAN – Nasıl bir sıkıntı öngörüyorsunuz orada? Çünkü el koyma kararını alan da aynı...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani kaçakçılıkta yakaladınız, müsadere edilmesi gerekir ama daha sonra o aracın sahibinin farklı olması, kaçakçılık işine karışmaması durumunda da müsadere kalkacaktır, kalkması gerekir.

BAŞKAN – Şerhi de kaldırırınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, sicile işlendiye artık çok zor.

BAŞKAN – Kaldırırınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kaldırırınız ama çok zor. Mahkemeye gidilmesi gerekir vesaire. Yani bu ayrımı yapabilecek miyiz uygulamada? Her ikisini birlikte yaparsak, bu, yol olur yani uygulamada, bürokrasi bunu, ikisini birlikte bu işlemi yaparsa, ondan sonra da sıkıntı olabilir. Bu ayrımı da yapmak gerekir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Ayşe Hanım, size de.

Sayın Müsteşarım, konu şudur: Burada maddenin yazımından muradın farklı, anlamın farklı olduğunu görüyoruz. Anlam itibarıyla yaygın kanaat Komisyon üyelerimizde şudur: Yani el koyma yerine sicile şerh koyma tercihinin kullanılabilmesi, bunda da kara araçlarında belki bunun olabileceği ancak deniz ve hava araçlarında ise bunların yurt dışına çok rahat bir şekilde gidebileceği, kaçırılabilmesi ve bu şekilde de el koymadan kurtarılacağı şeklinde ya da kamunun zarara uğratılacağı şeklinde bir görüş var.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Öncelikle, sizden ve Komisyondan özür diliyorum yani biraz geç kaldığım için.

Tartışmaların bir kısmına vâkıf oldum. Müsaade ederseniz, ben hangi uygulamalar var ve hangi kanuna göre bu işlem yapılıyor, biraz oradan bahsetmek istiyorum.

Sayın Milletvekilimiz Sayın Kuşoğlu'nun bahsettiği Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'ndaki bir el koyma değil bu. Buradaki el koyma işlemi, bir kabahat sonucu, örneğin, tescil edilmiş olduğu için ikinci el olan ancak sıfır gibi gösterilmiş bir otomobile el koyulması işlemidir bu.

2013 yılı itibarıyla Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'ndan bu kavramlar, kabahatler Gümrük Kanunu'na aktarıldı. Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda kabahat olan ve o zaman savcılarca verilen el koyma kararları, şimdi gümrük idarelerince veriliyor. Dolayısıyla, el koyulup mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilmesi lazım. Fakat el koyulup mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilen araçları -kara, deniz, hava araçlarını- biz bu süreç içerisinde idari yargıdaki davaları devam ettiği için muhafaza ediyoruz. Zaten bunların muhafazası çok külfetli; özellikle deniz araçları için sizin bunu belli bir limanda muhafaza etmeniz lazım, hakeza uçaklar için havaalanında muhafaza etmeniz lazım çünkü bunların hepsinin sicili var, kara araçlarının da var, hava araçlarının da var, deniz araçlarının da var. Bunun yerine, biz dedik ki buralara, bunlara el koyma işlemi yapıldığını sicile şerh vererek koyalım. Dolayısıyla, yine yediemin gibi, ki şahsın elinde bulunsun ama bunlar herhangi bir şekilde alınmaya, satılmaya konu edilmesinler.

Buradaki murat budur ve Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'ndaki, Sayın Kuşoğlu'nun sorduğu gibi, bunun işte uyuşturucu kaçakçılığı içinde kullanılmasıyla bu bölümün hiç ve hiç alakası yoktur. Tamamıyla aracın kendisinin bir şekilde Gümrük Kanunu'nda tanımlanan belli kurumların iznine...

Hayır, fiilî ekonomiden de vazgeçmiyoruz, durumuna biz şüphelenirsek araçtan, bu bir kolaylıktır Sayın Başkanım. Dolayısıyla, burada da zaten "...şeklinde de yerine getirebilir." demekle, idare buna bir inisiyatif tanıyor.

Şimdi, siz büyük bir iş makinesi olduğunu düşünün, tescil edilmiş, bunu muhafaza edecek yeriniz yok, sicile şerh veriyorsunuz, o şekilde de araca el koyma işlemini yapmış oluyorsunuz.

Bu arada, idari davaya konu edildiği için bu el koyma, mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı, o dava sonucuna kadar bu işlem yürüyecektir zaten. Dolayısıyla, burada yapılmaya çalışılan hem eşya ve araçların ekonomik değerlerini korumak adına hem de idareleri, saklama, muhafaza etme külfetinden kurtarmak adına yapılan bir işlemdir bu.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Peki, bu sahibine verildiği zaman, ticari faaliyetini sürdürdüğü zaman oluşan gelir, o verdiğiniz yedieminin geliri olarak mı kalacak yoksa bu, kamuya dönecek mi?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Bu araçlardan ticari olarak kullandıkları zaman elbette ki... Bakın, şöyle düşünün: Biz el koyduğumuz zaman ne yapıyoruz bu araçları? Alıyoruz elinden değil mi? Bu araçlar hiçbir şekilde kullanılamıyor, biz depoluyoruz. Sonra da davayı kaybettiğimiz zaman, iadesine karar verildiği zaman, mahrum kalan gelirini bizden istiyorlar, depolama ücretlerini biz karşılıyoruz ve bu arada, tazminatlarına da biz hükmediyoruz.

Onun için, el koyma işleminde insanların kullanımına karışmayacaksınız, sadece satılmasını engelleyeceksiniz. Artı, buradaki murat...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani benim soruma cevap, sonuçta burada işletildiği zaman oluşacak ticari gelir...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Karışmayacağız, hayır, karışmayacağız.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – ...yediemin gibi verdiğiniz bu hatalı, kusurlu işlemi yapan kişilere gelir olarak dönecek. Siz kaybettiğiniz dava üzerinden söylüyorsunuz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Evet.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kazandığınız zaman ne olacak? Yani gerçekten el koydunuz, o zaman nedir?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Ben soruyu kaçırdım, pardon.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sorduğum soru şuydu, tekrar soruyu söyleyeyim.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Soruyu anladım da son bir cümlesinde dediğiniz...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sonraki dediğim şu: Dediniz ki biz eğer bu davayı kaybedersek yani yaptığımız el koyma işleminin idari mahkeme tarafından...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – İptal edilmesi durumunda...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – ...iptal edilmesi durumunda, biz hem bunları elde tutmadan veya işte koruma dönemindeki...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Depolamadan...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – ...depolamadan bir maliyet oluyor. Bir de kullanılmadığı dönemden dolayı oluşan, o maliyet neyse...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Onu da biz yükleniyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – ...veya onun gelirini bizden talep ediyorlar.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Evet.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Peki, doğru karar yani. Bir kere, ne kadar yanlış el koyuyorsunuz, bunun oranı ne? Yani kaybettiğiniz dava oranı ne?

İki: Gerçekten bu davayı siz kazandınız ve ortada bir gelir oluştu. O aradaki o zaman oluşan geliri siz karşı taraftan talep edecek misiniz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Hayır, etmeyeceğiz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani onu soruyorum.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Müsteşarım, şimdi, basında değişik haberler var 2013'te, 2014'te, 2015'te, 2016'da. İşte diyor ki: “Gümrükte giriş yapılan ithal araçların başka ülkede trafik sicilli olması nedeniyle işte araçlar toplanıyor.” Dahası, işte burada çok sayıda meşhur insanların da isimleri karışmış, isimleri vermeyeyim, Sibel Can'dan şeye kadar. Daha bir başka yerde, 300 araca el koyulmuştur. Bu araçlar aslında başka ülkelerde tescilli olmasına rağmen, sıfır gibi gelmiş, sahtekârlık yapmış belgeleriyle falan, bu nasıl oluyor, bilmiyorum.

Neyse, gelmiş, bunların bir kısmı yediemin gibi, ki bunlar Türkiye'de 300-400 bin euroya satılan araçlar.

BAŞKAN – Bir sonraki madde bu, evet.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet. Bu maddenin yani şu görüştüğümüz maddenin bir sonraki maddeyle bağlantılı olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Bağlantılı zaten.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Önce burada şeylere verecekler, tescil ruhsatına, siciline şey koymak kaydıyla verecekler, daha sonrada KDV'yle ilgili yüzde 25, ÖTV yüzde...

BAŞKAN – Alakası yok efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, öyle bir izlenim edindim. Olmadığını söylesinler.

BAŞKAN – Şu an zaten...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 300 tane araç. Bunları şimdi kullanıyor...

BAŞKAN – Haciz yapılıyor, icra geliyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yediemin olarak bu işi yapanlara verilmiş, kullanıyor. Bunlarla mı ilgili, onu soracağım yani. Bu çıkaracağımız, bu arka arkaya gelen, işte 11’le, 12’yle çıktığı zaman, bunlar da bu araçları bu şekilde almış olacaklar mı yüzde 15 gibi, 25 gibi bir ÖTV şey yaptıktan sonra. Bunu anlamaya çalışıyoruz. Çok sayıda insan var.

Peki, öbür taraftan bunu 300 bin euroya alan adamla bunun şeyi ne olacak? Bunun yaptığı nasıl ikinci el, başka ülkede tescil edilmiş olan bir aracı Türkiye’ye getirmesi nasıl küçük bir şey oluyor?

BAŞKAN – Onların ceza davaları devam ediyor Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İşte, bu davalarla ilgili bir şey var burada yani görünen de o.

BAŞKAN – Zaten onu çözmeye çalışıyoruz, üçüncü şahısların mağduriyetlerini gidermeye çalışıyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani bilemiyorum, üçüncü şahısların mağduriyetleri mi gideriliyor? Bu üçüncü şahıslar aptal mı da gidiyorlar 400 bin euroya olan arabayı 90 bin liraya alıyor. Uyanığa bak. Yani nerede? Hiç de aptal değil, hiç de suçsuz gözüküyor. Bilmiyor mu yani bu arabayı bu şekilde alan adam? Burada ne yapılıyor yani bunu tam olarak merak ediyoruz. Gerçekten bunları da kapsıyor mu bu yaptığınız iş?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Cevap vereyim mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – E verin tabii.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Sayın Vekilim, burada yapılan işlemlerde -bakın, bir kez daha altını çizmek istiyorum- bu, idareye inisiyatif veren maddedir. Mutlak surette sicile şerh vermek suretiyle bu işlem yapılmayacak. Siz, taşıtın durumuna göre, isterseniz bunu el koyma yoluyla yapabilirsiniz, isterseniz sicile şerh vermek suretiyle yapabilirsiniz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kriteriniz ne?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Kriterdeki, bir kere...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani neye göre el koyacaksınız ya da sicile...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Kaçırma durumuna göre, bu eşyanın piyasada yok edilme durumuna göre bakılacak, ondan sonrada biz bu işlemi yapacağız.

Burada yapılmaya çalışılan, idareye bir şekilde yetki verilmesi. Bakın, Sayın Vekilimiz sordu “Kaç tane araç var bu konuda?” diye. Yalnız, bir şeye ait altını çizelim: Başka ülke plakalı araçların burada kullanılması bu kapsama girmiyor. Onlar turistik kolaylıklar kapsamında gelmişler, geçici ithalat rejimine tabi olarak ülkemize. Gurbetçilerimizin kullandığı gibi, komşu ülkelerden gelen insanların kullandıkları araçlar var. Bunların asla vasfı bu kapsama girmiyor zaten.

Sizin bahsettiğiniz bu kapsama girecek olan araçlar... Almanya’da şöyle bir sistem var: Distribütörlük anlaşması gereğince, Almanya’daki bir bayi Türkiye’ye herhangi bir aracı doğrudan satamıyor. Buradaki distribütörler araçları getirebiliyorlar ancak bizim işimize konu olan galericiler doğrudan Almanya’dan araba getiremiyorlar. Bunu dolanmak için de Almanya’daki bayi Alman bir vatandaşa satış yapıyor, satış yapıldığı anda doğal olarak araç tescil edilmiş oluyor. Dünya

uygulamalarında tüm dünyanın uygulaması bu yöndedir. Bir araç bir ülkede tescil edilmiş ise o aracın kilometresine, gününe bakılmaksızın o araç kullanılmış araçtır; 50 kilometre olsa da kullanılmıştır, bin kilometre olsa da kullanılmış araçtır.

Gümrük idaresine geldiğinde bu araçların hepsinin üzerinde naylonları da her şeyleri de duruyor, sıfır, hiçbir şey, 50 kilometre, 100 kilometre araçlar fakat biz o aşamada, bu araçların Almanya’da gördüğü işlemi, bayinin bir Alman vatandaşına sattığını, onun da gidip plaka tescil ettiğini bilemiyoruz. Bunu ancak ülkeler arası anlaşmalarda olduğu gibi -karşılıklı idare yardım anlaşmaları var- Almanya’ya sorarak oradan aldığımız belgelerle bunu tespit edebiliyoruz. Bu da sonradan yapılan bir işlemdir. Çoğunlukla da muhatap olduğumuz bunlar.

Sayıları ben derseniz vereyim. Aşağı yukarı 2007 ile 2016 yılları arasında galericilerin ithal ettikleri araba sayısı 60 bin civarında. Ülkemize her yıl aşağı yukarı 500 bin araba giriyor, ithal ediliyor; 500 bin arabanın yüzde 1,5 ile 2,5’u bu şekilde galericiler tarafından getirilmiş. En yoğun olarak da 2010 ve 2011 yıllarında, en yüksek oran yüzde 2,5’la 2011 yılında.

Bu incelemelere başladıktan sonra çoğunlukla da düşmüş. Şu anda da ben müsaadenizle o sayıları sizlerle paylaşayım: 2010 yılında galericiler 9.347 tane araba getirmişler. 2011 yılında bu sayı 12.812’ye çıkmış, 2012’de 7.529 olmuş, 2013’te 6.656, 2014’te 3.494, 2015’te de 3.248, bu yıl da bu rapor tarihi itibarıyla, bugün itibarıyla 2.185. Giderek azalan bir seyir var. Aşağı yukarı bizim otomobil ithal sayımıza baktığımızda da 450.000-500.000 civarında bir ithalat sayımız var. Bu sayı düşmüş. Şu anda Teftiş Kurulumuz... Galericilerin yaptığı bu ithalatlardan toplam sayıya baktığımızda, galericilerin yaptığı ithalatlar 2007 ile 2010 arasında 35.000-53.000 araç civarında. Toplam 2007-2016 için bahsediyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yasak mı bunların ithal edilmesi? Sorun ne?

BAŞKAN – Yasak.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Müsaadenizle onu söyleyeyim: Bir araç başka bir ülkede tescil edilmiş ise bu aracı sizin ithal etmeniz için Ekonomi Bakanlığından izin almanız lazım. Ekonomi Bakanlığı da bu izni vermiyor. Sadece araçlar için değil bu, bütün eşyalar için, kullanılmış, dayanıklılığını yitirmiş yatık eşyalar ithali, Ekonomi Bakanlığının iznine tabi. Ekonomi Bakanlığı bu izni vermiyor. Onun için de galericiler bunları bize Gümrük İdaresine gelirken sıfırmış gibi beyan ediyorlar. Dolayısıyla bu da tamda Gümrük Kanunu’nun 235’inci maddesindeki belli bir kurumun iznine tabi beş yaş şartını varmış gibi göstererek ithal etme kabahatini oluşturuyor. Onun için biz bu araçlara ceza uyguluyoruz, onun için biz bu araçlara el koyup mülkiyetinin kamuya geçirilmesi kararını veriyoruz.

Şimdi, bu şekilde aracı tespit ettik, bizim müfettişlerimiz çalıştılar, aşağı yukarı 12 bin aracın incelemesini bitirdiler şu an. Bu 12 bin araçtan 3.500 tanesinin yurt dışında tescil edilmiş olduğunu tespit ettiler, 3.500 tanesinin örneğin kıymeti 100 bin euroysa 80 bin euro, 75 bin euro, 85 bin euro gibi kıymetini düşük beyan ettiklerini tespit ettiler. Bunların hepsi...

BAŞKAN – Hepsi böyle değil ama.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Değil, hepsi böyle değil tabii.

BAŞKAN – Tam beyan edilen de var.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Ortak olanlar da. Bu sayıyı söylüyorum ben zaten Sayın Başkanım. 53 bin sayıdan baktığımızda, bahsettiğimiz bizim, 6 binlerden bahsediyoruz sayı olarak. Hepsi öyle değil, sıfır getirenlerde var. Burada konu budur.

Sizin sorduğunuza bahsettiğimiz araçlar, Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamındaki bir uyuşturucu madde kaçakçılığında kullanılan araç asla değil, kendisi hiç gümrük muamelesine tabi tutulmaksızın giren araçlar değil. Onlar zaten Gümrük idaresi yetkisinde olan şeyler değil. Onların mahkemelerde davaları devam ediyor, mahkeme kararıyla el koyulup mahkeme kararıyla müsaderesine karar verilmesi gereken araçlar.

Bizim burada bahsettiğimiz, Sayın Vekilim de bahsetti, hangi kritere göre bakacaksınız? Aracın kaybolma ihtimaline göre, yurt dışına çıkma durumuna göre, bulunduğu ile göre, sınıra yakınlığına göre bu araçlara biz siciline şerh koymak suretiyle bu işlemi icra edeceğiz ama şüpheli bulunursa, idareler elbette ki araca el koyma...

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz, bir şeyi izah edebilir miyim.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Buyurun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Size bir örnek, bir “case” örnek anlatmak istiyorum. Mesela 2011 yılında gelen bir aracın bu şekilde düşük beyan da değil, bire bir değeri üzerinden beyan edilmiş, değeri üzerinden ÖTV’si, her şeyi ödenmiş ancak yurt dışında tescil edildiği için, sokabilmek için ikinci el konumuna düşmüş, aracı getirmiş ve idare bunu 2012 yılında tespit etmiş ancak bu şerh düşülmediği için, şerh işlemi olmadığı için ve araca da o süreçte el koymadıkları için siz gitmişsiniz, birinci, ikinci değil, dördüncü araç sahibi olarak bu aracı 2014 yılında satın almışsınız, parasını ödemişsiniz. Neye göre ödüyorsunuz? O günkü bu araç modelinin kilometresine göre, aksesuarına göre, şeyine göre. Siz aracı aldıktan sonra çıkıyor geliyor idare: “Ya, biz tespit ettik 2012 yılında, bu araç böyledir.” diyor, sizin aracınıza el koyuyor. Bunu yaparken de icra daireleri de iki tür işlem uyguluyorlar; kimisi alıyor bunu parka çekiyor, kimisi de yediemin olarak bunu kullanıcıya bırakıyor. Bunların hepsi de dava konusu. Bu bir grup.

Bir de ayrıca, Sayın Müsteşarın dediği gibi, araç 100 bin lira, bunu 80 bin lira olarak beyan ediyor, getiriyor; bir de o kısım var ama onunla ilgili düzenleme burada yok. Onun önergesi size dağıtıldı, bir yeni madde ilavesine ilişkin bir önerge. Bu düşük kıymetli getirilenlerle ilgili olan önerge de o önerge ve burada asıl şey, hiç bu işle alakası olmayan üçüncü, dördüncü sıradaki işin sahipleri ama bir yandan da bu işin ithalatını yapan ve bir şekilde hem devleti hem de vatandaş dolandıran kişilerle ilgili de cezai takibatlar da devam ediyor. Bu yapılan işlem onları da kaldırmıyor zaten, öyle mi?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Kesinlikle...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu olayla birlikte gemi ve uçak işini de bir somutlaştırır mısınız? Bu gemi ve uçağın ne işi var burada?

BAŞKAN – Şerhle ilgili olarak.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜŞTEŞARI CENAP AŞCI – Şerhle ilgili olarak Sayın Vekilim. Şimdi, biz baktık ki gemiyi ithal etmişler.

Bu kapsamda şu anda şunu söyleyeyim ben öncelikle: Hiçbir tane ne uçak ne gemi 235’inci madde kapsamında bizim idarenin incelemesine tabi olmuş değil. Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 128’inci maddesinde el koyma işleminden bahsederken üçünü birden sayıyorlar “kara, deniz ve ulaşım araçları” diye. Bütün kanuni metinlerde böyle geçtiği için esasen sicil şerhini böyle yaptık ama bizim idaremizin muhatap olduğu tamamıyla kara araçlarıdır. Özellikle hepsi de, Sayın Başkanımın ifade ettiği gibi, çoğunlukla da teşhir görmüş araçlar. Bir tane Sayın Vekilim, şey yoktur, ne uçak ne de bir gemi. Şu anda idaremizin bu kapsamda olanı yok.

BAŞKAN – Zaten aslında 11’de de bunu çıkartalım diye konuştuk ama sonradan zaten diğer kanunlarda böyle geçiyor diye bıraktık yani.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Ola ki bir ihtiyaç olur ise yani Ceza Muhakemesi Kanunu’ndaki el koymada -bakarsanız Sayın Vekilim, tam da kara, deniz ve ulaşım araçlarına nasıl el konulacağı, orada direkt yazar- ana kanun olduğu için biz de buradaki metni aynen buraya taşımış durumdayız. Şu anda idaremizin muhatap olduğu ne uçak ne de gemi vardır.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurunuz efendim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, bu durumda o zaman bu sadece kara araçlarıysa şu anda ikinci el olarak Türkiye’ye gelmiş bu araçlarla ilgili olarak zaten hepsi ortalıkta dolaşıyor fiilen yani yediemin olarak kişilere dağıtılmış bir vaziyette.

BAŞKAN – Yok, bir kısmı şey... El konulmuş çok var efendim.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Tasfiyesi yapılmışlar var Sayın Vekilim. Mesela, geçen yıl itibarıyla bizim bu kapsamda olup da tasfiye yaptığımız 600 tane aracımız var. El koyma işlemi tamamlanmış, mülkiyeti kamuya geçmesi kararı verilmiş, kesinleşmiş, ondan sonra da biz bunları ihale yoluyla satmışız. Bunların sayısı da geçen yılki 600.

BAŞKAN – Tasfiye edilenleri kapsamıyor zaten Sayın Bakan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Onu kapsamıyor zaten, tasfiye edilmiş olanlar tekrar...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama bunlardan da büyük bir kısmı belki geri dönecek yargı sonuçlarına göre.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Tasfiye ettiklerimiz Sayın Vekilim, hepsi mahkemesi kesinleşmiş olanlar.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hayır, hayır, şu anda mahkemesi devam edenler açısından.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – İşte, onun için sicile şerh veriyoruz ki biz sonuçta ne olacaksa, mahkeme karar verirse ki el koyma işlemini ben iptal ediyorum, zaten sicili kaldıracız biz, sicildeki şerhi kaldıracamız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, yani birincisi bir mevzuat maddesiyle okunur. Şimdi, (a) ve (c) maddeleri, biri yasak eşya, biri de uygun olmayan ithalat diyeyim, detaylı detaylı okumayayım. Şimdi, bu yasak eşya veya uygun olmayan ithalat mevzusu olduğunda bu şey demektir yani mevcut elimizde araba var, yarın gemi olur, yarın uçak olur. Mevzuat teorisiyle konuşulur değil mi Sayın Müsteşarım?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Evet.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, burada getirdik, birincisi, kendi koyduğumuz kanuna uymama yönünde bir eğilimimiz var. Yani yasaklanmış diyoruz ve üstelik burada şöyle bir şey: “Yasaklanmış olduğunun tespiti hâlinde -yani maddenin orijinaline- eşyanın gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra gümrüklenmiş değerinin 4 katı idari para cezası...” Demek ki kanun koyucu diyor ki: “Bu kötü bir şey bu memleket için, biz bunu yasakladık.” Sonra önümüze bir şey geliyorsa o zaman bu maddeyi güçlendirmek daha doğru bir yaklaşım olur. Mesela, bu maddeye hızlandırın... Şeyi anlıyorum, getirdiğiniz bir arabayı antrepoya koyuyorsunuz... Bir sürü çürümüş araba olduğunu biliyorum, tasfiye işlerinde olduğunu. Böyle bir şey varsa bu maddeyi hızlandıracak hükümleri koymak daha doğru bir yaklaşım olur. Mesela, altı ay içerisinde yargılanması sonuçlandırılıp ihale edilir. Eğer böyle şerh verecekseniz de şunu söyleyebilirsiniz, mesela çünkü şöyle bir şey olabilir diyor: Bir arabanın ekonomik ömrü ne kadar? Dört veya beş yıldır kıymet kaybıyla baktığınızda. Mesela, getiriyor adam, 1 milyon dolarlık bir spor araba, beş sene bunu kullanıyor, 1 milyon dolarlık araba beş

sene sonra iniyor 100 bin dolara. Adamın zaten hiçbir kaybı olmuyor ki, ben olsam sürekli getiririm, sicil dolsun. “Ağabey, bunu ruhsat üzerinden satış gösteriyoruz.” deyip verebilecek bir sürü adam olduğunu biliyorum ben.

O zaman şunu yapmak daha doğru bir yaklaşım olur: Böyle bir şeyde... İdare de şundan çekiniyor: Ya, yarın öbür gün yargıdan bir karar çıkar, biz de bu aracı satarız, başımız ağrır mı? O zaman bu işlemin yargılanmasını ve idari işlemlerini hızlandırıcı bir madde koyarsak bu ekonomik kaybın önüne geçmiş oluruz. Aksi takdirde bu düzenlemeyle yukarıdaki düzenlemeyi çürütüyoruz. Bu durumda (a) ve (c) maddeleri kalsa bile getirirsiniz yurt dışından arabayı, gümrüktekiler sadece şeyine şerh koyar, beş sene binersiniz arabaya.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Sayın Vekilim, arabalar için şu anda buradaki “ithali yasak” kavramı kanunla yasak kavramı değil. Tamamıyla idare, örneğin, oradaki bahsettiğimizde bir ülkede salgın hastalık var, o ülkeden hayvan gelmesini Tarım Bakanlığımız diyor ki: “Şu dönem itibarıyla ben buradan hayvan gelmesini istemiyorum.” Bu bahsettiğimiz yasak budur. Dolayısıyla bir tebliğ veya genelgeyle yapılan yasaktır ve şu anda arabalar için, araçlar için herhangi bir yasak kararı yok. (c) bendine baktığınızda “ithali lisans şartı izne tabi” diyor ya, araçların hepsi bunlara tabi (c)’ye göre olanlar. Yani dolayısıyla Ekonomi Bakanlığı kullanmış olduğu için izin vermesi gerekir, TSE standartlarına uygun olması gerekir, Avrupa Birliği standartlarına uygun olması gerekir. Bahsettiğimiz hepsi onlar, izin ve şart bölümleri, (c) bendi olanlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, şöyle bir şey yaparsak Sayın Müsteşarım: Bu düzenlemeyi verdiğinizde Ekonomi Bakanlığının...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Sayın Vekilim, özür dilerim ama Sayın Başkanım o kadar güzel bir konuya işaret etti ki yani aslında bu maddenin temel mantığı şu: Bakın, bu araçlar ithal edilmişler, gitmişler, satılmışlar. Ondandır da sizler, bizler, bir sürü vatandaş gidip bir yerden araba alırken bakıyoruz, ne yapıyoruz? “Kazası var mıdır, başka bir şeyi var mıdır?” diye bakıyoruz. Sonuçta vatandaş şuna güveniyor, diyor ki...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “Bilmem ne çıkışlı” diye bakmamızın sebebi bu zaten.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – “Devletin resmî kurumu bunu tescil etmiş, ben bu arabayı alıyorum.” Burada korunmaya çalışılan amaç da tamamıyla bu iyi niyetli üçüncü kişilerin hukukudur. Dolayısıyla bilsin ki orada şerh var, bu arabanın başına yarın bir şey gelebilir, almasın. Korunmaya çalışılan amaç bu zaten. Onun ötesinde, ithali yasak arabayı, serbestçe piyasada dolaştırmak değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben son söz olarak şunu söyleyeyim: Kanunun genel ruhunun amacını eskiten yani geriye götüren bir düzenleme olabilir. Ben olsaydım size şöyle bir tavsiyede bulunurdum: Bu kanunu güçlendirecek bir düzenleme gerekebilir, idareyi korumak isteyebilirsiniz, yargılandırma usulünü... Bir sonraki maddede var mı bilmiyorum ama böyle bir şey yapıyorsanız da bir teminat almanızı öneririm yani bir teminat yatırılır şeye. O teminat karşılığında bu şey verilirse bari ekonomik kaybı olmaz müsadere sonucunda devletin.

BAŞKAN – Şu an yapılan farklı bir şey.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Sayın Başkanım, farklı bir şey ama buradakinde bakın, Sayın Başkanım da işaret etti, aslında ben de altını bir kez daha çizmek istiyorum: Gümrük Kanunu’nun muhatabı kabahati işleyen ithalatçı. Gümrüklenmiş değerinin 2 katı, 4 katı alacağımız ithalatçı, vergileri alacağımız ithalatçı, el koyacağımız eşyanın kendisi. Biz

bu düzenlemeyle asla ve asla ithalatçıdan alacağımız kabahate ilişkin cezalardan bir kuruş geriye düşmüyoruz. Gümrük vergilerinin yanı sıra, gümrüklenmiş değer 4 katı veya 2 katı... Bilmiyorum “gümrüklenmiş değer” kavramını açıklamaya gerek var mı?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, yok.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Biliyorsanız onun için mesele yok. Eşya 100 lira, vergileri 100 liraysa bu eşyanın gümrüklenmiş değeri 200 liradır. Otomobiller için baktığımızda 100 bin euroluk bir araba için ÖTV’si, KDV’si, gümrük vergisi dâhil baktığımızda 150 bin euroya yakın bir vergiden bahsediyoruz, 250 bin euro 2 katı, 500 bin euro biz gümrüklenmiş değer olarak ceza alıyoruz ondan. Artı, 150 bin euro da ayrıca vergileri yine alıyoruz. Baktığımızda 3 katına yakın bir rakam.

Bunlardan asla vazgeçilmiyor. İthalatçı bizim muhatabımızdır, dolayısıyla biz bunlardan bu cezaları ve vergileri hiç taviz vermeksizin almaya devam edeceğiz. Onun yargılaması, ona ilişkin davaları zaten alamaz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani fiilen 5 katı değil 6 katıdır ceza. 5 katı gümrük vergisi artı 4 katı, bir de eşyanın kendisi... Siz “6 katını değil 5 katını zaten alıyoruz, 1 katını da bu şekilde yapıyoruz.” diyorsunuz. Bilmem yardımcı olabildim mi?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Vallahi siz öyle anlamışsanız ben takdire bırakıyorum.

Temel mantık bu, yani kanunun mantığı bu. Yapılmaya çalışılan da tamamiyle bir şekilde bu araçları alacak insanlar bundan sonra almasınlar. Bu eşya neredeyse ayıplı mal gibidir, ne olacağı belli değildir. Onun için dikkat etsinler diye yapılmaya çalışılan budur.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, birazcık daha açıklığa kavuşturulması gereken konu. Bu araçlar geldi, gümrükten yeni araç gibi geçtiler, her türlü vergilerini ödediler, gümrüklenmiş değeri oluştu, piyasaya çıktı, satıldı, bir daha satıldı, bir daha satıldı, hatta dördüncü ele kadar gitti. Sonra bu dördüncü eldeyken bu aracın kullanılmış olarak ithal edildiği nasıl tespit edildi?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – İlk baştaki ithalatçı bize dedi ki: “Bu araç sıfırdır, biz sonra bunun ithal edildiği ilk şirkete gittik, baktık orada satıldığını trafik tescilde tescil edildiğini tespit ettik, hukuki olarak belgeleri ortaya koyduk.”

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani bunu inceleme elemanları, müfettişler incelediler bütün olayları teker teker ve beş yıl sonra, altı yıl sonra çıkardılar.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – İki yıl olan var, dört yıl olan, beş yıl olan var.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Olanlar o şekilde ortaya çıktı. Şimdi, sorun buysa yanıt bu değil.

BAŞKAN – Sadece o da değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani burada farklı bir olay var. Siz bundan sonra olacak işlemler için hâlâ bunların kaçırılacağını vesairesini varsayarak yasal düzenleme yapmak yerine geçmişte böyle bir olayı başlangıçta engelleyememe nedeniyle ortaya çıkmış olan sorunu çözmek istiyorsanız o yasa ayrı olur ki bu olmaz o, bir de onun ötesinde bu şekilde girecek olan araçların engellenmesiyle ilgili olarak başka bir düzenleme daha yapmak gerekir. Şimdi, olmuş bitmiş, ciddi anlamda sorun yaratmış, aradan dört yıl geçmiş, beş yıl geçmiş olayları sanki yeni olacakmış gibi düzenlemek yasa tekniğine

aykırıdır, bu olmaz. Oradan sonra tabii dördüncü yılı bulmuş olan araca “Bir dakika, dur bakayım, ben buna şimdi buradan el koyuyorum.” demenin filan bir anlamı yok. O zaman o anda verdiğiniz zaten şerhin de bir anlamı yok. O sadece altıncı kişiyi, yedinci kişiyi korur, başka bir şey yapmaz.

BAŞKAN – E korusun zaten.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – İyi niyetli üçüncü kişiyi korumaya çalışıyor zaten.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani altıncı, yedinci kişiyi korumak tamam, onu da korusunlar ama bu bu değil, o zaman bu değil.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Sayın Vekilim, ben sözünüzü böyleceğim ama istatistikleri verirken bir şey dillendirmeye çalıştım. 2010-2011 yılında galericilerin ithalatı pik yapmış, 10 bin ve 12 binin üstüne çıkmışlar. Sonrasında bu incelemeler başlayınca, idare bu tedbir alınca sayı şu anda 2 binlere inmiş. Yani dolayısıyla bunlara baktığımızda tedbir almış esasen. Dolayısıyla 12 binden 2 bine düşmüş ve biz şu anda o dönemdeki idareyi yaptığı hareketlerle kandıran insanların sebebini biz ticarete konu edilen... Şeyi düşünün Sayın Vekilim, hırsızlık malı, birileri alıyor, hukukumuz ne yapıyor? İyi niyetli üçüncü kişiye ona bir ceza vermiyor. Bizim yapmaya çalıştığımız bu.

Dolayısıyla bahsettiğiniz tedbirler idarenin uygulamalarıyla... Biz şu anda Almanya’yla iş birliği yaparak, biraz da artırarak daha cari olarak bilgileri almaya çalışıyoruz. Hakeza Maliye Bakanlığımız da bize ithal edilen otomobillerin gerçek kıymetlerini, ÖTV’lerini tespit etmek için -malumunuz bunlar gümrükte tahsil edilmiyorlar, ilk iktisabında tahsil edilmesi gerekir- anlık olarak verileri gönderiyoruz. “Bizdeki değeri 100 bin eurodur, dâhildeki vergiler de o anlamda hesap edilsin.” dolayısıyla o yol da tıkanmış hâldedir.

BAŞKAN – Sayın Müsteşar, artık önünü kestik mi?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Kestik.

BAŞKAN – Yani ikinci el aracı Türkiye’ye sokamayacaklar sıfır diye.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Evet.

BAŞKAN – Düşük bedelle sokamayacaklar. Artık bu sistemi, düzeni kurdunuz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Yani Sayın Başkanım, şöyle bir iddiada bulunmak yüzde yüz ben bunu kurdum diyemezsiniz ama suçun büyük bir kısmını engellediğimizi, yüzde 99 olarak biz bunu anlık olarak yaptığımız idari düzenlemelerle sağladığımızı düşünüyoruz.

BAŞKAN – E o zaman bu şu anlama mı geliyor: Aradaki yüzde 1’lik, 2’lik kısımdan dolayı on sene sonra gene burada toplanacağız, bu on yıl içerisindeki mağdurlarla ilgili düzenleme mi yapacağız?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Hayır Sayın Başkan, olmayacak, o durumda zaten çok cüzi bir rakam olacağı için bizim karşımıza bakın, şu anda sayıları vermeye çalıştım ben, 50 bin araçtan bahsediyoruz. Bunun yüzde 40’ını, yüzde 30’unu ki 2009, 2011’de yoğun olarak yapılmıştır baktığımızda. Ondan sonrasında baktığımız rakamlarda daha düzgün ithalatlar yapılmış.

BAŞKAN – Başka bir şey söyleyeyim. 50 bin yahut da bu durumda olan 3.500 kişi değil de tek başına, ne bileyim, Sayın Erdoğan olsaydı yani Sayın Erdoğan’yu kurtarmayacak mıydınız?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – O takdir sizde yani eğer ki Meclisimiz kabul ederse, bizden böyle bir çalışma istenirse biz Sayın Erdoğan’yu kurtarmaya hazırız.

BAŞKAN – Ama ha 3.500 kişinin hakkı ha Sayın Erdoğan’ın hakkı. Siz korumakla yükümlüsünüz.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Mutlak surette.

BAŞKAN – Erdoğan burada olmadığı için arkasından konuşuyorum.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Ben de ona baktım, olmadığı için korumamız lazım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, bu durumda bu zaten geçici madde mantığı altında düzenlenecek dolayısıyla bir sorunun çözülmesine dönük bir olay, önce bunun adını koyalım o zaman.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Hangisi Sayın Bakanım?

BAŞKAN – 12’nci madde değil geçici madde...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tescil edilmesi olayı da değil yani burada ortaya çıkan sorunu...

Şimdi, Sayın Bakanım, söz konusu olan kanun; kanun, sürekliliği olan, bundan sonra tekrar edecek olan olayları düzene koymaya çalışan, onların kurallarını belirleyen bir hükümdür. Dolayısıyla şimdi zaten olmaması gereken, hele şu teknolojik olanaklarda siz herhangi bir şekilde ki iş birliği anlaşmalarımız çerçevesinde İngiliz trafik sicilinden sorduğunuz anda “Bu araç, böyle bir araç kayıtlı mıdır?” diye şasi numarasıyla almak olanağına sahip misiniz?

BAŞKAN – Sordum şu an, şu an sahipler, şu an ama...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Demek ki bu şekilde giren araçlarla ilgili olarak sadece bir sorgulama yapmaktan ibaret. Karşılıklı olarak birbirlerinin şeylerine bile girip bakabiliyorlar bu olayı.

BAŞKAN – Bugün var efendim, onu söylüyoruz zaten.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, onu anlıyorum işte.

BAŞKAN – İşte temizlik yapıyoruz o yüzden geçici maddeyle.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O zaman hani geçmişe dönük olarak ayrı. Geçmişe dönük olarak düzenleme yapmak gerekiyor o zaman. “Şu tarihe kadar bu şekilde gelmiş olan araçlar...” diye başlayarak, bununla ilgili ne istiyorsanız getirin. “Bundan sonraki satışlarını engellemek için sicile de kayıt koyduralım, şunu da yapalım.” denilsin. Ama bunu sanki bundan sonra da olacaktı gibi sürekli bir maddeymiş gibi düzenlemeyelim.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Sürekli madde değil Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Şöyle: Hayır, 11’inci madde sürekli madde, 12’nci madde ve yeni madde ilavesi geçici madde.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Geçici madde içerisinde düzenleyelim, tam anlamıyla tanımını da koyalım, bitirelim.

BAŞKAN – Tamam. Zaten geçici maddede düzenliyoruz.

Evet Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Belki Müsteşarımıza şunu sormak lazım: Şu anda eğer bu kalıcı maddeyi yapmazsak idare bu araçların bulunduğu sicile el koyma şerhi koydurma imkânı var mı?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok. O yüzden şöyle yapalım diyoruz Sayın Bakan. Orada kati madde olsun ama tarih aralığı koyalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şunu diyorum: İdare fiilen el koyma işlemini yapma noktasında imkânları dâhilinde bir fırsata sahip. İdare burada elini güçlendiriyor, diyor ki: “Fiziken el koyma işlemi yapmadan da önce aracın en azından el değiştirmesini önlemek amacıyla iradenin ortaya koymak amacıyla doğrudan siciline şerh koyun.” Bu ne demek? O aracı elinde bulunduran kişi fiilen elinde bulundursa bile şerh konulduğu andan itibaren o araç üzerindeki bütün tasarruf hakkını kaybediyor. Bu ne demek? İdarenin cezayı etkin bir şekilde uygulaması için güçlü bir araca sahip olması demek yani fiziken el koymayla ilgili yetkiyi kaldırıyor da sadece sicile şerh koyma şeklinde bir aracı getiriyor olsaydık doğru değil o. İdare mevcut bir araca ilave bir araç daha alıyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Güzel, o zaman o maddeyi şöyle yazarsınız, dersiniz ki: “Bu şekildeki araçlar hakkında, el konulma kararı verilen araçlarla ilgili olarak sicile şerh verilmesi suretiyle kayıt düşüldükten sonra fiili olarak el konulur.” Onu yaparsanız yakaladığınız anda da alırsınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Demin Ayşe Hanımın söylediği konu maliye açısından beraber benzeştirdiğim zaman maliyede de biz hem sicile şerh koyuyoruz hem de fiziken el koyuyoruz. Eğer o anda satış işlemini yapmayacaksa yediemin sıfatıyla kişiye teslim ediyoruz. Yedieminlik öyle kolay bir iş değil. Yediemin kendisine teslim edilen bir varlığı yok ederse, elden çıkarırsa onun cezai yaptırımları var. Dolayısıyla şimdi burada idare sicile şerh koymayı yaygın ve genel bir uygulamaya dönüştürür, fiziken el koymayı bırakırsa yanlış olur. Biz Maliye Bakanlığı olarak 6183’te çok güzel bir kural vardır, alacaklı amme idaresinin menfaati ile amme borçlusunun menfaatini dengelemek. Dolayısıyla burada hem bu olay için olsun hem maliye uygulamasında... İdare ne yapacak? Bir kere, amme alacağının tahsilini ortadan kaldıracak, onun tahsilini güçleştirecek bir tasarrufta asla bulunamaz. Bir memur bir uçağa el koyması gerektiği hâlde sadece siciline şerh koymuşsa ve o uçak fiziken gitmişse o memura hesap sorulur. Neden? Kaçma şüphesi ve tehlikesi varsa o zaman dikkat etmesi lazım. Onun için, maliyede biz hemen acele bir şekilde önce bir şerhi koyarız. Çünkü o nedir? Hemen alınması gereken bir tedbirdir. Ben, mesela Maliyede “Ya, bu sicile şerh koyma işlemini yapmayalım da aracın fiilen peşine koşalım.” dense biz buna karşı çıkarız. Çünkü neden? Sicil o aracın tasarruf üzerinde ciddi bir şey getiriyor.

Onun için ben öyle bakıyorum. Buradaki düzenleme idareye fiziken el koyma uygulamasını ortadan kaldırmıyor, idarenin eline yeni bir seçenek getiriyor. Ama sizin eğer tereddüdünüz şuyrsa, “Bu seçenek geldikten sonra idare fiziken el koyma işlemini yapmaz.” diyorsanız o zaman cümleyi değiştirelim. “Her hâl ve takdirde sicile şerh koyma”yı başa koyalım, “fiilen el koymayı” da onun üzerine ilave bir tedbir olarak koyalım. Doğru, olur o şekilde çünkü her hâl ve takdirde sicile şerh koyulması işlemi yapılmalı ki takibat etkin bir hâlde olsun. Yoksa fiili takibat bugünkü haliyle ben bakıyorum, bugünkü yöntemle bu yaptırımı uygulayamazsınız. Aracı ele getirmediğiniz sürece vatandaşa hiçbir rahatsızlık yok. Aracı satar, elden çıkarır, hatta bir içeriden bilgi alır kötü niyetliyse, gider o arabayı iyi niyetli bir başkasına satar, zavallı gariban almıştır. Hâlbuki şerh konulsaydı o tasarrufta bulunamayacaktı.

Onun için yani burada normalde birbirine alternatif, birbirini bütünleyen bir yöntem getiriliyor ama tereddüt “İkinci yöntem birinci yöntemin yerine geçer, idare bunu daha seyrek kullanır.” diyorsanız ben varım yani önce mutlaka sicile şerh, üzerine ilaveten fiziki şerh... Olur, bunu yazarsınız.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, orada başka bir itiraz yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Müsteşar da getirdiğine pişman olur bu yasayı. Destekliyor musunuz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Yok, yok, öneri son derece mantıklı, zaten uygulama öyle olacak Sayın Vekilim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Öyle mi?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Yani kanun maddesini siz okudunuz, devamında şöyle der: Bahsettiğiniz kabahatlere ilişkin fiilde bunların cezalandırılması için “Yalnız ayrıca bunların el konularak mülkiyetin geçilmesine karar verilir.” diyor. Çok açık bir şekilde bize emredici bir hükmü var kanunun. Dolayısıyla el koyacaksınız, mülkiyetin kamuya geçme kararını vereceksiniz zaten.

Ha, bu arada sicile şerh vereceksiniz, işte bu aşamada direkt olarak aracın mülkiyetinin adamdan alınıp devlete geçmesi için idare mahkemeye gidiliyor doğal olarak, itirazlar var...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ayşe Hanım’ın dediği gibi kamyonu geri vermeyeceğiz o zaman.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Hayır, verebiliriz ama şöyle bir şey: El koyma işlemi yaparım, alırım ben kendi gümrük depomda tutarım ya da yediemin olarak verebilirim ona, bir engel yok bunlara.

BAŞKAN – Şu anda da veriyorsunuz zaten, demin onu anlatmaya çalıştım.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Şimdi veriliyor.

BAŞKAN – Şu anda da zaten icra dairesi bir kısım yediemin olarak kullanıcıya, sahibine teslim etti, bir kısmı...

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Mahkeme kararlarının verdikleri de var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu’nun da son bir sorusu var müsaade ederseniz.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, ben konu dışı bir şey sormak istiyorum müsaade ederseniz.

Sayın Müsteşarım buradayken onunla ilgili basında Gümrük Anlaşması’nın Avrupa Birliğiyle yenileneceği, Avrupa Komisyonunun konseyden yetki istediği söyleniyor. Buna hazırlığımız var mı? Bu konuyla ilgili bir sunum da yapılabilirse Komisyonumuza önümüzdeki günlerde memnun olurum çünkü çok önemli bir konu Türkiye için bu. Bununla ilgili bir hazırlık da yaptık mı? Aslında Ekonomi Bakanlığımızın konusu ama.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Evet, Ekonomi Bakanlığımızın koordinesinde müştereken sorumlu bakanlıklar olarak bizler de yapıyoruz. Zaten görüşmeler inşallah 2017’nin ilk ayında başlayacak. Sizin de bildiğiniz gibi 2018’de sonuçlanması bekleniyor.

Ben bu talebinizi Ekonomi Bakanlığımıza iletayım. Beraber size bir sunum hazırlayalım nedir, ne olacak...

BAŞKAN – Ocak ayı içerisinde zaten bu TÜİK’ten de bu yeni seriyle ilgili olarak bir talebimiz var, onu yapıyoruz, göndereceğiz. Zaten Merkez Bankası gelecek, işte ocak ayı içerisinde bu sunumları alacağız. Gene Ekonomi Bakanlığımız ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığımızdan ortak olarak da bu yeni süreçle ilgili olarak bu sunumları alalım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani hazırlığımız tamam mı Sayın Müsteşar?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Evet Sayın Vekilim, hazırlığımız tamam, sıkıntı yok, bütün kurumlar, beklentilerimiz... Çünkü yirmi yıllık bir tecrübemiz var. Bu yirmi yılın sonucundaki ülkemizin 1996’ya göre pozisyonu çok netleşmiş hâlde. Biz hangi alanlarda neler yapmamız gerektiğini detaylı bir şekilde hazırlık yaptık, buna göre de müzakereler başlayacak. Müsaade ederseniz bunların detaylarını sunuma ve sizin sorularınıza bırakalım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi maddeyi Sayın Bakanın söylediği şekilde değiştirmedik mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir önerge hazırlayalım. Oradaki o fıkranın değişmesi lazım. “El koyma kararı verilir. El koyma kararı şu şekilde uygulanır.” diye.

BAŞKAN – O zaman bunu hemen arkadaşlar bir hazırlasın, getirsinler, ben onun oylamasını önergeyle beraber yapayım.

12’nci maddeyi okutuyorum ve üzerinde bir adet önerge vardır.

MADDE 12- 4458 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanunun 235 inci maddesi uyarınca el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilen kara, deniz ve hava ulaşım araçları ile ilgili olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği ayı takip eden altıncı ayın sonuna kadar ilgili gümrük idaresine başvurulması ve taşıtın ilk iktisabında ödenen özel tüketim vergisinin %25’ine tekabül eden tutarın, özel tüketim vergisinin ödendiği tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için hesaplanacak gecikme zammıyla birlikte, başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili tahsil dairesine ödenmesi halinde, el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı kaldırılır ve el konulan araç, sahibine iade edilir. Bu karar gümrük idaresi tarafından ilgili mahkemeye bildirilir. Tasfiyesi tamamlanmış ulaşım araçları için bu fıkra kapsamında başvurular kabul edilmez.

Birinci fıkra da belirtilen oran bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutularak ilk iktisabı gerçekleşmiş kara, deniz ve hava ulaşım araçları ile ilgili olarak, bu Kanunun 235 inci maddesi kapsamında el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı verilmesi gereken filin gümrük idaresince tespit edilmesinden önce ve birinci fıkra da belirtilen süre içinde kendliliğinden bildirilmesi durumunda %15 olarak uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı müştereken yetkilidir.”

BAŞKAN – Bir adet de önerge var, önergeyi okutacağım. Önergede de bu “deniz” ve “hava”yı çıkartıyoruz, aynı zamanda da bu yüzde 25 ödenecek miktardaki güncellemeyi, gecikme zammını kaldırıyoruz.

Okutuyorum önergeyi:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısının çerçeve 12’nci maddesi ile 4458 sayılı Gümrük Kanunu’na eklenen geçici 9’uncu maddenin birinci ve ikinci fıkrasında yer alan “kara, deniz ve hava ulaşım araçları” ibaresinin “kara ulaşım araçları” olarak değiştirilmesini ve birinci fıkra da yer alan “özel tüketim vergisinin ödendiği tarihten bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte,” ibaresinin fıkra metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Şükrü Erdinç

Adana

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Bakan takdire bırakıyor ki bu gecikme zammını kaldırdık diye.

Evet, kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aslında, sırası burası değil ama bu maddeyle ilintili olduğu için bu düşük beyan gösterilenlerle ilgili bir madde ilavesine ilişkin önerge var, onu okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/796) esas numaralı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 23’üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 24’üncü maddenin eklenmesini ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif deriz.

Mehmet Şükrü Erdiñ

Adana

“MADDE 24— 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- (1) Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gümrük vergilerinin kısmen eksik ödenmesi nedeniyle açılan kamu davalarında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce el konulan ve müsaderesi kararı verilmemiş kara taşıtları ile ilgili olarak;

a) Taşıtın tasfiyesinin tamamlanmamış olması,

b) Bu maddenin yürürlüğe girdiği ayı takip eden altıncı ayın sonuna kadar ilgili gümrük idaresine başvurulması ve taşıtın ilk iktisabında ödenmesi gereken özel tüketim vergisinin %25’ine tekabül eden tutarın başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili tahsil dairesine ödenmesi, şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde el koyma kararı kaldırılır ve el konulan aracın sahibine iade edilmesine karar verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kamu davalarında, eşyanın müsaderesi yerine eşyanın gümrüklenmiş değerinin ödenmesine karar verilir.

(3) Birinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Adalet Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı müştereken yetkilidir.”

BAŞKAN - Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet Sayın Müsteşar, önergeyle ilgili bir bilgi alalım, yeni madde ihdasına ilişkin önerge, o eksik beyanlarla ilgili olan.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞÇI – Sayın Başkanım, az önce kısmen bahsettim...

BAŞKAN – Onu anladık, düzenlemeyle, önergeyle ne yapıyoruz?

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Önergeyle bizim aslında Gümrük Kanunu’yla 235’le yaptığımızın aynısını düşük kıymetle ithal edilen, davası devam eden araçlarda... Bunlar çünkü alınmış, satılmış, tıpkı dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci kişinin elinde. Bunlar da yine Gümrük Kanunu’nda yaptığımız gibi ÖTV’sinin ama gerçekten ödenmesi gerekiyor ÖTV’sinin yüzde 25’ini bize ödemesi kaydıyla biz o araçlardaki el koyma kararını kaldıracğız, müsadere kararını kaldıracğız. Mahkemesi devam edecek, yine ithalatçı düşük kıymet sebebiyle Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’na göre yargılanmaya devam edecek. Oradan hapis cezası veya adli para cezası alacak. Bu durumda bu davanın sonucunda şimdiki uygulamada bu kanun olmazken araba neyse o arabaya müsadere kararı verip devlet malı hâline geliyor. Bu kararı vermeyecek, ilave maddede gördüğümüz gibi ithalatçıdan cezalandırmadığına, hapis cezası, adli para cezasının yanı sıra aynı zamanda gümrüklenmiş değeri kadar yani o arabaya el koymuş gibi biz para cezasını da ayrıca alacağız.

BAŞKAN – Peki, Sayın Bakanın katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Yeni madde ihdası olmuştur.

Sicille ilgili maddeleri atlayarak gidiyorduk, 5’i de atlamıştık, 13 ve 14’ü atlıyoruz, 15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun ek 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Katkı payının şirket hesaplarına nakden intikal ettiği tarihten önceki bir tarihte Devlet katkısı hesaplamasına konu edilmesi nedeniyle erken ödenen Devlet katkısı tutarlarına, Devlet katkısının Müsteşarlıkça fiilen ödendiği tarih ile ödenmesi gereken tarih arasındaki süre için, emeklilik gözetim merkezi tarafından 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı esas alınarak gecikme bedeli hesaplanır. Hesaplanan bedelin, Devlet katkısının Müsteşarlıkça ödenmesi gereken tarihten şirketin ödeme yaptığı tarihe kadar 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte ilgili vergi dairesine ödenmesi gerektiği hususu emeklilik gözetim merkezi tarafından şirkete ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gerekli takibatin yapılması amacıyla durum şirketin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.”

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, madde üzerinde bir bilgi alabilir miyiz lütfen?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazine Müsteşarlığımızdan arkadaşlarımız bir açıklama yapsınlar.

BAŞKAN – Evet, lütfen.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Saygılarımı arz ederim.

Maddeyle devlet katkısına konu ödemelerin erken alınması sebebiyle yapılması gereken iade sistematığı hükme bağlanmaktadır. Mevcut durumda erken DK’ların maddesi yok, yeni madde bunu düzenlemekte Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz talebi?

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu DK’ların geri ödenmesiyle ilgili ne kadar bir birikim var? Nasıl bir sorun oldu da bu şey değişikliğini gündeme getirdiniz?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Sayın Vekilim, şöyle arz edeyim: Malum, biz her 100 liraya 25 lira para veriyoruz, DK veriyoruz fakat hususen ilgili aylarda, son günlerinde hesaba intikaller erken söyleniyor. Şubat ayında aldığı parayı ocak ayında almış gibi gösterip şirketler, kişi daha erken devlet katkısı almaya başlıyor. Bu kişinin daha bir ay önce DK almasına bağlı bir iade yükümlülüğü söz konusu, biz bunu hükme bağlıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Özür diliyorum, onu anlamadım, bir daha söyler misiniz? Şubat ayında...

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Şöyle: Şirketler hususen kredi kartı uygulamalarında hesaba intikal tarihlerinde hatalı işlem yapabiliyorlar çünkü ay sonu tam tatil gününe gelmişse ocak ayında mı, şubat ayında mı hesaba intikaller olduğu konusunda beyanlarla işlem yapıyoruz malum. Şubat ayında olması gerektiği hâlde ocak ayında hesaba intikal beyanı yapılıyor. Buna bağlı olarak da iade yapılması gerekliliği var. Burada tamamen erken alınmaya bağlı bir iade söz konusu Sayın Vekilim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sigorta şirketinin hatası mı yani buradan kaynaklanan?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Evet ama bu para aslında kişiye ödeniyor, kişinin aslında erken DK alması söz konusu çünkü biz sistemde şirketler üzerinden kişilere para veriyoruz, DK ödemesi yapıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama, bireysel emeklilikte de aylık ödeme söz konusu yani bizim yaptığımız bireysel emeklilik sözleşmelerinde aylık ödeme söz konusu, ödeme ne zaman yapılırsa yapılsın, hangi aya ilişkin olduğu da belli. Neden böyle bir...

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Ama, hususen kredi kartlarında, POS cihazından geçilme tarihleri son günlerde tatile rast gelirse ocak ayında veya şubat ayında, hangi gün olduğu konusunda sıkıntı olabiliyor Sayın Vekilim, olay bu.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kişinin hesabından da alınıyor; diyelim ki 100 liranın 75'i kişinin hesabından alınıyor, 25'i devlet oluyor. Eğer DK'larda erken tahsilat varsa kişinin hesabından alınan da erken mi oluyor yani nasıl bir hata çıkıyor ki orada?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Şöyle arz edeyim Sayın Vekilim: Özellikle kredi kartıyla yapılan tahsilatlarda kişinin hesabından şirketin hesabına para geçiyor ama bu son gün tatil gününe rast gelirse valör kayması sebebiyle ocak ayında mı yapıldı, şubat ayında mı yapıldı sıkıntısı ortaya çıkıyor ve ocak ayında yapılmışçasına işlem yapıldığı için biz o kişiye, martta vermemiz gerektiği hâlde DK'yı şubatta veriyoruz. O bir aya bağlı bir erken DK alma söz konusu, buna bağlı olarak da gecikme zammının tahsilatını hükme bağlayan bir madde bu.

BAŞKAN – Sayın Karabıyık...

LALE KARABİYİK (Bursa) – Teşekkürler.

Şimdi, bu maddeyle ilgili değil ama ilintili olan başka bir şey söyleyeceğim.

Bildiğimiz gibi, geçen hafta perşembe günü otomatik katılım uygulama esasları Hazine tarafından açıklanmıştı. Tabii, bireysel emeklilik aslında önceden gönüllü başlayan ve işleyen bir sistemdi. Bu, yıl başından itibaren devreye girecek bildiğim kadarıyla. Otomatik katılım sistemi de Temmuz 2017 yanılmıyorsam, değil mi? Mevcut bireysel emeklilik sistemi de Ocak 2018'den başlayacak. Emeklilik şirketleri topladıkları fonların yüzde 30'undan fazlasını aynı portföy şirketine yatıramayacaklar yani

yaklaşık 4 yere dağıtmış gibi bir şey olacak. Anlıyorum, burada çeşitlendirme esasının getirildiğini anlıyorum ama emeklilik şirketleri risk getiri tercihi yaptıkları gibi, kendi fonlarını yönetecek portföy yönetim şirketlerinin de tercihlerini yapabilme imkânı tanınmalı diye düşünüyorum.

Ayrıca, otomatik katılımla gelecek fonların yatırılacağı alanlarda devlet kuralları var. Dünyadaki en iyi emeklilik uygulamalarına baktığımızda, sistemlerde portföy tahsisine devlet karar vermiyor. Şimdi, bu devlet kurallarında -yani, buradaki amacı sormak isteyeceğim sonuçta size cümlem bitince- deniyor ki: “İlk bir yıl başlangıç fonunda kalacak bu para. Bu süre içerisinde en az yüzde 60’ı mevduatta bulunacak.” Peki. “En az yüzde 20’si en fazla altı aylık tahvillere yatırılacak.” Tamam, kısa vadeli. Bir yıl doldu başlangıç fonunda ve risk getiri tercihi yapılmadı, bu durumda standart fona geçirilecek. Standart fona geçirildiğinde diyor ki: “En az yüzde 50’si Hazine kâğıdına, en az yüzde 10’u varlık fonuna, şu kadarı ters repoya, şu kadarı mevduata.” Şimdi, oysa bir yıllık sürede katılımcının portföy tercihinin yapılması zorunlu kılınmış olsa, bu seçme serbestisi yatırımcıya tanınmış olacak. Şimdi, uygulama böyle olunca iki şey oluyor: Birincisi, devletin emeklilik sisteminin altyapısını hazırlayıp rekabetçi bir piyasaya yol vermesi yerine, durmadan rekabeti ortadan kaldırmayı hedefleyen bir görünüme geliyor. İkincisi, sanki şöyle bir kanı oluşuyor bende ya da vatandaşta: “Vatandaş, bir yıl sürede tercihini yap.” “Yap.” da demiyoruz, bekliyoruz sadece, yapmasını da zorunlu kılmıyoruz. “Yapmamışsan paranı ben kullanırım, altyapı ve projelerde kullanırım, özel kesime de bırakmam.” gibi bir sonuç ortaya çıkıyor.

Şimdi, sayın yetkili, biz finans merkezi olmak istiyoruz. Yani, bu şekilde nasıl olacağız? Yani, buradaki amacın ne güttüğünü ben öğrenmek istiyorum. Konuyla ilgisi olduğu için buna değinmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, benim burada...

Müsteşar Yardımcısıydı değil mi Gökhan Bey şu anda?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Yok efendim, ben Genel Müdür Vekiliyim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Genel Müdür Vekilisin, atama da çıkmadı. O zaman, ilk önce bu devletteki vekâlet üzerine biraz konuşayım. Bu kadar önemli görevlerin vekâleten bu kadar uzun süreli yapılması doğru bir şey değil çünkü son derece önemli sorumlulukları var ama vekillerin -birçok makamda böyle bir şey var- bir an önce vekâletten asalete -yani nasıl takdir ediyorsa tabii Hükümet ama- geçmesinde fayda var.

Şimdi, anladığım kadarıyla bu işte yapılan işlem şu: “Erken aldık.” diyor, aslında fiilen almamış. “Erken aldık.” dediği zaman, işte devlet katkısı gönderiyorsunuz. O kredi kartları meselesinde oluyormuş bu, POS “cash” çekim tarihiyle. Bu sefer devlet katkısı fiilen onun hesabına geçmeden önce geçiyormuş gibi bir şey var, değil mi, şirket ile Müsteşarlık arasında? Tekrarlayayım, şimdi şöyle bir şey: Gitti, kredi kartından, POS’tan çekti, kendi hesabına girmemiş henüz, devlete diyor ki: “Benim hesabıma girdi.” Devlet de kendi katkısını gönderiyor, devletin katkısı ondan önce dönüyor, bir iki günlük farklar oluşuyor anladığım kadarıyla. Daha uzun farkların oluştuğu bir şey var mı?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Maksimum bir ay.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu konuda Sigorta Denetleme Kurulunun falan bir tespiti mi oldu?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Tabii.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ha, Denetleme Kurulu o zaman bir rapor yazdı. Siz bu parayı nasıl alacağınızı düşündünüz. Normalde ne olması gerekiyor? Herhâlde, “Kardeşim, bizim tarihimiz buydu, seninki buydu...” Borçlar Kanunu’na göre dava açıp almanız gerekiyordu, güçlendirmek amacıyla bunu bir tür vergiye, 6183 sayılı kamu alacağına çevirdiniz. Öyle mi oluyor?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Sayın Vekilim şöyle: Bir devlet katkısının iade sistematığı kanunda düzenlenmiştir, ya haksızdır ya hak kazanılandır ama bu tam arada kalan bir şey çünkü kişi aslında hak sahibi, aslında BES’li bir kişi bu adam. Kapsamlı olan bir kişi fakat bankacılık pratiği kapsamında erken DK almış oluyor, kişi aslında haksız almış değil, sadece birkaç günlük veya maksimum bir haksızlığı söz konusu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama, mesela şöyle düşünelim: 150 milyon liralık bir DK alınmış, üç günlük reposu bunun 1 milyon lira para eder diyelim. Yani, yüksek faiz ortamlarında bu şey olur. Eğer bunu bir kamu alacağı olarak görüyorsanız bir de müeyyide koyun. Böyle bir şey alındığı takdirde... Sadece faiz koymuştunuz, ceza da koyun o zaman. Ama, eğer bu kamu alacağı değil, özel hukuktan doğan bir şeyse özel hukuktan halledilmesi varken Müsteşarlığı kanunla güçlendiriyorsunuz gibi bir şey geldi bana.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Zaten gecikme zammı söz konusu Sayın Vekilim, haksızlara gecikme zammı söz konusu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Normalde alamıyor musunuz o gecikme zammını?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Alıyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, 6183’e göre, mesela bu bir kamunun erken şey yapılması... Normal kanunlar çerçevesinde alamadığınız için mi özel bir kanun getiriyorsunuz?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Hayır, bu, sadece o zamana münhasır bir haksızlık olduğu için bir aylık veya üç günlük yani tamamen haksız bir ödeme söz konusu değil Sayın Vekilim burada, sadece kişi kapsamda ama erken almış.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela, KDV iadesinde de diyelim böyle hatalar olduğunda bunu... Yani, şunu söylüyorum: Mevcut kanunlar içerisinde çözülebiliyorsa...

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Çözülemiyor, onun için Sayın Vekilim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – İyi, tamam o zaman.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Peki, bu üç gün, kıyamet kopsa bir aylık bir olay değil mi bu olay?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Evet Sayın Bakanım, bir ay.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ve kurs dönem uygulaması yapılıyor bildiğim kadarıyla, bir gün bile olsa eskiden olduğu gibi gecikme zammı hesabında aylık hesaplanmıyor, o da kaldırıldı. Ne tutar ki bu Allah aşkına? Bu kadar külfet, bu kadar şeye ne gerek var?

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Zaten yükünü size arz edeceğiz Sayın Bakanım orada. 200 milyon liralık bir yükü var bunun en fazla ama böyle bir müessese şu an yok. Haksız değil kişi, aslında hak sahibi fakat bir gün veya üç gün veya bir ay, maksimum bir aylık bir erken DK almaya bağlı haksızlık söz konusu burada. O müesseseyi şu an kanuna kavuşturuyoruz, bu Sayın Bakanım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Geçmişe yönelik de düzeltiyorsunuz ama.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdiñ geçti)

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, Gökhan Bey, ilk sorumda dediniz ki: Biraz önce Sayın Bakanımın da söylediği gibi, birkaç güne bağlı yani ocakta mı ödedi, şubatta mı ödedi, bununla ilgili bir valör farkından doğuyor sorun, dolayısıyla birkaç günlük bir sorun.

Ama, bakarsanız Ayşe Hanım, sizler de... Şimdi, hesaplanan bedelin, devlet katkısının Müsteşarlıkça ödenmesi gereken tarihten önceki ödeme yapıldığı tarihe kadar 6183'e göre, gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte ilgili vergi dairesine ödenmesi gerektiği hususu, Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından şirkete 6183 hükümlerine göre takibatin yapılması amacıyla durum şirketin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.

Sayın Bakanım, iki günlük bir gecikme söz konusu oluyor yani devlet katkısı aslında şubatta ödendiği hâlde ocakta... Bunun gecikme zammı söz konusu olacak, vergi dairesine bütün bunlar bildirilecek, gecikme zammı hesaplanacak, vergi dairesi tarafından bunlar ilgili şirkete bildirilecek; bir yığın işlem çıkıyor sizin tarafınızdan. Yani bunu nasıl kabul ettiniz, onu anlayamadım. Geçmişe yönelik olarak bu düzeltme yapılıyor. Hayır, geçmişe yönelik yapmayalım çünkü bu, sorun doğuracak, sorun da doğurur hakikaten ama bundan sonrasını düzelterek diyeceksek bu da bundan sonrasını düzelden bir hüküm değil, bundan sonrasını da düzeltmiyor, geçmişe yönelik olarak da Maliyeye bir yığın, vergi dairesine yük çıkarıyor.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil de ek bir şey söyleyecek, onunla birlikte cevaplırsınız.

Sayın Tamaylıgil, buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Bakanım, şimdi, bireysel emeklilik sistemine kayıtlı olan vatandaş açısından baktığımızda, kişi aylık ne kadar prim ödeyeceğini peşinen anlaşıyor ve o prim sistemi işliyor, devlet katkısı da ona göre oluşuyor. Burada katkının kişiye verildiğini dile getirdiniz. Bu uygulama başladı, bu uygulama başladıktan sonra sigorta şirketine kadar gelen, 6183'ten kaynaklanan bir ceza var -değil mi- gecikme faizi var. Bireysel emeklilik sistemine dâhil olan kişinin o erken aldığı tutarın bir portföy dairesinden oluşan geliri var, bir de 6183'ten dolayı -yine kendi bihaber bu konudan bu kişi- sigorta, işte çekilen o kredi kartının POS tarihine göre ödeyeceği gecikme faizi var ve arada bir zarar oluşacak. Şimdi, o kişinin suçu ne burada? Yani, burada 6183'ten kaynaklanan gecikme faizi veya işte bu erken ödmeden kaynaklanan gelir sigorta şirketine mi ait olacak, yoksa dönüp bireysel emeklilik sistemine giren gerçek kişiden mi tahsil edilecek, ona rücu edecek mi?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Tamaylıgil.

Ayşe Hanım, önce siz cevaplayın, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Sayın Başkan, sayın vekillerim; bireysel emeklilik sistemiyle ilgili mevcut kanunumuzda haksız yere bir devlet katkısı alınmış ise bunun 6183 sayılı Kanun'a göre alındığı tarihten itibaren gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsili gerekiyor. Mevcut kanun bu, haksız alınmışsa. Bu önümüze gelen hadise, Sigorta Genel Müdürlüğümüze gelen

denetim raporlarından kaynaklı ortaya çıktı. Şirketlerin ilgili dönem hesapları incelendiğinde, şirket, işlem tarihi itibarıyla, kredi kartını çektiği işlem tarihi itibarıyla vatandaşlarımızın hak ettiği devlet katkısını o tarihe, o aya yazıyor çünkü bir liste hâlinde bildiriyor ve liste hâlinde toplu parayı alıyor şirket. Şahıslara gelince, şahısların hesaplarından bir sonraki ay bu paranın çıkıp bankacılık sistemi nedeniyle şirkete geçtiğini görüyoruz. Yani, yapılan işlem şirketin bildiriminden kaynaklanıyor, paranın fiziken şahsın hesabından kesilip aktarılması işlemi yapılmadan önce katkının alınmış olması. Hâl böyle olunca, bireysel emeklilik sisteminden devlet katkı payını hak etmeme diye bir şey söz konusu değil, haksızlık yok ama erken alınma var, bir sonraki ay alacağı katkı payını bir önceki ay alma durumu var. Şirketler bu işi organize ederek, zaten bireysel emeklilik sistemindeki ödemeleri takip ettiği için de bu haksızlık, daha doğrusu bu yanlışlık diyelim, erken alma işleminin muhatabı da sigorta şirketleri oluyor. Eğer böyle bir düzenleme yapmazsak maddedeki mevcut hâlini haksız alıma yorumlamanız lazım ve her bir erken alınan tutar için de tek tek ilgili şirketlere bildirimde bulunmanız ve bunu belli bir süre içinde ödemezlerse erken alındığı tarihten bugüne kadar gecikme zammı hesaplamanız lazım. Hâlbuki, buradaki kayıp, Sayın Genel Müdürümüzün de söylediği gibi, üç dört gün, maksimum bir aylık. Bunun için de çözüm yolu olarak erken ödenen katkı payının ödenmesi gerektiği tarih ile ödendiği tarih arasındaki süreye bir gecikme bedeli alınsın ama bu gecikme bedeli de... Ne zaman ben tespit ettim bunu? Diyelim ki iki sene sonra. Almam gerektiği, o gecikme bedelini almam gerektiği tarihten bugüne kadar gecikme zammı hesaplayarak şirketten alayım. Bu nasıl olacak?

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şirketten mi yoksa kişiden mi?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Şirketten efendim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yani, rücu edecek misiniz hesaptan?

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Şirketten. Maddede de yazıyor zaten “şirkete” diye.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ama, onun rücu hakkı yok yani şeye.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Bu aralarındaki sözleşmeyi bilmiyorum Sayın Vekilim ama madde şirketi sorumlu tutuyor. Aralarındaki sözleşme sebebiyle... Bireysel emeklilik sistemine kayıtlı kişiyle aralarındaki sözleşmede “Bu tür bir durumda rücu ederim.” gibi bir hüküm varsa onu bilemem ama normalde bizim sorumlu tuttuğumuz kişilik şirket. Şirket bu ödemeyi vergi dairesine yapacak çünkü Emekli Gözetim Merkezi kendisine bildiriyor “Şu kadar eksiklik var, bunu öde vergi dairesine, şu tutarı.” diye. Eğer ödemezse takip etme bildirimini de bize yapıyor aynı anda Emekli Gözetim Merkezi. Şirkete bildirdim 100 lira, artı bunun gecikme zammıyla size ödeyecek şu tarihten itibaren, ödemediği zaman da terkibi 6183 sayılı Kanun’a göre yapılacak.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şirket peki bunu portföyündeki bir maliyete ekleyebilir mi? Ona bireysel emeklilik sistemindeki arkadaşlar ne diyor? Şirkette olur da oradan oluşan farkı gider gibi portföy yönetiliyor, sonuçta portföy yönetiyor toplanan bütün primlerle. O da yine baktığınızda, herkese rücu edilmiş oluyor.

GELİR İDARESİ BAŞKAN YARDIMCISI AYŞE DİLBAY – Vallaha, ödenen bu tür bir gecikme zammı yani gelir ve kurumlar vergisi açısından tabii ki bir gider unsuru olamaz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hayır, portföyüne maliyet olarak ekliyor, onu soruyorum.

BAŞKAN – Gökhan Bey, söz sırası sizde, buyurun.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – O mümkün değil çünkü zaten portföy yönetim anlaşması şirket ile portföyün PH’ı arasında yapılır. Yani, bunun da kişiye rücu gibi sistematik bir hususu yok.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Portföye dâhil edilmesi, kişiye demiyorum.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Portföyle alakası yok Sayın Vekilim bunun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 4632 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- 1/1/2013 ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasındaki sürede, katkı payının şirket hesaplarına nakden intikal ettiği tarihten önceki bir tarihte Devlet katkısı hesaplamasına konu edilmesi nedeniyle, erken ödenen Devlet katkısı tutarlarına Devlet katkısının Müsteşarlıkça fiilen ödendiği tarih ile ödenmesi gereken tarih arasındaki süre için, emeklilik gözetim merkezi tarafından 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranı esas alınarak gecikme bedeli hesaplanır. Hesaplanan bedelin, Devlet katkısının Müsteşarlıkça ödenmesi gereken tarihten şirketin ödeme yaptığı tarihe kadar 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen gecikme zammı oranına göre hesaplanan faiziyle birlikte ilgili vergi dairesine ödenmesi gerektiği hususu emeklilik gözetim merkezi tarafından şirkete ve 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gerekli takibatin yapılması amacıyla durum ilgili şirketin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.

1/1/2013 ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih arasındaki sürede, erken ödenen Devlet katkısı tutarları kapsamında, ilgili dönemde gerçekleştirilmiş olan iade işlemleri geçerliliğini korur.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hazine Müsteşarlığından bir bilgi alalım.

BAŞKAN – Gökhan Bey, buyurun.

HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SİGORTACILIK GENEL MÜDÜR VEKİLİ GÖKHAN KARASU – Teşekkür ederim Sayın Başkan, Sayın Bakanım.

15’inci maddenin tekrarıdır Sayın Başkanım. 15’inci madde akım, bu stok madde yani biriken tutarları konu eden madde burasıdır. 15’inci madde kalıcı madde olacak, 16 geçici madde olacak Sayın Başkan.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11’inci maddenin oylamasını yapmamıştık, bir önerge var.

11’inci maddeyle ilgili önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının çerçeve 11’inci maddesiyle değiştirilen 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 235’inci maddesinin (4) numaralı fıkrasına eklenen cümlelerin “Kara, deniz ve hava ulaşım araçları hakkında verilen el koyma kararları, bu araçların siciline şerh verilmek suretiyle icra olunarak el koyma ve mülkiyetin kamuya geçirilmesi işlemlerine devam edilir.” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

Giresun

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyle ilgili kısa bir açıklama alalım.

Buyurun.

GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞARI CENAP AŞCI – Sayın Başkanım, mütalaasını yaptığımız şekilde, Sayın Bakanımızın, vekillerimizin önergesine uygun olarak aracın el koyma işlemi, bu araçlar için mutlak suretle sicile şerh koyması işlemi yapılacak. Şerh koyma işleminin akabinde de el koyma, mülkiyeti kamuya geçirme işlemlerine devam edilecek hâle getirdik. Dolayısıyla, el koyma işlemini kuvvetlendiren, aynı zamanda üçüncü kişileri de, iyi niyetli kişileri korumaya yönelik bir değişiklik olarak ortaya koyduk.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “31.12.2000” ibaresi “19/7/2003” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili bir açıklama...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Müsteşarımız bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Sayın Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri; hâlihazırda, 4706 sayılı Kanun’da işgalli yapıların hak sahiplerine belediyeler aracılığıyla satılmasına yönelik olarak uygulama için yapıların yapılma tarihi 31/12/2000 olarak belirlenmiş durumdadır. Bu kanunda 19/7/2003 yılında yapılan 4916 sayılı değişiklikle de bu tarihten sonra izinsiz hazine taşınmazlarının üzerine yapı yapanların yapıları hazineye geçmiş kabul edildi. Bu tarih arasındaki sürede bir boşluk oluştu ve o tarihten önceki yani bu iki tarih arasındaki sürede yapılar şahısların idi, şahısların kabul ediliyordu, zemin ise hazinenin kabul ediliyordu ve bu, doğrudan şahıslara da satılamıyordu. Bu ihtilafı gidermek için yani yeni bir işgale falan imkân vermeden, bu tarih 19/7/2003 olarak revize edilerek kendisine ait yapı sahiplerine de doğrudan satılması için yerlerin belediyeye devredilmesi ve 4706/5 sayılı maddeye göre de onların beş yıl içerisinde taksitle bu hak sahiplerine doğrudan satılmasına ilişkin imkân sağlanmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kaç bina vardır böyle? Kaç mülkiyet var? Ve onların herhangi bir listesi var mı, nedir, nerededir diye?

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Bu yöndeki tespitler yani belediyelere başvurular oldukça belediyelerce toplanıp bize intikal ettiriliyor. Şu ana kadar bekleyen 6.500 civarında.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Nerededirler? Yani, bunlarla ilgili bir bilgi verebilir misiniz?

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Değişik illerde...

BAŞKAN – Bir liste varsa onu dağıtsın arkadaşlar.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Evet, bir liste var; İstanbul, Ankara, Kütahya... Değişik illerde ama çoğunlukla tabii büyük şehirlerde, İstanbul’da bunlar, evet.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bir listesi varsa onu bize dağıtabilir misiniz?

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Tabii, var.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben Sayın Bakana bununla ilgili bir soru soracağım.

Sayın Bakanım, bunu niye kanun hükmünde kararnameyle çıkarmadık? Geçenlerde tersanelerle ilgili olanı öyle çıkardık, tam sayfa bir teşekkür aldınız bütün ulusal gazetelerde. Bu da onun bir parçası, bunu niye buraya getirdik? Onu neden KHK’yla çıkardık ya da onu neden buraya getirmiyoruz, niye böyle oldu? Yani, bunun, bu 4706’nın ne önemi var? Yani, önemli bölümü o taraf mıydı? Böyle bir yasal düzenleme olmaz. Bunlar, KHK’yla çıkan, on beş gün, yirmi gün önce çıkıyor, bu da şimdi buraya geliyor. Nedir bunun anlamı? Ne özelliği var bu 4706’nın ya da tersanelerin ya da gemi sanayicilerinin ne farklılığı var?

Bu siyasi bir soruydu Sayın Müsteşarım, Sayın Bakanın cevap vermesi lazım.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Şöyle yani siyasi yönünü yine Sayın Bakanımız arz eder.

Efendim, bu tersanelerle ilgili olarak 2013 yılında yasal bir düzenleme yapıldı ve o tarihten sonra yani sözleşmelerinde hasılat payı olup olmadığına bakılmaksızın, maktu irtifak ve kullanım izni bedelleri kaldırılarak, sektörün önünü de açacak şekilde, binde 1 hasılattan pay almak üzere sözleşmelerin revize edilmesi düzenlemesi yapıldı. Fakat, idare olarak biz bu süreçte Ulaştırma Bakanlığıyla birlikte yönetmelik çalışmalarını çıkarmayı geciktirdik, uzadı bu süreç ve sonucunda bunu, yönetmeliği devreye sokarken ilave kullanılan yerler var sözleşmeye bağlanamamış, kullanma iznine bağlanamamış ve bunlar da irtifak hakkı ve kullanım iznine dâhil olacağı için ecrimisil...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Hocam, onlara baktım yani oradaki yönetmelikle ilgili değil, yönetmelik meselesi değil.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Onu ifade edeceğim efendim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – O farklı bir mesele, o sizinle ilgili değil.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Sayıştaydan bu yönde görüş almak için yönetmelikte değişikliği gönderdiğimizde zaman geçtiği, bunun bir yasal düzenlemeyle yapılması gerektiği yönünde söylenince, konunun daha da uzamaması için KHK’ya konmuştu. Yani, tekrar bunun Meclise geleceği de dikkate alınarak öyle düzenleme yapılmıştı.

MUSA ÇAM (İzmir) – Siyasi olarak Sayın Bakan cevap verecek.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir cevabınız olacak mı yoksa...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hükûmet olarak, tabii, memleketin ihtiyaçları dikkate alınmak suretiyle söz konusu düzenlemenin kanun hükmünde kararnameyle ivedi olarak yapılması uygun görüldü ama o düzenleme -sanıyorum- Meclise zaten gelecek, onu öyle düşünmek lazım. Buradaki düzenlemeyi de açıkçası farklı illerden bu şekilde gelen talepler üzerine teknik olarak çalıştık, bu çalışma üzerine bu maddeyi getirmiş olduk.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kabul edilmemiştir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Kabul edenlerin sayısı daha fazla, el kaldırdı arkadaşlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, baksanıza 8’e 8.

BAŞKAN – Benim oyum var biliyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, sizin oyunuz yok, Başkanın oyu yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, tarafsızsınız.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sizin yok, tarafsızsınız.

BAŞKAN – Tarafsız diye bir şey yok. Başkan neticede...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ama, sizin oyunuz yok, 8’e 8 yalnız.

BAŞKAN – Siz el kaldırmadınız.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kaldırdık.

BAŞKAN – Bu tarafta el kaldıran sayısı 2 kişi, ben takip ediyorum.

Madde kabul edilmiştir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, hayır.

BAŞKAN – 18’inci maddeyi okutuyorum...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onlar da el kaldırmadı Başkanım.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Onlar kaldırmadı, biz kaldırdık.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:17.58

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.20

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNEY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 21’inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Bakan, 17’nci maddenin oylamasında kaldık ama Sayın Temizel’e bir söz vereceğim. Sayın Temizel’in 17’nci maddeyle ilgili bir önerisi var, bunu hep beraber dinleyelim.

Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu hazine arazilerinin üzerine gecekondur yapmış olanların sorunlarıyla ilgili olarak ara dönemle ilgili sorunları çözüyoruz bu maddeyle, iyi de yapıyoruz. Ancak, bu maddeyle ilgili olarak daha sonradan çok önemli bir sorun daha çıktı bütüncşehir yasaıyla beraber. Birdenbire köyde olanların hepsi büyükşehirlerin mahalleleri oldular ve köylerin daha önceki bütün meraları, hazine mülkleri belediye mülkü hâline dönüştü. Şimdi, burada daha önceden böyle bir olayı asla düşünmemiş olan insanlar oralarda ahırlar yaptılar, yıllardan beri oralarda ahırları var, ağılları var, avluları var, her şeyleri var ama şu andan itibaren bunların hepsi belediyelerin mülkü devir nedeniyle. Böyle bir düzenlemeyi hiç değilse onların, bütüncşehir yasaı çıkmadan önce yerleşmiş oldukları, fiili olarak kullandıkları, kullanmaya devam ettikleri bu yerleri yine aynı çerçeve içerisinde belirli bir bedel ödemeleri mukabilinde alabilmelerine olanak tanıyacak bir düzenleme önümüzdeki günlerde çok daha büyüyecek olan sorunları çözebilir. Bu düzenlemeyi yaparken bunun üzerinde arkadaşlar birazcık daha çalışırlarsa, Milli Emlak çalışırsa, bizler de birlikte çalışırız, bunu da çözersek bu ikisiyle beraber sanıyorum bu tasarının en olumlu maddesini yazmış oluruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öneriniz, belediyelere geçen yerleri şahıslara mı verelim?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Zaten fiili olarak kullananların belirli bir bedelle satın almalarını sağlayalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani hazine mülkü olup da daha önce köy sınırları içerisinde olan yerler Hazinesinin olmaya devam etti, belediyeye geçmedi.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Geçmemiş olanları da o şekilde verelim, geçenler de var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Belediyeye geçenler ne? Köy tüzel kişiliğine ait olanlar geçti belediyeye.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bir de kişilerin Hazineye ait olup da işgal ettikleri yerler var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, onlar -arkadaşlar yanıışsam beni düzELTSİNLER- mahalle olmasına rağmen bu tarım arazilerinin kullanıcılarına doğrudan satışına imkân veren yasal düzenlemede buralar mahalle olmamış gibi, köy statüsü devam ediyormuş gibi hak sahiplerine satma imkânı getirdik, doğru mu?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Buradaki sorun, tarım arazisi değil bunlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şunu diyorum: Yani köy tüzel kişiliğine ait olup da belediyeye geçen taşınmazlarla ilgili çalışalım ama tarım arazileri bakımından, Hazinesinin mülkiyetinde olan tarım arazileri bakımından statünün değişmiş olması doğrudan satma imkânımızı ortadan kaldırdı.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Doğru ama bunlar tarım arazisi değil, üzerine avlu yapılmış, ahır yapılmış, evin bitişiğinde, hazine arazisine taşmış yerler.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama şöyle: Diyelim ki Hazinesinin mülkü olan bir yeri, ister köy olsun ister belediye olsun, tarım arazisi vasfında olmadığı hâlde işgal etmişse bunun işgalinin önlenmesi ve genel hükümlere göre satışı söz konusu olmalı. Biz zaten tarım arazileriyle ilgili düzenlemede de özellikle, mesela, dedik ki gerçekten kırsalda tarım arazisi olarak fiilen kullanılan... Bakın, orada bile tarım arazisi olarak kullanılan yerlerin yanında başka amaçlarla kullanılan kısımları hariç tuttuk. Onun için eğer talep, tarım arazisi olmayan yerleri de hak sahiplerine, bu şekilde doğrudan kullanıcılarına verelim diyorsanız bunu biraz düşünmek lazım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bunu çok büyük alanlar olarak düşünmeyin. Evinin bitişiğinde, kıyamet kopsa 50 metrekare, 100 metrekare civarında olan ve fiili kullanımda olan, o köy yerinde onun bir parçası hâline gelmiş olan yerler...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha, şu olabilir: Diyelim ki belli bir yüz ölçümü sınırı getirilir, rayiç bedel sınırı getirilir. Belli bir rayiç bedelin altında olursa, fiilen de kullanım varsa ve ben belli bir süre kullanıyorsam ve rayiç bedel üzerinden de doğrudan satıyorsam... Sanki tapu fazlalıkları gibi bir şey yani. Onu çalışalım o zaman o şekilde.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet, tamam. Yani böyle bir çözümle beraber çıkarsa...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çünkü hani büyükşehirlerde bazen bakıyorsunuz, 100 metrekare bir alan bile çok kıymetli olabiliyor, ona da dikkat etmek lazım.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Doğru.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam mı?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Kesinlikle evet.

Peki, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 4706 sayılı Kanunun ek 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan ve öğrencilere yönelik eğitim ve yurt temini faaliyeti bulunan vakıflardan Gençlik ve Spor Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından müştereken belirlenen şartları sağlayanlar lehine, kuruluş amaçlarına uygun olarak kullanılmak üzere mülkiyeti Hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde kırkdokuz yıl süre ile bedelsiz irtifak hakkı tesis edilebilir. Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler üzerinde ise bunlar adına bedelsiz kullanma izni verilebilir. Bunlardan ayrıca hasılat payı alınmaz. Bu şekilde irtifak hakkı tesis edilen veya kullanım izni verilen taşınmazlardan elde edilen gelirin tamamı, münhasıran öğrencilere yönelik eğitim kurumlarının veya yurtların yapım, bakım, onarım, işletim ve benzeri giderlerinin karşılanmasında kullanılır. İrtifak hakkı tesis edilen taşınmazların tapu kütüğüne, taşınmazların verilmiş amacı dışında kullanılmayacağına ilişkin şerh konulur.”

BAŞKAN – Sayın Bakan, maddeye ilişkin sizden bir bilgi alabilir miyim lütfen.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, 4706 sayılı Yasa’da yapmış olduğumuz düzenlemede Bakanlar Kurulu kararıyla vergi muafiyetine sahip vakıflara eğitim ve yurt hizmeti sunmak amacıyla verilen veya irtifak hakkı kurulan taşınmazlara bedelsiz irtifak hakkı verilmesini düzenliyoruz.

Öncelikle şu bilgiyi vereyim: Hâlihazırda Bakanlar Kurulu kararıyla vergi muafiyetine sahip vakıflar veya kamu yararı olan derneklere Hazineye ait taşınmazları yüzde 1 irtifak hakkı bedeliyle doğrudan verebiliyoruz. Yani herhangi bir ihale olmaksızın, Bakanlar Kurulu vergi muafiyeti olan bir vakıf, vakıf amaçlarında kullanılmak üzere müracaat ettiğinde, Hazine de eğer uygun görüyorsa boş vaziyetteki Hazine taşınmazını doğrudan yüzde 1 üzerinden veriyoruz. Yine, şu anda mevcut yasalarımıza göre, Bakanlar Kurulu vergi muafiyetine sahip vakıf bizden almış olduğu yeri eğitim amacıyla kullanır ise bu durumda da mevcut düzenlemede bu yüzde yarım olarak düzenlenmiş durumda yani rayiç bedelin yüzde yarımı nispetinde bir yıllık irtifak hakkı bedeli ödüyor. Burada yapmış olduğumuz düzenlemede Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflardan öğrencilere eğitim veya yurt hizmeti verenler eğer müracaat ederlerse ve eğitim ve yurt amacıyla yürütmekte olduğu faaliyetleri çerçevesinde talep ederlerse bu defa yüzde yarım değil de bedelsiz olarak irtifak hakkı kurulabilecek, kurulmak zorunda değil. Burada idare -mevcut düzende de böyledir, yüzde yarım uygulamasında da- Hazineye ait taşınmazlar talep edildiğinde burada Maliye Bakanlığı talep edilen taşınmaza ilişkin değerlendirmesini yapar ve bu tasarrufta bulunur. Buradaki yenilik sadece -yani hâlihazırda da zaten bu kapsamda taşınmazları verme imkânı var- bedelin alınmamış olması. Burada Hazine dışında diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan taşınmazlar bakımından da ilgili kamu kurum ve kuruluşu kendi tasarrufunda, kendi mülkiyetinde olan taşınmazlar için de kendi kararıyla -yani Maliye Bakanlığının değil- bu madde uygulanmak suretiyle taşınmazlarını bu kapsamda değerlendirebilecek. Burada maddenin amacı, özellikle eğitim faaliyetlerinde ve yurt temini faaliyetlerinde bu hizmeti veren ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti sağlanan vakıflarda hizmetin standartlarını artırmak ve ölçek büyüklüğüne teşvik etmek. Ve burada aslında kamu hizmeti niteliğinde hizmet yürüttüklerini de kabul edelim. Yani sonuçta bugün yürüttükleri hizmetin ilgisine göre, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen bir hizmeti veya Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yürütülen bir kamu hizmetini yürüttüklerini varsayalım, varsayalım değil, böyle. Bütün faaliyetleri ilgili bakanlıkların denetimi altında, bütün faaliyetleri ilgili bakanlıkların iznine tabi. Bu ilgili bakanlıkların kurallarına tabi bir şekilde bu faaliyetlerini yürütüyorlar. Bir noktada, aslında kamu olarak yürütmekte olduğumuz bu hizmet sunumunun bir kısmını da bu şekilde aslında gönüllü destekle yürütmüş oluyorlar. Çünkü biz burada söz konusu vakıflara taşınmazı vermekle beraber, bu taşınmazın üzerinde inşa edilecek yurt veya okul binasının inşası faaliyetini sivil toplum olarak kendi temin ettikleri kaynaklardan sağlıyorlar. Yine, üzerinde eğitim veya yurt faaliyeti yürüttükleri bu yerlerin bütün işletme giderlerini de kendileri karşılıyorlar. Biz burada aslında kamunun yürüttüğü hizmetlere sivil toplumun katkı vermesi noktasında ola gelen bir uygulamada sadece yıllık irtifa hakkı bedelinin oluşan maliyetinden vazgeçiyoruz. Ama buna karşılık eğer bu sektör büyürse, bu sektörün büyüdüğü alanda aynı miktarda bir kamu hizmet sunumunda devlet kamu harcamasından da kurtulmuş olacak. Yani şu denilebilir: “Bu faaliyetler devlet tarafından yürütülmelidir.” denilebilir. Burada bir tereddüt yok. Zaten biz özellikle YURTKUR için söylemek gerekirse çok iddialı bir şekilde her yıl yurt kapasitelerini hızla artırıyoruz.

Millî Eğitim Bakanlığı faaliyetleri bakımından diyecek olursak yine aynı şekilde ama bir taraftan da hepimiz biliyoruz ki çeşitli sivil toplum örgütleri, vakıflar gerçekten kendi alanlarındaki hizmetleri de genişletiyorlar ve büyütüyorlar. Bu iyi bir şey yani sivil toplumun kamu hizmeti sunumunda daha fazla yer alması doğru bir politika. O açıdan, burada yapmış olduğumuz düzenlemede idarelere bu konuda bir yetki veriyoruz. Vakıf bu kapsamda müracaat ettiğinde idare tamamen takdir hakkına sahip

olacak. Uygulamada da bu kanun çıktıktan sonra Millî Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı olarak bir araya geleceğiz, burada açık bir şekilde bu yüzde yarım ödememek bakımından ilave olarak arayacağımız şartları mutlaka kararlaştıracamız. Yani sadece fikir olsun diye söylüyorum, daha fazla sayıda veya tamamen burslu öğrenci okutturmak veya barındırmak, belli ölçüğe ulaşmış olmak, ölçüğü artırmak yani belli bir ölçüğe atmak. Buradaki esas amaç, yürütülen hizmetlerin hem kalitesini hem de ölçüğünü büyütmek ve bu konuda bu düzenlemeyi teşvik edici bir faktör olarak getirmek. Sorularınız olursa da bu maddeyle ilgili, ayrıca cevaplar veririm.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hasılat payından da vazgeçiliyor değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, eğitimde almıyoruz zaten hasılat payı.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ne kadar hasılat payından vazgeçiliyor bu düzenlemeyle?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, zaten şu anda da almıyoruz. Yani mevcut sistemde de eğitim veya eğitim amacıyla bir vakfa, Bakanlar Kurulu tarafından vergi muafı tanınan bir vakfa vermişsek maktu bir bedel alıyoruz. Maktu bedeli nasıl tespit ediyoruz? Söz konusu taşınmazın rayiç bedelini Maliye takdir ediyor, rayiç bedelin yüzde yarımı olan bir tutarı maktu bedel olarak vakıftan yıllık olarak alıyoruz. Dolayısıyla, arkadaşlar bana öyle söylüyorlar, hasılat bedeli diye bir uygulamamız zaten yok. Burada sadece vazgeçtiğimiz kısım maktu bedelden ibarettir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Karabıyık, buyurunuz.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, dün geneli üzerinde konuşmalar yaparken bu maddeyle ilgili sizden bir bilgi ricasında bulunmuştum ama sanırım öyle bir bilgi... Ben demiştim ki: “Şu ana kadar, şu son iki ay içerisinde özellikle Ensar Vakfına devredilen yurt ve mülklerin listesini çıkartabilir misiniz? Lütfen bu madde görüşülmeden önce görebilir miyiz?” diye bir ricada bulunmuştum. Maalesef yok, üzgünüm.

Şimdi, Sayın Bakan, ısrarla yurtları, yurt hizmetini biz vermeyeceğiz demekte Hükûmet ısrar ediyor, bütün bakanlıklar ısrar ediyor. Denetleyemediğiniz bir sistem olduğu aşikâr. Millî Eğitim Bakanlığı bunları yapabilir, hazır elinde bina, mülk neyse, o kullanımına alır ve bu yurtları kendisi çalıştırır, denetler, organize eder. Ama ısrarla, “Hayır biz yapmayacağız, yapanlar yapsın.” denen bir yaklaşımı anlamak mümkün değil gerçekten. Biz Ensar Vakfının adına filan takık değiliz Sayın Bakan ama vakıfların yaptığı birtakım örnekleri görüyoruz, denetlenemediğini görüyoruz, çocukların orada muzmahil olduğunu görüyoruz ama buna rağmen böyle bir madde önümüze geliyor. Son iki aydır, genel merkezimize gelen birtakım bilgilere göre Türkiye’nin her yerinde Ensar Vakfına şu anda, başta kapanan, işte FETÖ’cü olarak düşünülüp kapanan okulların veya yurtların verilmesiyle birlikte bir sürü mülkün devredildiğinin bilgisini biz biliyoruz. Bunların listesini bu nedenle istemiştim. Aklımızda birtakım soru işaretleri var. Bundan önce gelen torba yasada bu vergi muafiyetindeki vakıflara ve derneklere bağlı yurtların maddi olarak destekleneceği yani barınma ve beslenme maliyetlerinin destekleneceği ifade edilmişti. Benim aklımda ve çoğu kişinin de aklında aynı soru işareti var, “Hangi kriterlere göre?” demiştik. Bu kriterlerde adrese teslim kriter olacağı şüphelerimiz var Sayın Bakan, bunu çok net söyleyeyim ben size çünkü uygulamalardan şu ana kadar süreçte bunu hissettik. Bu daha net değil, peki şimdi bu binaların veya mülklerin devredilmesinde hangi kriterler? Birileri kayınlacak mı? Neden Ensar Vakfı? Çünkü ben diğer vakıflarda çocukların taciz edildiği bir ortam duymadım, görmedim. Diğer vakıflarda veya yapılan birtakım şeylerde çocukların yandığı bir ortam, bir şey görmedik.

Şimdi, biz bu vakfın adına takık filan değiliz, asla böyle düşünülmesin ama bu binaların, bu mülklerin devredilmesini ve şu anda hangi kriterlere göre devredileceğini de bilmeden devredilmesini son derece yanlış görüyorum, karşıyım ve bu konuda da her şekilde muhalefet etmeyi, bunu basının da kamuoyunun da dikkatini çekerek dile getirmeyi de görevim olarak düşünüyorum. Kesinlikle, şu ana kadar... Zaten önce uygulama başlatılıyor, ondan sonra maddeler getiriliyor. Ben dün de bunu söyledim, Kredi Yurtlar Kurumunun amaçlarının değiştirilmesi maddesinde de öyleydi, bir yıldır uygulanıyormuş zaten manevi değerler eğitimi; sonradan maddeleştiriliyor. Bunların da hepsinde öyle.

Sayın Bakan, son iki ayda çok yoğun bir biçimde, son derece yoğun bir biçimde aktarmalar söz konusu; bu mülkiyetlerin devri, kullanım devirleri söz konusu, bu, gözden kaçılmaz şekilde. Eğer bunun aksi varsa bana listelerle gösterin. Deyin ki: “Ensar Vakfına 10 tane şurası verilmiş ama şu vakfa da 5 tane burası verilmiş.” Ben dünden beri bunu sormaya çalışıyorum, sormaya da devam edeceğim. Bu maddenin bu şekilde geçmesine son derece karşıyım, kriterler ortada yok, bir ayrımcılık yapılacağı şüphesini son derece yoğun biçimde yaşıyorum ve bu süreçte de bizim izlenimimiz bundan farklı olmayacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdoğdu...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, bir devlet bir parti ilişkisini önce anlamamız gerekiyor. Devletler, seçim kazanmış siyasal partilere emanet edilir, ona mülk edilmez. O, siyasal olarak kazanmış, seçim kazanmış partilerde diğer partiler adına da olmak adıyla buraları hukuk içinde yönetirler. Ama şimdi, bu devletin rejimiyle bir problem varsa, özellikle bu laiklik, demokrasi, çoğulculuk rejimiyle bir problem varsa buraları, tavşanı arka ayağından yakalamak uğruna, işte bu yurtları, eğitimi, kamunun hizmet vereceği yerleri kendi görüşlerine yakın derneklere, vakıflara emanet ederek yeni yetişecek nesli kendi ideolojisi çerçevesinde yetiştirmeye çalışmak, bunu hangi parti yapıyorsa ki şu an siz yapıyorsunuz ama başkası yapsa da hata, başkası yapsa da suç. Şöyle oluyor en sonunda, eğitim sistemimiz partizanlaştırılıyor. İşte partizanlaştırılmış eğitim sistemini daha önce kime bırakılmıştı? Bugün terörist denilen, dünün ortağı Fetullah Gülen Cemaati’ne bırakılmıştı. Yani yıllar yılı, işte üniversite yurtları yapılmadı, okullara yatırım yapılmadı ki çocuklar buralara gitsin, işte buralardan muhafazakâr, bir arka bahçe şeklinde yetişsin. Daha sonra ne oldu? Yüzbinlerce insan terörist oldu. Şimdi aynı hata yapılıyor. Fetullah Gülen Cemaati’ne yapılan modelin adı değiştiriliyor, bu sefer Maarif Vakfı, TÜRGEV vakfı, Ensar Vakfı üzerinden, model aynı, menzil aynı, yöntem aynı, sadece isimler değişmiş oldu. Bu hatanın bir kere bedelini ödedik, bu hatanın bir kere bedelini çok ağır ödedik, ödemeye de devam ediyoruz. İşte geldi 1 tane polis, bize emanet elçiyi vurdu, uluslararası ilişkilerde düşmeyeceğimiz kadar zor bir duruma düştük. Ben Sayın Dışişleri Bakanının Moskova’da düştüğü duruma çok üzüldüm, gerçekten çok üzüldüm. O imza atılan anlaşma, daha önce söylenen sözler... Yanlış bir yolda gidiyoruz, yanlış bir yöntemle gidiyoruz. Bu yaptığımız şeyin Türkiye’ye bir hayrı yok. Bu devleti bugün siz yönetiyorsunuz, başka gün başka yönetir ama bugün uzlaşırsak yarın biz iktidara geldik, başkası geldi, şu geldi, bu geldi; birinin yaptığını diğeri yıkmaz. Eğitim kamusal bir hizmettir, kamu tarafından verilmesi gerekiyor.

Gençlik ve Spor Bakanlığı her ilde yetecek kadar yurt yapacak- bu ta ilkokulda ihtiyaç varsa taşınmalı eğitimde, ilkokuldan üniversiteye kadar- ve bizim çocuklarımız bu ne olduğunu bilmediğimiz, hangi görüşten olursa olsun, bu yurtlara muhtaç kalmayacak. İşte en son gördük, Aladağ’da yurt açılmış mıydı? Yurt açılmıştı değil mi? O Aladağ’da kız çocukları yandı gitti. Şimdi benzer hatalar yapıyoruz. Benzer hatalar yaparken bir de ortak mülkiyetimizi bir partinin arka bahçesi hâline dönmüş vakıflara

veriyorsunuz. Bu bir kere demokratik olarak meşru değil arkadaşlar. Şimdi, Hazine dediğiniz kim? Hepimiz yani hatta sizin “terörist” dedikleriniz bile bu Hazinesinin bir pay sahibi. Ensar Vakfına bir şey verilmesine, diyelim ki oyumuz oranında hissedarız, yüzde 25 hissedarız, kesinlikle karşıyız. Bunu yapacağınıza götürün, Gençlik ve Spor Bakanlığına ödenek koyalım, Gençlik ve Spor Bakanlığı en kaliteli yurtları yapсын.

İşte bu kafayla gittiniz gittiniz, PISA sonuçlarında neredeyiz? Dünyanın en kötü ülkesi hâline geldik. Eğitimimiz Fetullahçıların eline düştü, işte üniversite durumu da ortada. Üstelik nasıl bir halktan bahsediyorsunuz? Ya biz yurt dışında okurken o ülkenin çocukları üniversite sınavına girmiyordu, bizde 2 milyon çocuk bu sınava giriyor, sadece 250-300 binini okutuyoruz, bütün herkes çocuğunu okutmaya çalışıyor, geldiğimiz hâle bakın ya. Ve en çok çalışan bizim çocuklarımız. Bu test merkezli sınav eğitim sisteminde bütün çocuklar gece gündüz test çözüyor ama en küçük bir becerileri gelişmiyor, yaratıcı dünyadan haberleri yok. Bu sefer ne oluyor? İnovasyona dayalı üretim, inovasyon fuarları açıyorsunuz.

Bu kafaları özgür bırakmazsanız, bu kafaları bu şekilde yetiştirmeye devam edersek bunu yapamayız. Bunun İslam’la da alakası yok, bu partizanlık. İslam dini böyle bir şey söylemiyor. Bu tamamıyla partizanlık, partizan yetiştirme okullarına dönüştürüyorsunuz, yetişen partizanlar ne olacak bundan sonra? Başkası gelse kendi partizanını yetiştirse ne olacak? Oysa ki anlaştığımız bir ortak sözleşme çerçevesinde kamusal bir eğitimle bunu yapabiliriz. Bu madde, her türlü şeye çok aykırı. Ha siz bunu geçirirsiniz hiçbir şey demiyorum. Biz de bunu halka anlatırız ve bunun da sonuçları olacak, onu da söyleyeyim. Sonra “Aa bunu kim yapmış?” demeyin. Bilmem yabancıların teröristleri, yok bilmem ne devleti desteklemiş demeyin siz yapıyorsunuz. Daha önce de bunu yaptınız. Daha önce bunu size anlatmaya çalıştığımızda bize “Asker postalı yalayıcılar”, “Darbeciler” işte bilmem neciler... Unutmadım, ben 2011’de burada milletvekiliydim. Biz bunlar konusunda uyardığımızda, bu Fetullah Gülen Cemaati de dâhil olmak üzere gittiğiniz bu sistemde uyardığımızda ne hakaretler duyduğumuzu, nasıl saldırıya uğradığımızı biliyorum. Şimdi aynı hatayı yapıyorsunuz, yapmayın. Bu bizim yani, sonuçta “Bunu yapmayın.” derken de bunu çok dostane söylüyorum. Bu bizim ülkemiz ya, böyle bir şey olabilir mi? Bütün Hazine varlıklarını, hiçbir kayıt olmadan, hiçbir bedel olmadan, bir de hangi kriterle göre seçeceğinizi bilmediğimiz vakıflara teslim edeceksiniz.

Üstelik şöyle bir şansınız yok, bunu da vermek zorundasınız Sayın Başkan. Şimdi burada yasa yapıyoruz değil mi, biz bilmek zorundayız. Hangi vakıflara ne kadar hazine arazisi verilmiş, kamu binası devredilmiş. Bunun listesini bize vermek zorundasınız. Şimdi, Maliye Bakanına milletvekili soruyor, Maliye Bakanı bu konuda sessiz kalıyor. Böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar? Bu yapılanın saklanması sizin içiniz elveriyor mu değerli iktidar milletvekilleri? Şimdi, hazineden gayrimenkuller hangi vakıflara aktarılmış? Çok masum bir soru değil mi bu? Çünkü yasa düzenlemesi geldi önümüze ve Maliye Bakanlığı bunu vermiyor bize. Bu listeyi görelim, belediyelerden, Maliyeden hangi gayrimenkuller hangi vakıflara aktarılmış. Ama “Biz bunu söylemeden yaparız, ne de olsa çoğunluğumuz var, bu soruya cevap vermek zorunda değiliz. İstedığımız şekilde bu kanunu buradan da geçireceğiz, oradan da geçireceğiz.” O zaman yarın öbür gün darbe olduğunda bizim de başımızı belaya sokmayın. Bu ülkenin başı belaya girdiğinde ki bu ülkenin başı şu an büyük belada... Bu yönetim anlayışından ya, bundan kurtulalım. Bu sizin de iyiliğinize değil. Oysaki bunu verseniz kamuoyunda tartışma olacak değil mi? Elbette ki olacak, diyelim ki bilmem nereye kadar verilmiş ama en azından kendiniz için bir fren mekanizması olur. Kamuoyu görür bunları. Siz “Yapalım edelim, kimse duymasın, sonra başımız belaya girdiğinde ‘Dış güçler yaptı, hatta dış güçlerin ortağı şunlar yaptı.’” Ne yapıyorsak siz yapıyorsunuz yani. Onun için, bu listeyi kesinlikle istiyoruz ve bu maddenin bu şekilde geçmesinin Türk millî eğitim sistemine büyük bir yara vereceğini ve yarın öbür gün Anayasa’ya aykırılıklarla alakalı suçlar ortaya çıktığında bu yasa getirenlerin de geçirenlerin de suçlu olacağını söylüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, maddeyle ilgili düzenlemenin gerekçesinde –ben öyle algıladım- şunu söylediniz yani: “Eğitim ve yurt hizmetlerinde kalitenin yükseltilmesi yani bu yönde de teşvik edilmesi.” Bu yönüyle tabii ki diyeceğim bir şey yok ama bunun muhatabı kimler olacak? Bunu öğrenme hakkımız elbette ki var. Yani şurada Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan ve öğrencilere yönelik eğitim ve yurt temini faaliyetinde bulunan vakıflar neler?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şartlarını belirleyip Resmî Gazete’de yayımlayacağız ya. Açık bir şekilde Resmî Gazete’de üç bakanlığın belirlediği şartları yayımlayacağız, herkese açık.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, yok hangi vakıflar? Şu anda yurt hizmeti olan, okul hizmeti olan hangi vakıflar? Vergi muafiyeti olanın tümünü istemiyorum, sadece okul ve yurt.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şey mi, şu anda irtifak hakkı tesis ettiğimiz vakıfların listesini mi?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yok, yok vergi muafiyeti tanınanın hepsi değil, vergi muafiyeti tanınmış, aynı zamanda bu hizmetleri yürüten vakıflar. Madde kapsamına giren.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben dün akşam arkadaşlara söyledim Vakıflar Genel Müdürlüğünden isteyin diye. Çünkü her birisinin,,

BAŞKAN – Önünüze çeker misiniz mikrofonu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Pardon.

Dün siz sorunca, şimdi biz Maliye Bakanlığı olarak Bakanlar Kurulu vergi muafiyetine bakıyoruz. Ama burada tek tek senedinde, acaba eğitim var mı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İzin almıştır ama Sayın Bakanım, okul işletiyorsa, yurt işletiyorsa devletin kayıtlarında vardır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok şöyle: Mesela bir vakıf bizden yer almıştır ama eğitim kapsamında almamıştır, o zaman yüzde 1’dir. Ben şimdi onun eğitim yapıp yapmadığını bilemediğim için bizde Gelir İdaresi Başkanlığında vergi muafiyeti verilirken senet bilgileri var ama arkadaşlara dedim ki: Ya Vakıflar Genel Müdürlüğünün elinde hazır bir bilgi varsa onlardan isteyin. Yani burada sizin istediğiniz bilgi konusunda bir tereddüdüm yok yani “Şu anda Bakanlar Kurulu vergi muafiyeti olan vakıflardan eğitim ve yurt faaliyetini yapma konusunda senedinde hüküm olan vakıflar kimlerdir?” diyorsunuz.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Evet, toplam vergi muafiyeti verilen, 200 olur, 300 olur da bunların içinde 3-5’tir yani bilemiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, ben pratik olarak baktığım için dedim ki: Ya bizim gelirlerde bütün dosyaları teker teker çıkarmaktansa Vakıflar Genel Müdürlüğüne dönelim, Vakıflar Genel Müdürlüğünde senet bilgilerinden hareketle ortaya bunu çıkaralım. O listeyi arkadaşlar çıkarttı, getireceğim, sorun yok yani.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – İlgili kurumlarda vardır bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır hayır, bir şey söyleyeceğim bakın, bir vakıf üzerinden mesele müzakere ediliyor. O vakıf üzerinden bütün bu maddeyi konuşacak olursak yanlış olur. Ben arkadaşlara soruyorum, bana diyorlar ki: “Hâlihazırda söz konusu edilen vakfa verdiğimiz 6 adet irtifak hakkı, 6 adet yer var.”

BAŞKAN – Tarihleri? Son iki ayı soruyoruz efendim size, son iki aydır verilen var mı diye soruyoruz.

Son iki ayda verilen yok Sayın Karabıyık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle, bu madde kapsamında, değerli vekilim, bu madde kapsamında irtifak hakkı tesis edilmek suretiyle söz konusu edilen vakfa kullanılan yer adedi 6. Toplam yüzölçümü 28,6 dönüm.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Sadece Bursa’da 2 tane var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır hayır, şunu diyorum bakın: Şu anda bu madde kapsamında irtifak hakkı tesis edilmiş yerleri söylüyorum. Sizin sorunuz o değil mi? Biz onu konuşuyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Benim bölgemde en az 20 tane...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yani okul, yurt amaçlı tahsis edilen demek ki. Yani “Bu madde kapsamında” deyince.

Bir de, bu madde geçici değil, daimi bir madde. Mevcut tahsisleri ne yapacaksınız? Yani mevcut tahsis edilmişlere bunu uygulayacak mısınız? Eğer geçici madde olmazsa bunu uygulayamazsınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu madde eğer Meclisten geçip yasallaşırsa 3 bakanlık bir araya gelecek. Bu madde kapsamında yararlanılacak eğitim kurumlarında ve yurt kurumlarında aranacak şartlar belirlenecek. Bunlar kamuoyuna açık bir şekilde paylaşılacak. Sonra, ilk defa almak isteyenler yeni müracaatta bulunacaklar. Bir sonraki geçici maddemiz var, mevcut irtifak hakkı kurduklarımızdan yeni belirlediğimiz şartları taşıyanlar varsa bu durumda onlar müracaat edebilecek. Doğal değil mi? O zaman gidecek irtifak hakkını sonlandıracak, tekrar gelecek. Yani eşyanın tabiatına ters, ileriye dönük istediği, bildiği bir şeyi, o şartları taşıyorsa mevcut kullanımlar için de yapabilecek. Bir de size verdiğim tabloda belki vardı, buradan dolayı vazgeçtiğimiz rakamı vermiştik, şu andaki mevcut, bu kapsamda kullandığımız yerler için aldığımız yıllık irtifak hakkı bedeli toplamda yaklaşık 6 milyon lira. Dolayısıyla, onlardan ne kadarı yeni belirlenen şartları taşıyacak onu bilmiyorum. Onu o zaman belirleyeceğiz ama maksimum rakam 6 milyon.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Benim de bir sonraki sorum o olacaktı zaten, vazgeçtiğimiz gelir en fazla 6 milyon lira. Yani mevcutları kapsıyor bir defa bu, yani şu anda tahsis edilmiş...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mevcutları, mesela şöyle: Yeni şartlar ilan ettik, dedik ki: “Şu şartları taşıyanlar...” Mevcut sözleşmelerimizden o şartları taşımayanlar yararlanamayacak. Ama taşıyanlar müracaatta bulunacak. Dolayısıyla, 6 milyon liralık miktardan ne kadarlık vazgeçeceğimizi o zaman göreceğiz ama şundan herkes emin olsun, bunların hepsi objektif, kamuoyuna açık, şeffaf bir şekilde belirlenecek şartlar olacak.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Benim de geleceğim nokta o Sayın Başkanım yani madde getiriyoruz, muhataplarının tam listesini bize sunamıyorsunuz. Yani çok geniş sözler söylüyorsunuz. Mevcutlarda hangi vakfa ne tahsis edilmiş? Bu bilgiyi alamıyoruz, ondan sonra şeffaf düzenleme yapıyoruz diyoruz. Bu nasıl şeffaflık? Yani hem mevcut tahsislerle ilgili, hangi vakıflara ne tahsis edildi o bilgiyi alamıyoruz hem bu maddenin muhatabı olacak vakıfların listesini alamıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır hayır, muhatap olacak vakıfları ben bilmiyorum ki.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “Rüşvet ve yolsuzluğa bulaşmamış.” diye yazacak mısınız siz o şeylerde?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – “Rüşvet ve yolsuzluğa bulaşmamış.” diye yazmama gerek yok ki. Zaten rüşvet ve yolsuzluğa başvuran herhâlde gelemmez. Siz geleceğini mi düşünüyorsunuz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Geliyor işte, 99 milyon dolar TÜRGEV’e para gönderilmedi mi? Bu araştırıldı mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, bakın politik bir perspektifte...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Politik değil...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...vakıf meselesini tartışsanız ben de sizin önünüze başka şeyler söylerim. Tamam mı? Dolayısıyla, beni Maliye Bakanı olarak böyle bir tartışmanın içerisine çekmeyin. Burada hâlihazırda bir uygulama var, bu uygulama devam ediyor, tek farklılık, yüzde yarım olarak aldığımız paradan vazgeçiyoruz. Burada da baştan söylüyorum Maliye Bakanı olarak ölçüyü. Diyorum ki: Kaliteye, kantiteye, yurt ve eğitim hizmetlerinin niteliğinin artırılmasına, ölçeğinin artırılmasına... Ortaya konulacak kriterler de açık, şeffaf bir şekilde paylaşacak. Bundan yararlanan vakıf şu olmuş, bu olmuş hiçbir önemi yok. Şimdi, şunu mu yapalım yani? Bakanlar Kurulu vergi muafiyeti alınan şu kadar sayıda vakıf var, siz çeteleyi alın elinize, ”Bizim yandaşlarımız.” diye çentik atın, bir başkası alsın ”Bu da benim yandaşım.” desin. Böyle mi bakıyorsunuz meseleye? Siz öyle bakıyorsunuz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çağdaş Yaşam Derneği var mı orada?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var burada.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Var mı orada?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var, burada kaç tane vakıf var. Al da gir internete bak.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hani nerede burada?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Al, al, versin arkadaşlar listeyi.

Böyle bir şey mi olur ya? “Senin vakfın, benim vakfım, senin yandaşın, bunun yandaşı” diye bir anlayış olabilir mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Benim değil senin var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Senin var, senin var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şunların hepsi 1980’de, 1990’da, 1970’de, 2000’de hepsi almış. AK PARTİ hükûmete gelmiş, Bakanlar Kurulu vergi muafiyeti olan hangi vakfın vergi muafiyetini kaldırmış? Kimse vakıflara yandaş vakıf diye bakmasın. Hiçbir vakfı “Senin vakfın, benim vakfım” diye etiketlemeyin. Burada bir sürü vakıf var, hepsinden Allah razı olsun, Allah rızası için, memleket için, insanlık için bir misyon dâhilinde hizmet ediyorlar. Rüşvete, yolsuzluğa, hukuksuzluğa barınan kim varsa vakıf olsun, dernek olsun, kişi olsun, ne olursa olsun yargı karşısında, hukuk karşısında hesap verecek.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yargı var ya zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu sistem, bütün bu mekanizmalar olduğu sürece, olduğu ortamda kalkıp da politik ve böyle bir şovenist söylemle, vakıfları, sivil toplumu ayırt edemezsiniz, bölücülük yapamazsınız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kelime olarak kullanıyorsun, zaten politiğim ben, siyasetçiyim. Şovenist dediğin milliyetçi demektir, şov...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama bu bölücülük yapmaktır, bölücülük yapmaktır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya bilmediğin kelimeleri kullanıp hakaret etmeye çalışıyorsun ya.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O “Bilmediğin kelime” dediğini senin anlamaya idrakin yetmez.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya ben politiğim zaten diyorum, ben politiğim, ben siyasetçiyim, Cumhuriyet Halk Partisi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İdrakin yetmez, idrakin.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İnsan bilmediğini bilse...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sen de politiksin.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bilmediğini bilmeden bilmiş gibi konuşuyor.

BAŞKAN – Sayın Bakan, Sayın Erdoğan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yeter ya, bu kadar da olmaz ki. Yani burada bir hukuk yapmaya çalışıyoruz, hukuk üretmeye çalışıyoruz, kalkmış bambaşka bir perspektiften bakıyorsun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya ne bambaşka tam da mevzunun içinden bakıyoruz ya.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, burada bir genel düzeltme...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Milletvekillerinin hepsine saygı duyuyorum.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok güzel eleştiriler yapıyorlar, yerden yere vuruyorlar saygı duyuyorum. Ama bu eleştiriyi yaparken bir şekilde karşılıklı saygıyla...

BAŞKAN – Sayın Bakan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Vallahi o zaman ben de şunu söyleyeyim, gördüğüm en çapsız Maliye Bakanısın.

BAŞKAN – Oo, arkadaşlar... (Gürültüler)

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Terbiyesizsin, yakışmıyor bu laflar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sen de bana söylüyorsun ayrıca...

BAŞKAN – Arkadaşlar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Buraya, bu Meclise yakıştı mı? Kaliten yok, o kadar! (Gürültüler)

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kimin ne kalitesi yok, sen kendine bak ya.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.56

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.59

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 21’inci Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, ben çok somut bir bilgi istedim, şöyle, şimdi bir vergi muafiyeti olan vakıflar var, onu istemiyorum. Bunların içinde eğitim ve yurt faaliyeti olanlar var. Bu maddenin muhatabı da fiilî durum olarak baktığımız zaman -hani kendi arazisi üzerinde yapana bir şey yok bunda- hazine arazisi tahsis edilenler var bunların arasında. Bunların arasından da kriterimize uyanlara bedelsiz vereceğiz. Ben öyle anlıyorum maddeyi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru bu...

BAŞKAN – Sayın Bakan, size en son söz vereceğim; soru cevap gitmeyeceğim artık.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kime verileceğini sormuyorum, o, kriterle belli olacak. Kim muhatap yani...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vereceğim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Tamam, peki.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Vakıflar bunu elli sefer getirebilirdi. Getirsin, nerede Vakıflar? Arayın Genel Müdürü.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir de tahsis ettiğimiz var, onu bizim bilmemiz lazım Maliye Bakanlığı olarak yani vazgeçtiğimiz gelir özellikle o.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2000’li yılları getirelim, hepsini getirelim. Bunların hepsi hukuk içinde...

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, bari siz germeyin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, siz beni geriyorsunuz ama.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sakin olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, bitti mi?

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Evet.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Neyse gerginlik oldu, o konuyla ilgili bir şey söylemeyeyim ama şu kadarını söyleyeyim: Yani muhalefet çok sert bir şekilde eleştirebilir Sayın Bakanım yani bu böyledir, hep de böyle olmuştur. Sizin daha sakin olmanız gerekiyor. Açıkça söylüyorum yani baştan beri bir gerginlik var. Bizde Karadeniz’de “Karayemişe atlama.” diye bir laf var. Karayemişin yaprakları serttir, dalları da uzun, birisi çıktı mı böyle ses yapar haşur huşur, onun için hemen sinirlenenlere “Karayemişe atlama.” derler. Yapmayın böyle, buna gerek yok. Burada konuşuyoruz. En sert şekilde eleştirebilirsiniz, ne olacak ya? Hakaret yok, eleştiriyoruz, acaba öyle mi diyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bak, bir şey derse cevap veririm, şimdiden söylüyorum, derse cevap veririm.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani eleştiri yapıp, sözüm yok ama ölçüye de dikkat edelim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, ben devam edeyim izninizle.

Şimdi, önce iki tane soru soracağım. Bir, bu 18’de devam ediyor, “Mülkiyeti hazine veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar...”, bunlar verilecek kırk dokuz yıllığına, bir de devam ediyor, “...devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler” diye. Buralar nedir? Yani mesela bir vadiyi verebilecek misiniz, bir dağı, bir yarımada’yı falan verebilecek misiniz? Onu verdikten sonra “Bunlardan ayrıca hasılat payı alınmaz. Bu şekilde irtifak hakkı tesis edilen veya kullanılan, izin verilen taşınmazlardan elde edilen gelirin tamamı...” falan diye devam ediyorsunuz. Oraya gitti, üniversitenin otelcilik ve turizm yüksekokulunu kurdu ve turizm işletmesi yapıyor. Bu da olabilecek mi yani? Onu soru olarak soruyorum. Bu anlama mı geliyor yani? Büyük bir yer verilebilecek mi, bir yarımada, bir dağ, Karadeniz’de bir vadi, ne bileyim, kıyı verilebilecek mi?

Bir de listeyi verdiniz siz, kamuya yararlı ya da vergiden muaf dernek ve vakıfların listesini. Şöyle bir liste var mı mesela? “Tarafsız davranıyoruz.” diyorsunuz. Sizin iktidar döneminizde son on senede, son beş senede, son üç senede ne kadar vakıf ve derneğe bu şekilde vergiden muaf şeyi verdi Bakanlar Kurulu? 17-25 Aralıktan önce kaç tane FETÖ’cü çıktı bunlardan gibi sorular var, bunlara da bir cevap verelim.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, geçmişte, işte, siz -Adalet ve Kalkınma Partisi heyetini baştan beri izliyorum- adaletsizlikten şikâyet ettiniz. İşte, “Bu sistem, devletin kurumları tarafsız şekilde kullanılmadı, belli toplum kesimleri mahrum edildi, haksızlık yapıldı, adaletsizlik yapıldı.” Dünya kadar şey söylediniz, “Vesayet.” falan, bir sürü şeyler söylediniz. Bir zamanlar bir YÖK üyesi arkadaşına rastladım -eskiden tanıdığım bir öğretim üyesi- havaalanında. Rektör atamalarıyla ilgili -şimdi gerçi işi radikal olarak çözdünüz- o zamanlarda haberler çıkıyordu, işte, “500 üye alan atanmadı ama 28 üye alan rektör oldu.” falan diye. Sayın Gül o zaman Cumhurbaşkanıydı. Bunu sorduğum zaman bana şöyle bir şey söyledi: “Ya, ‘Adalet.’ falan diyorsun ama hele bir eşitlensin de, onlar hep haksızlık yaptılar, hep kendi taraflarından adamları atadılar, şimdi biz bir eşitleyelim, ondan sonra adalet bakalım.” Ya, gerçekten tüylerim diken diken olmuştu, ürpermiştim. Yani adalet nasıl ertelenebilir ya, nasıl böyle bir şey olabilir? Bir heyet ki “Adalet.” diyor, “Haksızlık yapılıyor, hukuksuzluk yapılıyor, eşit davranılmıyor, kayırmacılık yapılıyor.” diye şikâyetlerle geliyor, Hükûmet oluyor, iktidar oluyor. İktidar olmakla, devleti yönetmekle yetinmiyor, ele geçirme gayreti içine giriyor. Bu nasıl bir şey yani? Gerçekten burada biraz düşünmeniz gerekiyor.

Şimdi, milletvekili arkadaşlar eleştiriyor, başkaları eleştiriyor. Yani biz de milletvekiliyiz ve belli toplum kesimlerinin oylarını alarak gelmişiz. Toplumdaki duyarlılıkları, hassasiyetleri, endişeleri buraya taşımak durumundayız, yaptığımız şey de budur. Yoksa, ne TÜRGEV’e ne Ensar’a ne bir başkasına özel bir kinimiz, düşmanlığımız, böyle bir şeyimiz yok ama şu anda şöyle bir kanaat var, toplumun bir kesiminde bir kanaat var: “Yani bu iktidar eşit davranmıyor, adaletli davranmıyor, ayrımcılık yapıyor.” Böyle bir kanaat var, bu belki de yanlıştır ama böyle bir algı var. Bu algı da ciddi bir şekilde sorundur yani olay var mı, yok mu, elbette araştırılması gerekiyor ama algının olması da son derece önemli bir sorun. Çünkü bu algı toplumsal barışı bozuyor, yaşamış olduğumuz bütün -ekonomik olanlar dâhil- sıkıntıların temelinde toplumda böylesine bir güvensizliğin oluşmuş olması var. Evet yani çoğunluğun oyunu alıyorsunuz, eyvallah. O sebepten dolayı Plan ve Bütçe Komisyonunda çoğunluğunuz var, biraz sonra sizin istediğiniz olacak zaten, Mecliste de öyle oluyor, siz yönetiyorsunuz, buna da bir itirazımız yok. Sadece söylediğimiz şey hukuk içinde yönetin, bunun dışında da hiçbir şey söylemiyoruz. Ha, ondan sonra da muhalefet görevimizi yapıyoruz. Burada çıkan yasalar ne anlama geliyor, niçin yapılıyor, hangi amaçla bu yasa çıkıyor, çıktıktan sonra ne olacak, toplumun hangi kesimleri nasıl etkilenecek, bu soruları sormak, aydınlığa kavuşturmak istiyoruz. Niye? Çünkü doğru olan ortaya çıksın. İki: Bir de siyaset yapıyoruz, herkes bunu bilsin, görsün, ne yapılıyor. Gelecek dönem sizin yanlış yaptığınızı göstereceğiz, biz iktidar olacağız, bu da gayet normal bir şey ama böyle bir endişe var değerli arkadaşlarım. Devlet imkânlarının toplumun bir kesiminin lehine kullanıldığı, diğerlerinin aleyhine kullanıldığı tarzda endişeler var. Niye var endişeler? Duyuyoruz işte, belli vakıflara –şimdi isimleri geçmesin burada- FETÖ diye ya da başka sebepten dolayı kapatılan, el konulan okullar, yurtlar, arsalar, üniversiteler belli kesimlere verildi, belli derneklere verildi, veriliyor, böyle endişeler var. Bakın, değerli arkadaşlarım, devlet yurttaşlarına eşit davranmak mecburiyetindedir. Yurttaşlarının kimlikleri, inançları, yaşam tarzları devleti ilgilendirmez. Devletin inançlar, kimlikler ve yaşam tarzları konusunda bir yerde görevi var, eğer bu kesimler, bu gruplar birbirlerine karşı haksızlık yaparlarsa, eğer böyle bir şey içine girerlerse devlet gider bunu önler, haksızlığa uğrayanın hakkını teslim eder. Bunun dışında inançlar konusunda, kimlikler konusunda devletin herhangi bir görevi yoktur. Eğer devlet inançlar, kimlikler konusunda taraf tutuyorsa bu cumhuriyet dediğimizle, demokrasi dediğimizle, laiklik dediğimizle, hiç bunlarla ilgili değildir, bunun dinle, hele hele İslam diniyle falan da hiçbir ilişkisi yoktur, böyle bir şey olamaz. Dinde hiçbir zorlama yoktur. Bu zorlama ille de fiziki zorlama anlamına gelmez. Siz eğer devletin imkânlarını yani herkesin olan imkanlarını... Bunu yapıyoruz, Diyanet İşleri Başkanlığında bunu yapıyoruz, kimse kızmaması yani gerçek budur. Diyanet İşleri Başkanlığı bütün yurttaşlardan -tüm kimlikler, yaşam tarzı- bütün inanç gruplarından toplamış olduğu vergiyi belli bir inanç grubuna büyük miktarda topluyor, bu bir haksızlıktır. Bu da zorlamadır. Devletin gücü hiçbir şekilde hiçbir inanç, kimlik, yaşam tarzı grubunun lehine kullanılamaz, diğerinin aleyhine kullanılamaz. Bu evrensel hukuka da dine de her şeye de aykırıdır değerli arkadaşlarım, böyle bir şey olamaz.

Şimdi, son yıllarda böyle bir şey var bu vakıflarla ilgili. Gerçekten kayırılan, diğerlerinin aleyhine olacak şekilde birtakım haklara kavuşturulan vakıflar, dernekler olduğu şeklinde toplumda geniş kanaat var. Sonra, bu vakıflarla, derneklerle ilgili sadece eşitlik ve adalet konusunda bir problem yok değerli arkadaşlarım. Biliyorsunuz yani bu ülkede toplumsal ihtiyaçlardı, devletimiz yetemedi, gücü yetmedi, bütçesi yetmedi, evet, fakir fukaranın çocuğu çoktu. Dolayısıyla, herkes okul açtı, vakıf açtı, dernek açtı falan ama buralar denetlenmedi değerli arkadaşlarım, hâlâ denetlenmiyor, biliyorsunuz. Son zamanlarda toplumda ciddi şekilde infial uyandıran olaylar oldu. Ne oldu? İstismar konuları... Bugün tekrar Giresun’da iki sene evvel çıkan Alucra’daki istismar hadisesi gazetelerde haber oldu. Yurtlar yanıyor, yeni yanmadı. Kur’an kursunda oldu bu, vakıf yurtlarında, dernek yurtlarında oldu, yangınlar çıktı. Yani bir yangın merdiveninde içeriden açılan ve yanmayan bir kapı yapılmamış, denetlenmiyor,

bunları bir şekilde görüyoruz. Şimdi, biz de çıkıp diyoruz ki: Ayrımcılık mı yapıyorsunuz? Yapmayın, böyle bir endişemiz var. Bunu dediğimiz zaman sinirlenmeye, kızmaya, öfkelenmeye falan gerek yok Sayın Bakanım. Hiç kimseyi bireysel olarak suçlamıyoruz, ne ben ne bir başkası ne Aykut Bey. Sayın Bakanımızın kendisiyle ilgili bir endişemiz, bir sıkıntımız, bir problemimiz yok, zaten dışarıda oturduğumuz zaman, konuştuğumuz zaman böyle bir şey de olmuyor ama siyaseten bir devleti yönetiyorsunuz, bu ülkenin Maliye Bakanısınız, vergileri topluyorsunuz, bu vergilerin nasıl harcanacağı konusunda bütçeyi hazırlayıp buraya getiriyorsunuz. Dolayısıyla, size sormamız, sorgulamamızın sizi sinirlendirmemesi gerekiyor, hiç kimseyi de sinirlendirmemesi gerekiyor.

Şimdi, devletin imkânları olsa bile yani sivil toplum örgütlerinin desteklenmesi, güçlenmesi bütün demokratik ülkelerde olan şeylerdir, bunlara bir itirazımız yok ama burada eşitlik ilkesine göre uygulanıyor mu uygulanmıyor mu, bu konuda endişemiz var. Siz çıkarıyorsunuz, “Listemiz elimde, hiçbir vakfı, derneği çıkarmadık.” diyorsunuz ama kimlere verdiniz, bu konuyla ilgili endişemiz var. Şimdi isimlerini saymayayım, çok sayıda vakıf ve derneğin devletin imkânlarını aldığını, kullandığını biliyoruz. Bu konuyla ilgili eğer “Açalım bunları. Nelerdir?” falan derseniz bir sürü şeyler de getirilebilir. Bu endişeyi ortadan kaldırmanız gerekiyor arkadaşlar, bu son derece önemli bir şey. Bu toplumun bugün yaşamış olduğu en temel problem... Evet, ekonomimiz ciddi bir şekilde baskı altında, dünyada problem var, Türkiye’ye yansıyor, işte, geçmişte şunları yaptık, yapamadık, terör var, uluslararası baskılar altındayız, hemen yanı başımızda savaş var, savaşın içindeyiz. Bugün şehitler geldi, Allah rahmet eylesin. Evet, bütün bu sıkıntılar var ama en temel sıkıntımız bizim toplum bir değil, sürekli şekilde Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın Başbakanımız sürekli olarak birlikten söz ediyor. “Bir olalım, iri olalım, diri olalım.” Nasıl olacağız? Yani bir olma, iri olma, diri olma herkesin tek tip olması mıdır? Siz, Sayın Bakanım, değerli Adalet ve Kalkınma Partili milletvekili arkadaşlarım; siz geçmişte bu tek tip olmaya karşı çıkmıyor muydunuz? Bizim iri olmamız, güçlü olmamız, birlik olmamız, herkesin bütün farklılıklarıyla kendisinin içinde var olabildiği, hissedebildiği, hak ve hukukunun garanti altına alındığına inanabildiği bir toplumsal ve siyasal yürüyüşle olmaz mı? Böyle bir sistemin uygulandığı toprak ancak vatandır ve kıymetlidir, o sebepten dolayı da o toprak kutsaldır. Böyle olmayınca gerginlik ortaya çıkıyor, bu gerginlikten de herkes zarar ediyor. Korkuyoruz Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Korkmayın da toparlayın lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Toparlayacağım.

Kendim için korkuyorum falan değil, hepimiz için korkuyoruz. Çevremizde aklımızın ucundan geçmeyecek olaylar oluyor arkadaşlar ya. 600 bin insan öldü Suriye’de. “Rejim değiştireceğiz.” falan denilmişti, şimdi Rusya’dan -iyi ki bu açıklama yanlış bir açıklama değil- bir açıklama yapıyor: “Bizim problemimiz Suriye’de rejim meselesi değildir, terörizmle mücadeledir.” Altı ay evvel, bir sene evvel, iki sene evvel farklı açıklamalar yapılıyordu. Daha bir süre önce Sayın Cumhurbaşkanımızın sonradan tevil ettiği, değiştirdiği bir açıklama var “Problemimiz Suriye’de rejimle ilgili.” diye. Bütün bunlar ister istemez bir güvensizlik ortaya çıkarıyor. Şimdi, bu güvensizliği ortadan kaldıracak olan muhalefet degildir Sayın Bakan. Biz de gayret edelim, biz de böyle durumlarda yapıyoruz da zaten, biz de böyle durumlarda ortamı bozacak açıklamalar da yapmayalım ama esas bu görev Hükümetin görevidir Sayın Bakanım, sizin görevinizdir. Ben burada sinirleneceğim, amuda kalkacağım falan, siz hiç kızmayacaksınız Sayın Bakanım, kızmamanız gerekir. Anlatacaksınız, beni sakinleştireceksiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu, böyle ikide bir nasihat veriyorsunuz da...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Vereyim nasihat ya, ne olur? Yaş olarak da biraz şeyim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nasihat vermiyorum, bakın, bunu da fevrileştirdiniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Bekaroğlu, sayın vekillerimiz sorular soruyorlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, bir şey söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır ama bir dakika, bakın, eleştiriyorlar, sorular soruyorlar, ben de notumu alıyorum, cevap veriyorum ama her şeyin de bir yöntemi var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitireyim Sayın Bakanım.

Bir şey söylüyorum arkadaşlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela “Terbiyesiz.” demek yöntemde var mı? Bir Bakan “Terbiyesiz.” der mi bir milletvekiline?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir dakika arkadaşlar.

Bir şey söylüyorum yani bakın, geçen Genel Kurulda da söyledim, 2011’de İstanbul’da bir Suriye toplantısı yapıldı, o zaman savaş bu kadar kızışmamıştı, bütün muhalifler ve Hükümet görevlileri, üniversite öğretim üyeleri falan, böyle bir konferans yapıldı iki gün devam eden. Orada Irak örneğinden hareket ederek o arkadaşlara bir şey anlatmışım. Böyle bir şey Türkiye’de olacak anlamında söylemiyorum. Bakın, siz bu kimlikler üzerinden birbirinizle hesaplaşmaya hazırlanıyorsunuz da Irak’ta olup bitenleri görün. Vatanınız Suriye, Irak gibi olduktan sonra zaten hangi kimlik, kim kazanmış, ne olmuş, bunun hiçbir önemi yok ki. Azdan az, çoktan çok noktasına gider, bunun bir önemi yok. Arkadaşlar, gerçekten hayali bir şey söylemiyorum, kimseyi tehdit etmek için bir şey söylemiyorum, gerçekten toplum çok gergin. Lütfen... Yani Hükümetin işidir bu. Gerçekten ayrımcılık algısı uyandıran, belli grupları destekliyor algısını uyandıran, belli inanç gruplarının aleyhine algısını uyandıran uygulamalardan vazgeçin, bizi ikna edin, ne olur yapın bunları.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Bunları yaptığınız için zarar etmeyeceksiniz değerli arkadaşlarım. Bunları yaptığınız ya da yapar gibi görüldüğünüz bir dönem oldu, belki araçsaldı. O dönem Türkiye çok daha rahattı, siz çok daha rahatınız, Türkiye daha çabuk büyüyordu, ölümler de olmuyordu bu ülkede. Bu sizin on beş senelik tarihinizin içinde var. Bunları nasihat olarak falan algılamayın lütfen, sadece ve sadece hatırlatmaya çalışıyorum arkadaşlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar; ben de yine değerli arkadaşlarımla baktığı pencereden bir kere daha bu eğitimin, işte, yurtların vakıflara bırakılması konusunu irdelemeye çalışacağım.

Şimdi, 15 Temmuzda yaşanan kanlı darbe girişimi sonrasında uzun süredir konuştuğumuz bir hususu daha yakından inceleme, gözlemleme fırsatı bulduk. Nedir bu? İşte, bu yapı nasıl sızdı, nasıl bu kadar büyüdü devletin içinde? Geriye doğru baktığımızda eğitim sistemi bunun, bu FETÖ’cü yapılanmanın en önemli yapı taşlarından birini oluşturuyordu. Bir dönem çocukları eğitiyorlar, çocukların yurt sorununu karşılıyorlar, dershane sorununu karşılıyorlar diye baktığımız bir yapının sonunda Türkiye’de nasıl bir yapı, devlet içinde nasıl devlet hâline geldiğini gözlemledik. Şimdi, o dönem böyle bir yapı oluşurken yine aynı şekilde buna benzer maddelerle bu vakıflar desteklendi, onlara her türlü devlet imkânı sağlandı ve hiç sorgulanmadı biliyorsunuz. Şimdi, bundan sonra, bizim

bu yaşadıklarımızdan, acı tecrübelerden... İşte, bakın, ülkemizde 250'ye yakın yurttaşımız şehit oldu, binlerce, yüzlerce yaralı yurttaşımız var ve ülkemizin yaşadığı travma var. Meclis bombalandı, Cumhurbaşkanı otelde yakalanmış olsaydı sonu ne olacaktı bilemiyoruz yani bakanlar, Başbakan... O gece yaşananları burada defalarca konuştuk, tekrar etmiyorum ama nasıl bir yapının yerleştiğini, yıllar içinde sızdıktan sonra ne noktaya kadar gelebildiğini hep birlikte gördük. Şimdi, geçmişe dönüp baktığımızda o dönem hiçbirinizin aklına belki gelmiyordu, özellikle iktidar partisi grubunda da yani bu dersaneler, eğitim, yurtlar vesaire kimsenin aklına belki gelmiyordu, şimdi de benzer bir şekilde belki desteklenecek, iyi niyetinden şüphe duymadığımız bazı vakıfların –desteklenmekte olan ya da desteklenecek- yine ileride benzer kötü niyetli oluşumlara yol açmayacağını garantisi yok. Şunu demek istiyorum: Bu işin çözümü belki de Anayasa'da kendisini bulan ki yani mutlak surette devletin bu eğitim öğrenim hakkının savunucusu olması, sosyal devletin bunu sağlaması, okulların, yurtların... Doğru, kolay değil belki ama bunu sağlamak zorundayız, imkânlarımızı daha fazla seferber etmek zorundayız. Bunun yöntemlerini aramamız lazım yani daha fazla vakıflara teşvikin, vakıfları bu konuda teşvik etmenin değil, devletin sosyal devlet olma gereğini nasıl yerine getirmesi gerekiri, az önce vurgulandı, denetim meselesi nasıl daha iyi hâle getiriliri bizim tartışmamız, çözümler bulmamız gerekiyor bunu vakıflara daha fazla teşvik ederek ihale etmenin, bırakmanın yerine diye düşünüyorum. Bu, diğer sayın milletvekillerimizin istediği liste önemlidir ama şöyle bir algı da var. Sürekli belli vakıfların, sürekli belli kurumların teşvik edildiği, eşit davranılmadığı yönünde bir algı var, bu algının giderilmesi lazım ama işin asıl çözümü –bir kere daha söylüyorum- devletin bu konuda üzerine düşeni yapması ve bunu başka yerlere ihale ederek bu sorumluluğunu yapmaktan kaçınması değildir. O nedenle ben burada bu kadar büyük teşvikin çok sakıncalı sonuçları olabileceğini düşünüyorum.

Daha önce Lale Hanım da vurguladı, bu kriterler meselesi çok önemli yani siz de bahsettiniz Sayın Bakanım. İşte, bizim de olacağımız, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığının olacağı kriterler... Yani bu kriterlere şunu koysak da ölçüsü ne olacak? Yani denetim çok önemli. Akılcı, rasyonel, bilimsel eğitim, dogmalardan arınmış, gençlerimize dünyanın rekabet ettiği koşullar içinde sağlanacak bir eğitim, o yüzden bu kriterler konusu çok önemli. Kriterleri kimin kontrol edeceği de önemli tabii ki. O yüzden genel algılar –dediğim gibi, hep söylüyorum- sürekli aynı vakıflara destek verildiği imajı tabii devlete olan güveni sarsmakta. Devletin görevi herkese eşit durmak. Yani temel eğitimin kendisinin herkese eşit bir şekilde ulaşması gerekiyor. Bir kere daha, dediğim gibi, 15 Temmuzda yaşadığımız bu bir daha yaşanmasını arzu etmediğimiz faciadan ders almamız lazım ve iyi niyetimizin bir şekilde suistimal edilerek benzer şeylerin gelecekte yaşanmaması için bu tür sınırsız teşviklerden kaçınmamız lazım özellikle vakıflara yönelik olarak. Geçmişte yaptığımız hatayı tekrarlamamız lazım diye düşünüyorum. O yüzden de hem kriterler konusunun iyi düşünülüp taşınması lazım ve temel olarak da buna gelmeden önce, bu iş devletin işi, devletin bu konuda imkânlarının daha artırılarak okulunu, yurdunu sağlayan hâle getirmemiz lazım diye düşünüyorum.

Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Anayasa, madde 42: “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tesbit edilir ve düzenlenir. Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz. Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat

borcunu ortadan kaldırmaz. İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır. Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.”

Devlet, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır. Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez. Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası andlaşma hükümleri saklıdır.”

Anayasa, madde 58: “Devlet, istiklâl ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetiştirme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır.

Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.”

Anayasa’mız çocuklarımızla ilgili, gençlerle ilgili her türlü şeyi açık ve net bir şekilde Anayasa’mıza dercetmiş. Türkiye’de iki temel mesele var: Bunlardan bir tanesi eğitim, bir tanesi de sağlık konusu ama özellikle 12 Eylül 1980 darbesi ve 12 Eylülde dünyada uygulanan neoliberal politikalarla birlikte her iki alan tamamen devletin elinden çıkartılmış ve özelleştirme politikalarıyla Türkiye’de eğitim ve sağlık alanı tamamen boşaltılarak özel sektöre devredilmiş. Biz tabii ki ülkemizde uygulanan liberal ekonomi politikaları nedeniyle özel okullara karşı değiliz, külliye karşı değiliz. Sağlıkta özel hastanelerin olmasına karşı değiliz ama bir devlet, bir iktidar özellikle yapması gereken iki temel meseleyi, eğitim ve sağlık konusunu bir boşluk yaratarak orayı tamamen piyasaya terk edemez. Bu alanı mutlaka devletin doldurması... Eğitim ve sağlık piyasaya bırakılmayacak kadar çok önemli bir alandır ama bizde uygulanan neoliberal politikalar sonucunda son otuz yılda Türkiye’de eğitim ve sağlık ne yazık ki tamamen piyasa koşullarına terk edilmiş ve devlet buraya yatırım yapmaktan kendini sarfınazar etmiş durumdadır. Dolayısıyla, Türkiye’de her geçen gün görüyorsunuz, özellikle teşvik nedeniyle beraber Türkiye’deki özel hastaneler ve özel okullar akıl almaz derecede çoğalıyor. Çoğalsın, buna hiç itirazımız yok ama devletin esas yapması gereken şey kamuda devletin eğitime ve sağlığa özel bir pay ayırması ama ne yazık ki bu alan tamamen özelleştiriliyor. Özelleştirmenin ötesinde tabii ki bu alanlar birtakım kamu yararı adı altında kurulmuş olan vakıf ve kurumlara ve sivil toplum örgütlerine de terk edilir noktaya gelmiş. Bugünkü kurulan vakıfların ve derneklerin akıl almaz derecede yükseldiğini, sayılarının çoğaldığını ve yurt yapmasından tutun, burs vermesine varıncaya kadar birçok derneğin faaliyetleriyle Türkiye’yi kuşattığını görüyorum.

Benden önceki konuşmacı arkadaşlarımız da söyledi, “Ne istediniz de vermedik, ne istediler de vermedik?” diye başlayan bu yolun Türkiye’yi nasıl büyük bir felakete götürdüğünü hep birlikte izledik ve Türkiye uçurumun kenarından döndü arkadaşlar. Şimdi, bizim bundan sonra bütün bunlardan ders almamız ve yoğurdu üfleterek yememiz gerekirken ne yazık ki yine birtakım cemaatleri ve birtakım kurumları koruyan, kollayan düzenlemeler yapıyoruz. Bakın, benim hayatım boyunca, çocukluğumdan beri bildiğim iki kurum vardır, Kızılay ve Yeşilay. Zaman zaman birtakım bayramlarda, birtakım törenlerde Yeşilayın ve Kızılayın rozetlerini takıp da onların kumbaralarını taşıdığımızı ve o kumbaralara vatandaşın para attığı günleri çocukluğumda çok iyi hatırlarım. İlkokula gittiğimde, 29 Ekimde, 23

Nisanda, 19 Mayıs'ta -Kızılay ve Yeşilay derneklerinin kumbaraları vardı, bizler öğrenciydik ilkokulda 1965'li, 1966'lı yıllarda- biz Kızılayın, Yeşilayın rozetlerini büyüklerimizin yakalarına takardık, onlar da ceplerindeki bozuk paraları o kumbaralara atardı, biz de o kumbaraları götürüp Yeşilaya ve Kızılaya teslim ederdik yani. Şimdi, bakıyoruz, Kızılaya Sayın Cumhurbaşkanımızın kızı yönetici oldu, olabilir. Olamaz mı? O da Türkiye'de 80 milyon vatandaşın biri, tabii ki olabilir ama şimdi, burada Plan Bütçede yapılan düzenlemelerle biz Yeşilaya ayrıca Sağlık Bakanlığının bütçesinden kaynak aktardık bir de. Şimdi, vakıfları ayırıyoruz, derneklere... Bunlar yapılsın, yapılmasın demiyorum ama ipin ucunun kaçtığını görüyoruz ve burada bir kayırmacılığı özel olarak görüyorum. Bundan önce yapılan düzenlemelerde de TÜRGEV'e, Ensara ve benzer vakıflara birtakım imkânların ve olanakların tanındığını ve birtakım kamu arazilerinin, binaların, özellikle belediyelerin yerlerinin oralara tahsis edildiğini görüyorum. Bunlar edilmesin demiyorum ama her şeyin bir haddi, her şeyin bir hududu var, bir sınırı var yani. Biz görüyoruz ki bu yasal düzenlemelerle artık kamuya ait araziler kırk dokuz yıllığına ve bedelsiz bir şekilde buralara tahsis ediliyor. Bunu kabul etmek doğru değildir, bu yanlıştır. Biz bu eleştiriyi yaptığımız zaman da Hükümet üyeleri, iktidar partisi milletvekillerinin buna özel olarak bir tepki koymaması gerekiyor. Sonuç itibarıyla bizim görevimiz burada kendi mantığımız içerisinde, vicdanımız ölçüğünde yanlış yapılanları, kabul edilemez gördüğümüz maddelerin bu konudaki eksikliklerini, hatalarını ve yanlışlarını dile getirmek ve bunların yapılmaması için de birtakım önlemlerin alınmasıdır. Dolayısıyla, evet, on dört yıllık AKP Hükümeti döneminde... Geçtiğimiz günlerde Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini görüşürken Sayın Gençlik ve Spor Bakanı yıllara göre Türkiye'deki yurt artışlarının sayısını burada bize verdi. Biz tabii ki sevindik yani her yıl yurtların artarak devam etmesi, inşaatların devam etmesi, yeni yurtların açılması, daha konforlu koşullarda öğrenci kardeşlerimizin o yurtlarda konaklaması, eğitimlerini tamamlaması son derece güzel bir şey ama bunlara daha fazla bizim kaynak aktarmamız gerekir. Daha fazla imkânları, olanakları seferber etmemiz gerekirken şimdi devletin kamu arazilerini, taşınmazlarını birtakım vakıflara tahsis etmek bana göre kabul edilebilir bir iş değildir. Özellikle eğitim ve sağlık alanında devletin piyasaya tamamen terk etmemesi gerekiyor ve devletin bu işleri yapması gerekir. Bizim istediğimiz şey de budur arkadaşlar, yoksa öbür türlü yani vakıflar, şunlar, birtakım sivil toplum örgütleri bu konuda bir faaliyet göstermesin gibi bir şey söz konusu değildir ama devletin özel olarak eğitim ve sağlık alanında tamamen piyasaya bırakması ve birtakım sivil toplum örgütlerine ve birtakım sivil toplum örgütlerine, birtakım cemaatlere, derneklere bırakılması kabul edilebilir bir iş değildir. Burada yapılan, bu her iki maddede, 18 ve 19'uncu maddelerde kamu arazilerinin ve taşınmaz malların tahsis edilmesi kırk dokuz yıllığına ve birtakım vergilerden muaf tutulması da yine aynı şekilde çifte standart bir durumdur; bunu kabul edilemez buluyorum.

Teşekkür ediyorum.

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdoğdu geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çam.

Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Tabii, fazla tekrarı içine girmek istemiyorum ve aynı konuları tekrar tekrar dile getirmekten öte bazı gerçek oranlar var, o oranlar üzerinden de giderek belli değerlendirmeleri yapmak istiyorum. Bugün baktığınızda, bu yapılan düzenleme sonuçta eğitim ve barınmayla ilgili teşvik kapsamı içerisinde değerlendirilecek bir uygulama. Peki, biz teşviklerle ilgili daha önceki maddi teşvikleri yani mali düzenlemelere bağlı maddi teşvikleri verdiğimiz zaman da bir sorgunun içinde olduk. Bu sorgumuz neydi? Yapılan gerek istisnalar gerekse diğer düzenlemelerin ülke ekonomisine ne katkı

sağlayacağı ve doğru teşviklerin doğru kişilere ve doğru sektörlerle verilip verilmediği yönündeki bir sorgulamaydı. Şimdi, burada yine 18'inci, 19'uncu maddelere baktığımız zaman da eğer Türkiye'deki eğitim ve barınma açısından ortaya çıkmış olan açık, eksik ve sorun varsa bu sorunu çözmek üzere böyle bir uygulama tercih ediliyorsa bunun, buraya geliş, bugünkü durum ve bundan sonraki, gelecekteki hedeflere göre şekillenmesi lazım. Burada, baktığınızda, Türkiye'de işte, açıklanan PISA rakamlarındaki fen, matematik ve okuma düzeyinde bile öğrencilerin durumu belli. Millî Eğitim Bakanı hangi gözle, hangi derecelendirmeye bakarsa baksın ortada uluslararası kriterler ve ona bağlı olarak ortaya çıkmış sonuçlar ve o sonuçların getirdiği bir Türkiye var. Diğer taraftan, hadi vazgeçtik PISA'ya bakmaya, TÜİK'in açıkladığı, sürekli tekrarlanan sonuçlar var ve bu sonuçları değerlendirdiğinde ve bunu birkaç aydır sürekli olarak hesaplıyor, bakıldığında, yani öyle rakamla karşılaşıyorsunuz ki, bugün 15 ile 29 yaş arasındaki eğitim gören gençlerin veya eğitim imkânı, çalışma imkânından faydalanmayan gençlerin oranı yüzde 29'larda ortalamada; buna erkek açısından baktığında yüzde 17, kadınlar açısından baktığınızda yüzde 43. Yani Türkiye'de böyle bir eğitim tablosu var. Ve Türkiye'nin, işte, uluslararası rekabet açısından önemli olan eğitim sonuçlarında karşımıza çıkan yerin sıralaması ve durumu ortada.

Ve bir şeye de karar vermek lazım: Bugün Nobel almış bir Aziz Sancar'ın var olduğu bir öğrenci yetiştirmiş Türkiye, bir de iki gün önce bir büyükelçiyi, Türkiye Cumhuriyeti sınırlarında emanet olan bir büyükelçiyi vuran genci yetiştirmiş olan bir tercih. Veya, işte, o tankın üstünde halkı ezmek üzere emir verebilen mantaliteyi yetiştiren bir eğitim süreci veyahut baktığınızda uçaklarla gelip Türkiye Cumhuriyeti'nin kalbi olan Meclise bomba atabilmeyi kabullenen, isteyen ve bunu gerçekleştiren zihniyeti yetiştiren eğitim anlayışı. Bir kere, eğitim anlayışından hangi model insan olacak ve dünyada nasıl bir Türkiye geleceği hedefliyoruz ki... Bu, gençlerimize verilecek olan her türlü imkân; bu, eğitim imkânı dâhil olmak üzere; bu, barınma imkânı olmak üzere, iş ve gelecek, kariyer imkânı olmak üzere, hepsinin bir arada, beraberce değerlendirilmesi gereken bir konu. Ha, burada sadece, "Hadi, bir düzenleme yapalım..." Bu düzenlemede, hani dün rakamlarla verdik, bir sürü teşvik uygulaması yaptık, sayıları 150'ye yaklaşmış, görüyoruz, ama neden, ne sonuç aldık ki bugün hâlâ işleri nasıl düzeltiriz diye çare arıyoruz. Bugün de hâlâ eğitim sistemiyle ilgili "Biz barındıramıyoruz, okul sayımız yeterli olamıyor. Hadi bunlar için bir şeyler yapalım." dediğinizde ve karşımıza çıkan sonuçlar da siyasi değerlendirme ihtiyacı doğuracak şekilde birtakım sonuçlarla karşılaşıyorsanız, tabii, bu açıdan da tedirginliği dile getirmek son derece doğru. Yani bir siyasi partinin kendi belediyeleri gidip ki kurucusu ve yöneticileri yine partinin kurucusu ve yöneticilerinin çocukları olan bir derneğe, bir vakfa gidip, belediyenin yerlerini verip, işte, siyasi mücadelede onu bir referans olarak kullanmayı tercih ediyorsa o kurumla ilgili, o vakıfla ilgili sorgulama olabilir veyahut uluslararası kaynak sağlayarak, onun da girdiği kabul edilerek "O para bu ülkeye, neden, niye bu vakfa geldi ve nerelerde hangi amaçla kullanacak?" sorgusunu bir siyasetçi olarak bizim burada dile getirip sorgulamamız kadar doğal bir şey olamaz. Yani bu çok nettir ama bizim hedefimiz, ne diyoruz, "Muasır medeniyetler seviyesi." diye daha iki gün önce Başbakan da söyledi, Cumhurbaşkanı da söyledi, hadi bizim söylediğimiz sizin için çok önemli olmasa bile.

Şimdi, bu yönden baktığınızda, burada, hangi vakfa, hangi derneğe vereceksiniz ki bu, baştan söylediğim, Türkiye'deki eğitim sistemindeki aksaklıklar, Türkiye'deki yetişen gençlerin netice itibarıyla ortaya çıkarttığı, şu gün içinde oldukları durum ve, işte, meslek lisesi olsun, veyahut hayat boyu eğitim açısından olsun çizilecek olan rota ve ona bağlı olarak buradaki tercih edilecek yapı. Kriter belirleyeceğiz ama kriter belirlerken biz yasamada bile derli toplu, bir arada bir eğitim sistemini teşvik edecek yasa yapma tercihinde olamıyoruz.

Şimdi, buradaki uygulamada biraz önce sordum, hasılat payıyla ilgili diğerlerinden de bugüne kadar da alınmıyordu, bundan sonra da alınmayacak diye bir cevap verdiniz ama şimdi bugün için var olan Kızılay Derneği, Yeşilay Cemiyeti ve Yeşilay Vakfı –öyle değil mi- bu üçüyle ilgili yapılan düzenlemede bir hasılat payı alınmıyor çünkü 4706 sayılı Kanun’daki ek maddeyle oluşan bu, bundan önceki hâli ama bunun içerisine şimdiki yapılan düzenlemede iki türlü şey veriyorsunuz: “Bir arsa veriyorsunuz. Bu arsanın üzerine, işte, git, bina yap, bunu okul olarak değerlendir, yurt olarak değerlendir, sana bir arsa veriyoruz.” Birincisi bu. İkincisi, yine “devlet hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerler” dediğinizde, bunun içerisinde, mesela devletin bir okulu, bu okulu siz bu devlet yükümlülüğü ve tasarrufu içinde olup herhangi bir vakfa verme hakkına sahip olacak mısınız, olmayacak mısınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Devletin hüküm ve tasarrufu hakkındaki yerlerle ilgili teknik açıklama yapsınlar.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Hayır, ben aklıma gelen soru olarak sorayım veya bina olarak verdiğiniz yerler var mı? Olabilir, burada arsayla beraber bina da verebilirsiniz buradaki yapılara göre baktığınızda. O zaman, bu binaların bu kullanımından ortaya çıkan devletin alternatif bir geliri olacak. Neden vazgeçiyorsunuz ve neden hasılat payı olarak bundan faydalanmıyorsunuz?

Bir ikincisi şu: Bugün bu üç dernek, vakıf yani Yeşilay ve Kızılay vakıf ikisi de baktığınızda. Bunlardan hariç olanlara irtifak hakkı verip hasılat payı kesinlikle mi almıyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Almıyoruz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Kesinlikle yani... Peki, ne veriyorsunuz şimdi? Sadece o yüzde yarımlik için mi bu yaptığınız değerlendirme? O zaman bu neden soruluyor diye bakıldığında bu sorunun var olduğunu unutmamak lazım.

Şimdi, şu var, pek çok yaşadığımız kötü örnek var. Yani işte, çocukların içinde oldukları istismardan tutun, hayatlarını kaybettikleri sonuca kadar Türkiye’nin pek çok gerçeğiyle şu son bir senede yüz yüze geldik. Bu konuda şunu soracağım: Bu tür eylemler veya bu tür olaylarla ilgili olarak sicil oluşturulması, muhakkak Millî Eğitimin veya ilgili kurumların bir sicil şeyi olması gerekiyor ve sicilin bu tür olaylar yaşamış olanlara, kusura bakmayın, devletin de bu tür bir teşviki verirken vermeme noktasında bir tercih ortaya koyması gerekiyor. Yani, o zaman bu bir yaptırımdır, denetim öncesinde bir yaptırımdır; herkes yaptığı işin ciddiyetine, denetlenmesi için, uyması gereken gerekli kriterlere peşinen uyacaktır bundan faydalanabilmek için.

İkincisi, bir yer verdiniz, bir süre vermeniz lazım; bir arsa verdiniz, bir sene mi, iki sene mi, oraya temel atıp inşaatı yapmıyorsa bu arsanın geri alınması için... Yani böyle bir süreç de olmalı ki bu tür yerlerin daha sonra oluşacak imara bağlı gelişmelerde birtakım haksız kârlara, rantlara zemin hazırlamaması için.

Yine Sayın Bekaroğlu’nun söylediği çok önemli bir şey var: Turizm meslek lisesi yapmak için verirsiniz, orada bir meslek eğitim oteli yapılır ve otelden elde edilen gelir de sonuçta devletin hakkı olan yerde devlete dönüşü olur. O yüzden, bu tür değerlendirmeleri de çok detaylı olarak görmek gerektiğine inanıyorum.

Ve buradaki tartışmalarda hepimiz, sonuçta güçlü Türkiye ve bize cumhuriyetle ortaya konmuş olan o temel hedeflerinde geleceği kurma düşüncesiyle çalışmalarımızı yerine getiriyoruz ve uyarıların birlik ve başarı için olduğunu düşünmek lazım. Birbirimizin kelimelerinden çok yaptığımız işlerin doğruluğuna bakalım diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, küçük bir söz, birkaç cümlelik.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bir şey hatırlatmak istiyorum. 1999 yılı sonu ya da 2000’in başında Türkiye Büyük Millet Meclisinde böyle bir konu görüşülürken bir arkadaşımız öldü, Şanlıurfa milletvekili Şihanlioğlu, Allah rahmet eylesin. Konu bir vakfın üniversitesine arsa tahsis edilmesi idi Sayın Bakanım. Koç Vakfı, söyleyeyim, şu andaki üniversitenin yeri; kıyamet koptu Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulunda. O zaman Fazilet Partisi milletvekiliydim ben, şu anda var mı o dönemden bir milletvekili?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Orman vermiş.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Orman verilmiş. İşte, şimdi ne vereceksiniz? Gene burada böyle bir şey var yani. “Yerler.” diyorsunuz, dağ mıdır, orman mıdır, kıyı mıdır? Neyse, yani bu önemli bir şey. O zaman çok şiddetle arkadaşlarımız karşı çıkmıştı, böyle bir şey olur mu, olabilir mi? Verilemez, haksızlıktır, eşitliğe aykırıdır ve bir arkadaşımız öldü, yani bu Meclis bunu yaşadı. Bunu hatırlatmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bu biraz tehdit gibi oldu yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Arkadaşımız kavgada ölmedi, onu da düzelteyim. Enfarktüs geçirdi o şeyde, ondan yani yoksa kavgada ölmedi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bekaroğlu.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Düzeltme kayda girdi mi, mikrofon açık değildi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunu kayda geçirelim isterseniz, yani bu önemli.

Yani arkadaşımız, rahmetli Şihanlioğlu kavgaya esnasında enfarktüs geçirerek öldü. Onu da düzelterek söyleyeyim yani ama büyük kavgaya oldu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Aksu, buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Birçok şey konuşuldu, tekrara kaçmak istemiyorum ama Sayın Bakanım, öğrenmek istediğim bir şey var, tam anlayamadım. Şimdi, maddede, “hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde” deniyor, siz ifadenizde bunların daha evvel de zaten var olduğunu ama yarım puanlık bir şey olduğunu söylediniz. “Diğer kamu kurum ve kuruluşları” ibaresi de var mıydı mevcut şeyde o kapsamda? Onları yoksa yeni mi koyuyoruz? Yani hazinenin dışındaki bu, “Hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar” ibaresi yeni mi, var mıydı? Eğer öyleyse o zaman bu verdiğiniz rakamlar da doğru olmayacaktır. Sizin verdiğiniz 6 milyon, milyar, neyse, o sadece hazineye ait şeylerden dolayı geriye kalan meblağ. Onun dışında, diğer kamu kurumlarının, belediyelerin, vesairelerin kaynağına ilişkin şey değil onlar.

Şimdi, bize göre, bir kere devletin isteyen herkese, her öğrenciye barınma imkânı sağlayacak bir idari kapasiteye sahip olması lazım. O nedenle, burada biz özel sektörü, işte, vakıfları, dernekleri bu amaçla desteklerken bizim devlet olarak kapasite hedefimiz bunlar içerisine dâhil olmamalı. Mutlaka Kredi ve Yurtlar Kurumunun tüm öğrencilere, her talep edene barınma imkânını sağlayacak düzeyde bir hedefimiz olmalı ve bunu gerçekleştirmeliyiz. Bence bu tür vakıfları, dernekleri bu anlamda

desteklemek yerine, bunların kaynaklarını, buraya aktardığımız kaynağı Kredi ve Yurtlar kurumuna aktaralım ve bu şekilde bir şey sağlayalım, kapasite artırımına gidelim. Burada, şu derneğin, bu vakfın şu anki durumundan ziyade, esasen, belki problem daha köklü yani Bakanlar Kurulu kararı alındığı noktada, bu, sadece bugünün meselesi değil yani onlarca yıldır bu tür kararlar alınıyor; belki buradaki sakatlıklara bakmak lazım. Yani kamuya yararlı dernek statüsü verirken çok ince eleyip sık dokumak lazım diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aksu.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; bayağı biz, herhâlde bir saati geçti, bir buçuk saattir yaklaşık tek bir maddeyi görüşüyoruz.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Arkasından gelen maddelerde hiçbir problem yok, o yüzden bunu görüştüyorum size.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, peki, neden bir buçuk saattir bunu görüşüyoruz mesela? Neden böyle kaygılar var? Çünkü hep bir makbul vatandaş ve makbul bir vakıf tanımı oldu veya makbul kurumlar tanımı oldu. Şimdi, Osmanlı’da vakıflar vardı, binlerce vakıf vardı. Müslüman vakıfların büyük çoğunluğu cumhuriyet döneminde kapatıldı, baktığınızda, mazbut vakıflar hâline geldiler, gayrimüslim vakıfları son derece azaldı ve ben on beş yıl boyunca azınlık vakıflarında yöneticilik yaptım. Ve bu vakıflara bağlı okullar var, binlerce öğrenci mezun ettik ve gerçekten, baktığınızda, korkulacak bir şey olarak görmüyorum ama şöyle bir durum var: Ben vakfımda o öğrenciler yetiştirilirken birinci önem verdiğim şey, ayrımcılık dersi ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin çoğulcu ve çok kimlikli, çok dinli bir ülke olduğu farkındalığında kuşaklar yetiştirmeyi ve ayrımcılık ve nefret suçlarıyla ilgili anaokulundan itibaren eğitim verdirmeyi. Buna çok önem verdik, okulların programına koyduk. Yalnızca Hristiyan kültürü, Ermeni kültürü anlamında değil, Türkiye Cumhuriyeti çoğulcu bir ülke, çok kimlikli, çok dinli bir ülke ve dünya da böyle bir yer; bu anlamda bütün kimliklere, bütün inançlara saygılı kuşaklar yetiştirmeyi esas aldık ve bu yönde eğitimler verdik. Ancak Türkiye Cumhuriyeti tarihine baktığımızda, bütün, hangi kurumlar olarak bakarsak da, devletin eğitimi olarak bakarsak da maalesef bu çoğulculuk farkındalığı olmadan kuşaklar yetiştirdik ve her gücü eline geçiren kendi ideolojisi çerçevesinde makbul vatandaşlar, makbul öğrenciler yetiştirmeye çalıştı. Yurtlarda da aynı şey vardı, yurtları da kendi arka bahçeleri olarak gördüler. Şimdi, bu makbul vatandaş tanımına baktığımızda, yani yakın zamanda büyük bir travma atlattık. Yani arkadaşlarımız da söyledi, Rus elçisini öldüren, hani onlar altın kuşak olarak tanımlanıyordu bir kesim tarafından ama içinden onun bağırımlarını, çağırımlarını gördüğümüzde o altın kuşak dediğimiz şeyin bize emanet olan herhangi birine karşı yaptığı saldırı en azından misafire karşı olan bir saldırı ve oradaki bir çoğulculuğa, çok kimlikliliğe karşı olan bir saldırı olduğunu görüyoruz. Bu anlamda, Sayın Bakan, buradaki kaygıyı da anlayın. Evet, belki biraz eleştiriler sert olabilir ama hep beraber bu travmayı yaşadık. Bu travma yalnızca AKP’nin travması değil, Meclisimiz bombalandı, ülkemize karşı kastedildi. Oradaki ideolojik bir yapı kendi arka bahçesi olarak okullar, kurumlar, vakıflar ortaya koydu, yurtlarda o kuşakları belli bir ideoloji çerçevesinde şekillendirildi ve sonuçta vardığımız yer belli.

Şimdi, 15 Temmuz sonrası bir çağrımız oldu HDP olarak. “Gelin, bütün siyasi partiler olarak şapkayı önümüze koyalım, hep beraber, nerede hata yaptık değerlendirelim.” dedik ama siz buna karşı ne dediniz? “Yenikapı ruhu” Yenikapı ruhunda da, tekrar o tek tek tek diye sayılan şeyler geldi, şimdi de Anayasa Komisyonunda tek adam anayasası görüşülüyor. Ve şimdi, bu vakıflar, hani mevcut, o kaygı duyulan vakıflar da... Sayın Cumhurbaşkanını bir tabirde bulunmuştu, daha o travmayı yaşamadan önce

“Yetiştirilecek kuşak dindar ve kindar bir nesil olmalı.” diye bir tabirde bulunmuştu. O dindar ve kindar neslin sonucunu, şahikasını o Rus Büyükelçinin öldürülmesindeki görüntülerde gördük ve hepimiz ürperdik. Bakın, elinde ip verilen çocukların fotoğrafını gördünüz mü? 10 yaşındaki çocukların eline idam urganları verilmiş. Ve belli bir siyasi partinin sembolüyle beraber çocuklara fotoğraflar verdirildi bu ülkede. Ya, biz bu kuşakları bu şekilde kindar yetiştirirsek, kim olursa olsun, bakın, hangi inanç, hangi kimlik, hangi etnisite, hangi ideoloji olursa olsun, birbirine saygı duymayan, birbirinin inancına saygı duymayan, birbirinin kimliğine saygı duymayan kuşaklar olarak yetiştirdiğimiz sürece Sayın Bakan, kusura bakmayın... Önce bunu sorgulamalıyız, bunu sorgulamadığımız sürece o vakfı kim idare etmiş ben buna bakmıyorum ama benim kaygıları var, bütün muhalefet partilerinin de kaygıları da var. Bugün güç sizdedir, yarın o güç başkasının eline geçer, size zulmeder; hep de böyle olmuştur. İnsanlar güç sarhoşluğuna girerler, derler ki: Ben kendi ideolojim konusunda dayatırım, muhalefeti yok sayarım, bu düşünceleri yok sayarım, kuşaklar yetiştirmeye kalkarım ama bir başka güç gelir o gücü ele geçirir ve sizin ait olduğunuz sosyolojiyi gadre uğratar; hep böyle olmuştur. O açıdan, bu kaygıları gözetmek üzere, benim önerim Sayın Başkan, bu bizim işimiz değil arkadaşlar, yani bu konuyu görüşmek Plan ve Bütçe Komisyonunun işi değil. Şimdi, burada ne yazıyor? Gençlik ve Spor Bakanlığından siz yetkili çağırılmışsınız buraya, Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda bu konu görüşüldü mü? Yazdınız mı bir yazı bu konuyla ilgili? Niye buraya geliyor bu konu? Hani hasbelkader ben vakıf yöneticisi olduğum için birkaç kelim edebiliyorum ama bu konu derinlemesine görüşülmeli, kime ne verdiğimiz, niçin verdiğimiz... Nasıl bir toplum anlayışı düşünüyoruz, burada nasıl çocuklar nasıl bir ideolojiyle karşı karşıya kalıyorlar, bu konuya Gençlik Spor Bakanlığı ve eğitim komisyonu görüşmeli. Benim önerim, bunu geri çekelim. Bu komisyon görüşsün, enine boyuna görüşsün, bütün muhalefet partilerinin kaygılarını da dikkate alsın, birlikte bir orta yol bulalım. O açıdan, bu maddenin çekilmesini ve ilgili komisyona gönderilmesini öneriyorum.

Teşekkür ederim.

Önerimi ama ivedilikle sizin dikkatinize sundum Sayın Başkan, Bakanın değil.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Ben her zamanki gibi dikkate aldım.

Teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aldınız, işte ona göre bence çekin onu.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurunuz, değerlendirmelere ilişkin son düşüncelerinizi alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben bütün eleştirilere teşekkür ediyorum, hepsi birbirinden önemli eleştiriler. Kaygılar mutlaka dikkate alınması gereken kaygılar ve maddeyle ilgili olarak istenilen birtakım bilgiler var, onları da temin etmek bizim görevimiz ama geneline bakıldığında, maddede yaptırılmakta olan düzenleme zaten var olan bir uygulamanın sadece maktu bedelinin alınmaması şeklinde değiştirilmesinden ibaret olarak görüyorum ve Hükûmet olarak bu tasarı içerisinde yer alan bu maddenin geldiği şekliyle düzenlenmesi hususunu Komisyonun takdirlerine arz ediyorum ama bir iki konuda, teknik konuda, bu, devletin hüküm ve tasarrufu altında olan taşınmazlar kavramıyla ilgili belki yanlış anlama var, o konuda bir bilgi verelim. Sayın Tamaylıgil birtakım sorular sormuştu, o konularla ilgili de bilgiler verelim. Müsteşarımız bilgi versin.

BAŞKAN – Sayın Müsteşar, buyurun.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI H. ABDULLAH KAYA – Sayın Başkanım, değerli vekillerim; devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yer dediğimiz şey, kadaströ çalışmalarını yapılırken özel mülkiyete konu olmayan dağlar, tepeler, şekli bozuk araziler ölçüme konu yapılmıyor ve buralar zaten devlettir diyerek bırakılıyor ve ölçümsüz bir şekilde ne kadar bir alan olduğu belli olmadan devletin hüküm ve tasarrufu altında kalıyor ve Millî Emlak tarafından yönetiliyor.

Şimdi, bu yerler bir tescile konu olmadığı için üzerinde bir işlem yapılmadan önce kullanma izni dediğimiz bir izin veriliyor ve bu izin süresi içerisinde de bu yeri tescil ettirdikten sonra, mümkünse ki bunlar zaten şehirlerin yakınında olan yerler oluyor ve bunlar mümkün hâle geliyor, ondan sonra hazinenin özel mülkiyeti hâline geliyor ve sonrasında da irtifak hakkına konu oluyor. Bu işlemler yapılırken önce bir ön izin veriliyor, yani hem irtifakta hem kullanma izninde ve bu plan proje işlemleri tamamlanıyor ve bunlar bir yıllık süreyle veriliyor, yetmezse bir yıl daha ilave şeklinde yapılıyor. Plan projelerini hazırladıktan sonra ise okulu veya yurdu yapmak üzere altı ay içerisinde inşaatı başlaması gerekiyor ve iki yıl içerisinde de tamamlaması gerekiyor. Eğer tamamlamaz ise ona yine idare olarak gecikmelerin durumunu da dikkate alarak süre verilebiliyor. Genel olarak, biz hazine taşınmazlarını veriyoruz yani binalı bir yer verme şeklinde değil, buradaki düzenleme de tamamen boş arsa verme şeklinde. Buradaki rayiç bedelin yüzde yarımı üzerinden verme hazineye mahsus bir şey ve Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkındaki Yönetmelik'te düzenlenen bir husus. Diğer kamu idareleri ise kendi taşınmazlarını kendi inisiyatifleriyle, kendi iradeleriyle eğer bu yönde vermek isterlerse verecekler ve kendi mevzuatlarına göre farklı bir bedel alacaklar yani onları belirleyen şu andaki duruma göre bir bedel alacaklar. Burada ise, bu kanunda ise bedelsiz verme hususu var. Bunun tam benzeri ek 4'üncü maddede düzenlenmişti zaten daha öncesinde Kızılay ve Yeşilay için; onlar için de bu kamu kurum ve kuruluşları yerlerini bedelsiz irtifaka konu edebileceklerdi. Tamamen kendi inisiyatiflerinde. Bilgilerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, biz çekmenizi önermiştik.

BAŞKAN – Ben de dikkate aldığımı söyledim zaten.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Peki, bir şey söyleyeceğim: Gençlik ve Spor Bakanlığı burada mı efendim?

BAŞKAN – Burada, burada; tabii.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Millî Eğitim Bakanlığı burada mı?

BAŞKAN – Buradalar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – İlgili maddelerle ilgili görüşlerini niye almadınız?

BAŞKAN – Hepsi buradalar. Bu bir tasarıdır, teklif olsa dediğiniz doğru; zaten Sayın Bakanların imzası var tasarıda.

Buyurunuz. 19'u okutuyorum:

MADDE 19- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 21- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler ile mülkiyeti Hazineye veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar üzerinde bu Kanunun ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen şartları taşıyanlar lehine bedelli olarak tesis edilen irtifak hakları veya kullanma izinleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde talep edilmesi halinde, hasılat payı alınmaksızın kırkdokuz yıl süreli bedelsiz irtifak hakkına

veya kullanma iznine dönüştürülür. Bu madde kapsamında kalan taşınmazların kullanımlarıyla ilgili olarak tebliğ edilen veya tahakkuk ettirilen kullanma izni ve irtifak hakkı bedelleri tahsil edilmez, tahsil edilenler iade edilmez.”

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2 milyar Türk Lirasına” ibareleri “25 milyar Türk Lirasına” şeklinde değiştirilmiş ve aynı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 28- Toplu Konut idaresi Başkanlığının 28/3/2001 tarihli ve 2001/2202 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca Yüksek Planlama Kurulu Kararı kapsamında ihraç ettiği borçlanma senetlerinden kaynaklı Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası A.Ş.’ye olan borçları bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih esas alınarak belirlenen tutar üzerinden Müsteşarlığa nakledilir.

Müsteşarlık, Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası A.Ş.’nin 15/11/2000 tarihli ve 4603 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi kapsamında Müsteşarlığa olan ve diğer Hazine alacağı kapsamında izlenen borçlarını birinci fıkra çerçevesinde nakledilen tutardan takas ederek mahsup işlemini gerçekleştirir.

Yukarıdaki fıkralar kapsamında yapılacak nakil, takas ve mahsup işlemleri sonrasında oluşan bakiye tutarın ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Bakan tarafından belirlenir ve bu tutar Müsteşarlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

Tasfiye Halinde Türkiye Emlak Bankası A.Ş. ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, bu madde kapsamında gerçekleştirilen nakil, takas ve mahsup işlemlerinden sonra bilançolarında gerekli düzeltmeleri yapar.

Bu madde kapsamında gerçekleştirilecek nakil, takas ve mahsup işlemlerini Bakanın teklifi üzerine bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydettermeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

BAŞKAN – Dün uzun bu maddeyi görüştük, ilgili kurumlardan da bilgi almıştık.

Şimdi, Sayın Erdoğan’a söz vereceğim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir sorum var.

BAŞKAN –Size de söz vereceğim Sayın Kuşoğlu.

Buyurun Sayın Erdoğan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Birincisi, bu maddede 2 tane madde düzenleniyor; böyle şey olmaz yani iki farklı konu var. Birincisi, birinci paragraf bu Kredi Garanti Fonu’yla alakalı, ikinci paragraf Emlak Bankası, Halk Bankası ve buradaki mahsuplaşma işlemiyle alakalı. Bunların iki ayrı madde olması gerekiyor, bir maddede iki madde düzenlenemez. Yani usul yönünden itirazım var.

2’nci madde, yani bu usul yönünün giderileceği varsayımıyla konuşmama devam ediyorum. Şimdi, 1’inci maddede -yani birinci paragraf bile demiyorum- diyorum ki: “Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan 2 milyar Türk Lirasının -Kredi Garanti Fonu’na- 25 milyar Türk Lirasına” şeklinde. Yani etki analizi olması gerekiyor, bu 25 milyar Türk lirası nereden karşılanacak, hangi kaynaktan karşılanacak? Yani ya gelir artırıcı bir şeyler koymak lazım ya da mevcut giderlerimizden, eğitim, sağlık, nereden kesilecekse onun belirtilmesi lazım.

Aynı madde içindeki 2'nci maddeye dönüp baktığımızda, bu Emlak Bankasının borçlarıyla ilgili, ben yanlış hatırlamıyorsam şöyle olmuştu hazinede bu iş: Şimdi, Emlak Bankasının varlıkları vardı, borçları vardı. varlıklarının çoğu da bu KEY arsalarından kaynaklanan arsalar. Bu KEY arsaları alındı, Toplu Konut İdaresine verildi, 380 milyon liraydı 1999 yılında yanlış hatırlamıyorsam bu para. Yani Konut Edindirme Yardımı da çalışanların konut edindirmesi karşılığında kesilen paralara denk gelen arsalar. Hangi arsalar bahsediyoruz? Ataşehir'de, Ataköy'de, Mavişehir'de, Karşıyaka'da yani büyükşehirlerin en güzel yerlerindeki arsalar, Toplu Konut İdaresi ağırlıklı da, Emlak Gayrimenkul Yatırım Ortaklığına verildi. Daha sonra bu arsalar nasıl değerlendirildi? Hasılat paylaşımı yöntemiyle. Hasılat paylaşımı yöntemiyle değerlendirilirken Toplu Konut İdaresiyle dönemin Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu, şimdi Sayıştayın içine gelmiş birimin, bir raporu var ve bu konuda soruşturma açıldı. Rapor şunu söylüyordu: "Arsaların değerleri düşürülerek yani devlete ait arsaların değeri düşürülerek inşaat müteahhitlerine verilen paylar da yükseltilerek..." Nasıl yükseltiliyordu? Mesela yüzde 25 müteahhit kârı 2 kere hesaplanarak bu arsa karşılığında, konut paylaşımında büyük yolsuzluk yapıldığına yönelik Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu bir rapor yazdı. O dönemin raporuyla 7 tane proje incelendi ki yaklaşık 200'e çıktı sonradan hasılat paylaşımı projeleri. 7 projede tespit edilen zarar dönemin parasıyla 774 milyon TL, şimdiki parayla; eski parayla 774 trilyon liraydı. Mesela bunun sonucu şöyle: Ataşehir'de yüzde 29'la, yüzde 30'la arsa verildi ki o dönem yüzde 60'tan aşağı gitmiyordu. Mesela Ataköy'de arsalar yüzde 35 veya yüzde 37'yle verildi, yüzde 70'le gidiyor Ataköy'de olan arsalar. Bunların hepsi tek tek tesis edildi, bir soruşturma açıldı. Soruşturmayı Başbakanlık Teftiş Kurulu yürüttükten sonra şöyle bir şey çıktı soruşturmada: "Bu arsaları değerlendiren gayrimenkul uzmanları hata yapmışlar, yetki belgelerini iptal edelim, daire başkanlarını da uyaralım." Bu 7 projede, 774 milyon lira -ben raporu okudum, çok da sağlam tespitleri olan- bu şekilde kapatıldı. Bu arsalar böyle gitti. Kime aitti bu arsalar? Çalışanlara. Hani "Konut Edindirme Yardımlarını geri ödedik." diyor ya Hükümet tarafı. İşte o konut edindirme yardımının karşılığı olan arsaların değeri 8-9 milyar lirayken toplamda 2-2,5 milyar lira çalışanlara para ödendi ve kapatıldı. Yani KEY yardımları boşuna ödenmedi, onun karşılığındaki arsalar bu şekilde yolsuzlukla elden çıkınca bu yüzden ödendi, bu gerçekleri bilelim.

Şimdi gelelim Emlak Bankası boyutuna. Emlak Bankası boyutunda arsalar TOKİ'ye verildikten sonra kalan borç kısmı 2 bankaya, bildiğim kadarıyla Halk Bankası ve Ziraat Bankasına bölüştürüldü. Şimdi, Halk Bankası ve Ziraat Bankasına bölüştürüyorsanız, muhasebede birine borç yazıyorsanız bunun bir ödeyeceğinin olması gerekiyor, hazine ödemesi gerekiyordu. Hazine de özel tertip iç borçlanma senedi verdi. Yani "Al kardeşim bu senetleri, muhasebende koy." Halk Bankası ve Ziraat Bankası muhasebesi de şöyle yazdı -muhasebe tam muhatap olmaz da- "İşte Emlak Bankasının borçları karşılığında hazine bana kâğıt verdi." diye. Bu bir hazine yükümlülüğü, aynı zamanda -nedir- hazine alacağıdır. Şimdi, bunu gelir ve gider işlemleriyle ilişkilendirmeksizin tak diye üzerine çıkararak bütçeden çıkarmaya çalışıyoruz. Böyle bir şey olamaz, böyle bir şey mümkün değil yani bunu bu bütçeden nasıl çıkaracağız bu şekilde? Bütçe tekniğine uygun değil, muhasebe tekniğine uygun değil, içerik itibarıyla bir sürü ağır yolsuzluklar var ve 2 tane maddeyi aynı anda düşürüyoruz. Birinci maddede ödeneği yok, ikinci maddede bu şekilde bütçeden düşürülürse bütçenin inandırıcılığı kalmaz, Sayıştay da bunu sürekli raporuna, bildiğim kadarıyla, konu ediyor. Her iki ayrı olan madde, ayrı olması gereken maddenin de Türkiye Cumhuriyeti'ne bir şey kazandırmayacağı ve hukuka ve usule aykırı olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, sorunuz vardı, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, teşekkür ederim.

Dün bu konuyu görüştüğümüz için çok fazla detaya girmeyeceğim ama bir soru sormak istiyorum, Şahap Bey de bir bankacı olarak yanlışım varsa düzeltsin lütfen.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir soru geliyor size.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, bununla ilgili bir soru sormak istiyorum, daha fazla dünki açıklamalardan sonra detaya girmek istemiyorum ama.

Burada önemli olan 250 milyarlık bir fonun oluşturulması. Bankalar sonuçta bu krediyi verecekler. Ya mevduatlarını artıracaklar ya da borç alacaklar. Bu fonun oluşması için, bunun gerçekleşmesi için, sonuç olarak bunun iş dünyasına kredi olarak gidebilmesi için sadece kanun olarak, bir madde olarak çıkması yeterli değil, uygulamada da bir şey yapılması lazım. Bankaların bu fonu oluşturabilmesi için nasıl bir destek vereceksiniz? Bu, TOKİ'yle bağlantılı madde onunla ilgili görünüyor. Bunu nasıl çalıştıracaksınız? Onu sordum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, evet, dün görüşmüştük ama ikna olmadığım bir iki konu var.

Şimdi, sonuç olarak bankalar kredi vermekte çekindiği yani biraz imtina ettiği müşterileri biraz daha buraya kaydıracak gibi bir kaygım var, ciddi bir rakamdan bahsediyoruz çünkü. Sizin de 1 milyon lira için bile ne kadar ince eleyip sık dokuduğunuzu çok iyi biliyorum. Bakın, 25 milyar çok büyük bir rakam yani hazine için çok büyük bir rakam. Yani geçen sene 1 milyar lira için, asgari ücretteki değişiklik için ne kadar uğraştığınızı çok iyi biliyorum. Anlıyorum sizi, sonuç olarak bütçe dengeleriyle ilgili kaygılarınız var ama 25 milyar lira eğer gerçekten gidecekse bunun da denetimi anlamında bir mekanizma oluşması lazım. Çok büyük bir rakamdan bahsediyoruz çünkü. Dün Sayın Genel Müdürün söylediği şey beni tatmin etmedi. Biliyorsunuz, Sayıştay denetimlerinin okuyoruz raporlarını, sizi de beni de tatmin etmediğini çok iyi biliyoruz ve denetim anlamında bir şey daha söyledi Sayın Bakan, “İç denetim olacak.” dedi. Onun da tatmin edici olacağını düşünüyorum. Yani denge denetimden bahsediyorsak bir onay mekanizması kurmamız lazım, bunu söylüyorum. Yani Kredi Garanti Fonu bir şeye eğer ki onay veriyorsa bence bir denetim anlamında, denge anlamında hazineden başka bir birimin de o onaya onay vermesi lazım yani çifte onay gibi bir mekanizma kurulursa çifte sorumluluk söz konusu olabilir. Ciddi bir rakam ve burada suiistimaller olma riskiyle karşı karşıya olduğumuzu düşünüyorum. Çünkü, bakın, sıkıntılı bir döneme giriyoruz. Şimdi böyle 250 milyarlık bir rakam ortadayken, bakın, 15 bin esnaf için 600 bin esnaf başvurdu yani ne kadar esnafın buna doğru hücum ettiğini gördük. Şimdi burada 250 milyar liralık bir rakam dediğiniz anda çok ciddi bir sayıda KOBİ buraya başvuru yapacak ve ne yapacak size söyleyeyim: Araya siyasilere sokmaya çalışacak, kamu bankalarına gidecek “Ya şu müdür şey yapmadı, hadi bilmem ne vekili arasın orayı telefonla da şu KOBİ'nin kredisini Kredi Garanti Fonu'na soksun.” baskıları olacak. Bakın, olmayacak demeyin, olacak. Buradaki suiistimleri ve kötü niyetli olarak demeyim, yalnızca suiistimal demeyeyim, yani oradaki müdürü baskı altında olur, bilmem ne olur, bunu denetleyecek bir onay mekanizması lazım, genel müdürün üzerinde de baskılar olabilir. Bunun bir denetimi ve dengesine mutlaka ihtiyaç var.

Yani ben açıkça söyleyeyim: Ben Sayıştay denetimine o anlamda asla güvenmiyorum, iç denetime de güvenmiyorum. Başka bir denetim mekanizması olacak mı, nasıl olacak, bir onay mekanizması olacak mı, nasıl olacak, bunu size özellikle soruyorum. Cevabınıza göre tekrar söz isteyeceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, biraz önce Aykut Bey'in Emlak Bankasının tasfiye süreciyle ilgili anlatmış olduğu konu bire bir katıldığım ve sorgulamasını özellikle KEY ödemeleri gündeme geldiği zaman yine Plan ve Bütçe Komisyonunda da dile getirdiğim konulardır. Çünkü finans içerisinde olan arkadaşlarımız da bilir gayrimenkul yatırım ortaklıkları halka açılma zorunluluğu olan finansal aktörlerdir. Bu KEY ödemeleri olduğu zaman özellikle Sermaye Piyasası Kanunu'nun denetim ve içerisinde yer almaktan askıya alınmış bir süreç işlemiştir o dönemle ilgili, sizler de yakinen hatırlarsınız ve o zamanki değerlendirme, değerlemenin içerisinde var olan portföydeki gayrimenkullere göre oluşturulan genel portföylerle ilgili pek çok sorgulanmış başlıklar da vardır. Yine, Aykut Bey'in anlattığı ölçüde bakıldığı zaman, bu oluşacak olan mahsuplaşma veya aradaki farkın oluşturulması nasıl olacak, bunu açıkçası en azından geçmişiyse beraber bir anlatmak gerekiyor. Çünkü, biz, maalesef, değerlendirme ve değerlendirme, önce değerlendirme yani pay biçme, değer biçme, bir de o değeri biçilen varlığı maksimum getiriyle değerlendirme konusunda bu başlık altında, özellikle Emlak Gayrimenkul Yatırım Ortaklığından sonraki süreçte önemli problemler yaşadık ve buranın gerçek sahipleri olan o KEY ödemesine hak kazanan kişiler açısından da baktığımızda, hatta bir kısmı almayıp hisse senetlerini tercih ettiler, onların hangi aşamada, ne noktada olduğu konusunda da ilgili makamlardan bilgi almak isterim açıkçası.

Diğer taraftan ben Kredi Garanti Fonu'yla ilgili olarak baktığımda -sayfasına da baktım- bu konuyla ilgili internet sayfasını da incelediğimde fonla ilgili şöyle bir bilgi var. Bu bilginin içerisinde Kredi Garanti Fonu'yla ilgili olarak Ziraat Bankası ve bir özel banka Denizbankın ismini görüyorum. Bu, özellikle baktığımızda, işte Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Kredi Garanti Fonu, Ziraat Bankası ve Denizbank, bu KOBİ'lere düşük faizli ve işte onları canlandıracak bir kredi kullanımı. Burada hadi devlet bankası Ziraat Bankası ki ana konusu netice itibarıyla baktığımızda Türkiye'deki tarımsal kalkınmanın katalizörü olması ama artık zaten ne Halk Bankası ne Ziraat Bankası bu noktada bu katalizörlük görevlerini, asli vazifelerini üstlerinden uzaklaştırmış görünüyor da, mesela niye burada Halk Bankası yok? İkincisi, ki Halk Bankası diye düşündüğünüzde esnafla ilgili olan bir banka veya bu özel banka neden seçildi ve özellikle, bakıldığında, KOBİ finansmanı konusunda profesyonel özel geniş bir portföyü olanlar yerine değil, bu bankanın bu konudaki deneyimi ve portföyü ne derecedir?

Bir de, tabii, burada bakıldığında, yine, belki, fazla kurgu açısından diye düşünmeyin ama bu tür kredilendirme ve şirketlere net işletme sermayesi sağlayacak ve onların üretimlerini veya rekabetini artıracak imkânı sağlarken veya sonuç almada olumsuzluk olduğunda bu özel bankanın ortaklık yapısı nedir, o konuda da bir bilgi verirse burada ilgili arkadaşlarımız, buradan doğacak olumsuz şartlarda karşımıza çıkacak riskleri de iyi hesap etmemiz gerektiği düşüncesindeyim. Bu konularla ilgili uyarmak istemiştım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Uygun görürseniz Hazinesiden ve Kredi Garanti Fonu'ndan arkadaşlarımız var. Sorularla ilgili, değerlendirmelerle ilgili, önce Kredi Garanti Fonu'na söz verelim.

BAŞKAN – Buyurun.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, dün akşam, aslında, Kredi Garanti Fonu’yla ilgili epey bilgi vermeye çalışmıştık sizlere ama bir iki bilgi daha söylersem hem sorulara da cevap niteliğinde olacaktır. Kredi Garanti Fonu yirmi beş yıllık bir şirket. Ortaklık yapısı, 21 bankanın ortaklığı var. Türkiye’deki en büyük bankaların hepsi ortak zaten bize. 3 kamu bankası, katılım bankaları, özel sermayeli büyük bankalar, İş Bankası, Akbank, Garanti gibi sektörün bütün bankaları bizim ortağımız ve bizim iş ortağımız aynı zamanda. Böyle bir yapısı var Kredi Garanti Fonunun ve bu bankalarla çalışıyoruz. İşleyişinde, Kredi Garanti Fonu doğrudan kredi vermiyor. Banka kredi veriyor. Bankacılık sektörü kendi değerlendirme sistemi içinde, her bankanın kendi değerlendirme sistemi var ve o sistemi içinde değerlendirerek sonuçlandırıyor. Uygun gördüğü kredileri bize gönderiyor, biz de Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde bize verilen yetkileri kullanarak, o kriterlere göre değerlendirerek ve bankacılığın eğilimlerini, değerlendirme kriterlerini de gözeterek bir değerlendirme yapıp, bankaya dönüp buna evet ya da hayır diyoruz, kefil oluyoruz. Bankacılık sektörü 100 lira kredi kullanıyor, örnek veriyorum, bunun 70-75-80, oranlar böyle, bazen 85, maksimum 85 ama, mutlaka banka riskin bir kısmını alıyor, bir kısmını da Kredi Garanti Fonu kefil olarak üstleniyor. Dolayısıyla bütün süreç, bütün değerlendirme bankada yürüyor. Mikro, mesela...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yüzde 100 oranında mı?

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Yüzde 75’ine, tamamına kefil olmuyoruz efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yüzde 75’ine kadar siz mi banka mı, onu anlayamadım.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Biz kefil oluyoruz, yani riskin bir kısmı bankada, bir kısmı Kredi Garanti Fonu’nda olan bir risk paylaşımı var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Netleştirmek için: Atıyorum, siz 75 liraya kadar garanti verebiliyorsunuz.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Evet, tamamını biz üstlenmiyoruz yani öyle bir yanlış anlaşılma olmasın. Sayın vekilim, isim yanlış söylemeyeyim, ilk soru, Bülent Bey’in, Sayın Vekilimin sorusu bankacılık sektörüyle ilgiliydi. Bankacılık sektörü bu işe çok hevesli ve iştahlı çünkü risk primini önemli ölçüde azaltıcı bir etkeniz biz. Bankacılık sektörünün risk primini dağıtmak anlamında böyle bir imkân sağlıyoruz. Bizim verdiğimiz kefaletler, karşılıklar yönetmeliğinde, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun düzenlemesinde birinci grup teminat sayılıyor çünkü bu garantide hazinemizin de bize verdiği bir garanti var. Dolayısıyla bankacılık sektörünün böyle bir beklenti ve iştahı var bu işe ama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İştahı var ama fonları var mı? Yok bildiğimiz. Olmadığını biliyoruz. Onları ya mevduatla ya borçla karşılayacak.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Efendim, bir kısmı yenileme olacak tabii ki, buna engel bir şey yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu sizin işiniz değil, yani Hükümetin bunu sağlaması lazım. Bununla ilgili ne mekanizma çalışıyor, bu konunun sağlanmasıyla ilgili? Bankaların borçlanması mı sağlanacak, yoksa mevduat artışı mı sağlanacak? Ya da bu TOKİ konusu devreden, onunla bir kâğıt sağlanarak, hazine kâğıtları sağlanarak kredi vermesi mi sağlanacak?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Risk-teminat dengesinde topladığı mevduattaki kredi verme oranını açıyorlar çünkü teminatı, hazine üzerinde kaldığı için banka muhasebesinde o teminat görünmüyor. Mesela, diyelim ki normalde bankada karşılık ayrılması gerekiyor buna, artık hazinede olacağı için o kadar yüksek karşılık olmayacak gibi bir şey mi acaba?

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Karşılıklar Yönetmeliği gereği kredi Garanti Fonu’nun hazine destekli garantileri birinci grup teminat sayılıyor. Dolayısıyla, bunun karşılığında banka risk primi olarak karşılık ayırmıyor ve sermaye yeterlilik rasyosuna pozitif bir katkısı var. Dolayısıyla bankacılık sektörü için değerli bir teminatır bu. Dolayısıyla, onların da tercih ettiği, kullanmak istediği...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Risk size geçiyor. Siz nakit olarak hazineden alıyor musunuz o parayı?

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Hayır, hayır. Bir nakit almıyoruz. Hazine bize kaynak aktarmıyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Çok özür dilerim, önemli bir şey olacağı için... Kanun maddesi aynen şöyle söylüyor, diyor ki: “25 milyar Türk Lirasına kadar nakit kaynak aktarmaya ve/veya özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç etmeye Bakan; nakit aktarımı ve/veya ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri için Müsteşarlık bütçesinin mevcut ya da yeni açılacak tertiplerine 25 milyar Türk Lirasına kadar ödenek eklemeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

Şimdi, bu kaydı olarak olsa bile kaynak buna ayrılacak demek. Öyle mi?

HAZİNE UZMANI MEDİHA NUR ONUR – Ben açıklamaya çalışayım mı?

BAŞKAN – Buyurun.

HAZİNE UZMANI MEDİHA NUR ONUR – Teşekkürler öncelikle.

Ben, kısaca, isterseniz, hemen süreci açıklayayım, hazinenin kaynak aktarmasına ilişkin. Biliyorsunuz, kredi ihtiyacı olan ve teminat yetersizliği dolayısıyla teminat gösteremeyip bankadan KGF kefaletiyle teminat sağlıyor ilk önce firmalar. Biz bunun karşılığında bu teminatı direkt aktarmıyoruz KGF’ye ya da bankaya. Bir temerrüt olması durumunda KGF’ye iletiliyor bu talep, ondan sonra da hazineye iletiliyor ve Hazine de temerrüt durumunda kaynağı aktarıyor. Şöyle bir şey oluyor: Tabii ki bütçeye belli bir ödenek konulması gerekiyor. KGF’yle birlikte çalışıyoruz, KGF’yle birlikte o anki risk bakiyesine göre ve geçmişten gelen kredilerin temerrüde düşme trendine göre KGF’yle Hazine Müsteşarlığı çalışarak bu yıl içinde belli bir plan yapıyor temerrüde düşebilecek kredilere ilişkin ve temerrüt olasılığına ilişkin de bütçeye bu şekilde ödenek konuluyor. Temerrüt gerçekleştiği takdirde bütçedeki ödenek dâhilinde olmak kaydıyla Hazine Müsteşarlığı KGF hesaplarına aktarıyor, KGF hesabından da banka hesabına geçiyor.

BAŞKAN – Yaklaşık şu ana kadar oluşan 4 milyar liralık kredi hacminde de 70 milyon lira...

HAZİNE UZMANI MEDİHA NUR ONUR – 72 milyon liralık bir hazine kaynağı aktarıldı. 2009’da bu uygulama hayata geçirildi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bakın, Türkiye ekonomisi açısından çok önemli bir şeyi konuşuyoruz. Birincisi...

BAŞKAN – Yalnız, 2009’dan bu yana olan süreci konuşuyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama şimdi 250 milyar liraya çıkacak bir kredi hacminden bahsediliyor.

BAŞKAN – Şu anda 25 milyar zaten kredi hacmi ama bunun içerisinde kullanılan 4 milyar, 4 milyar da karşılığınız var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, Başkan, şimdi, bakın, şöyle bir şey... Ben eksik anlıyorsam düzeltin. Şimdi şu 25 milyar koyacağız, bu 250 milyar liralık bir kredi hacmi yaratacak dendi mi? Diyelim ki yüzde 75'ine kadar da kredi garanti fonu verebiliyor mu? Yüzde 25 desek 125 milyar liralık bir riski...

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Hayır, öyle değil. 17,5 milyar hazinenin riski var.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Hepsı batarsa...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hepsı batarsa 17,5 milyar. O zaman, şöyle bir şey, tamam, çünkü bu 250 milyar lira nereden çıktı onu bilmiyorum tabii, çünkü açıklamalarda bir 250 milyar liraya kadar, gerekçesinde var o.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Efendim, şöyle açıklayayım, Sayın Başkanım, müsaadeniz olursa.

BAŞKAN – Buyurun.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Sayın Başkanım, müsaadenizle açıklama yapayım: Şimdi, sistem şöyle çalışıyor: Hazinemiz bir taahhütte bulunuyor bize. Diyor ki ben 25 milyara kadar bir line açıyorum, bunun karşılığında bunun çarpanı olarak siz 250 milyara kadar kredi line'ı verebilirsiniz bankacılık sistemine. Ancak biz bankacılık sistemine diyoruz ki: Sizin vereceğiniz kredinin tamamını bile batırsanız biz yüzde 7'den fazla size tazmin ödemesi yapmayacağız. KEP burada yüzde 7. Yani Sayın Vekilimin söylediği...

BAŞKAN – Yani bankalar da kendileri, sanki hiç Kredi Garanti Fonu arkalarında yokmuş gibi, bu krediyi verirken bütün incelemeleri nasıl yapıyorlarsa aynı sistemde bu incelemeyi yapmaya devam ediyorlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır ama şimdi yine de tam...

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Efendim, bugüne kadar Sayın Başkanımın söylediği, altı yıllık bir süreçte toplamda biz 10 milyara yakın kredi hacmi oluşturduk, şu anda risk bakiyemiz 4 milyar ama hazinemizin nakit ödediği, hazinemizden çıkan tutar sadece 72 milyon. 350 adet dosya bu toplamda. 350 firma temerrüde düştü ve bunların toplam... Toplam firma sayısı...

BAŞKAN – Yani binde 7.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani bu şeyin çok anlamı yok çünkü biz normal bir ekonomik sistem... Biz kriz riski üzerine konuşuyoruz. Şu ana kadar öyle çok ağır bir kriz riski gerçekleşmedi.

BAŞKAN – Teğet geçti, doğru.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, Başkan, tartışmayalım şimdi. Şimdi, önemli bir şey var: Bu bizim de ülkemiz, biz de bunun şeyindeyiz anlamaya çalışıyoruz.

BAŞKAN – Biraz gerginliğinizi almak için yaptım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anladım Başkanım, teşekkür ederim. Sadece şunu öğrenmeye çalışıyorum.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Efendim, 11.138 KOBİ'ye biz kefalet vermişiz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tebrik ediyoruz, onda bir şey yok İsmet Bey.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Sadece 352 firmada temerrüt oluşmuş.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anlıyoruz, onda sorun yok. Benim anlamaya çalıştığım -çünkü herkesin hakkını yemeyeceğim, kendi hakkımı konuşup bitireyim diye- şimdi, normalde biz hazine garantisi veriyor. Hazine mesela bir projeye garanti verir. Şimdi bu kredi şeyi, normalde bankalar birbirine, bir risk havuzunu birleştirmek için bunu hazine girmiş. Buna hazine bir garanti veriyor. Bunun tam adı, hazine kaynak aktardığına göre hazine garantisi verilecek. 250 milyar şey yaratabilirsiniz demek, çünkü normalde herhâlde 1’e 10 yani 1 lira mevduat topladığınızda 10 liralık bir şey açabiliyorsunuz ya, o mantıkla söylemişsiniz gibime geliyor. Bunu söylediğinizde şöyle bir kafa karışıklığı oluyor: Sanki biz 250 milyarın tamamına veya yüzde 40’ına, yüzde 50’sine garanti veriyormuşuz gibi, o gerekçedeki bizi yanıltan bir bilgi. Mantiğiniz şuysa, hani banka 1 lira mevduat topladı, o çeşitli dönemlerde 10 lira kredi verebiliyor ya, bu mantıkla söylediyse bilmiyorum. Ha, gelelim sadece 25 milyar lirayla sınırlı kalmaya, sizin şu an yaptığınız şey ne? Banka mevduat toplar, kredi verir. Bir tür mevduat gibi bankaya hazine para veriyor. Ortak şey, Kredi Garanti Fonu üzerinden ve onun üzerinden de kredi line’ı açılacak.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Sayın Vekilim, hiç para yok yani biz hazineden para almıyoruz ve bankaya yatırıyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya şimdi yok, kriz olduğunda olacak. Muhasebe şöyle bir şey bak hocam.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Taahhüt var sadece.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Taahhüt var. Taahhüt ne demek? Koşullu yükümlülük.

BAŞKAN – Taahhüdün de toplam tavanı 17,5 milyar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi hazine şunu yapmak...

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – 250 milyar batarsa eğer...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 250 milyar batarsa ülke de batacak da zaten, oradan hazineye gelecek 17,5 milyar demek istiyor.

KREDİ GARANTİ FONU GENEL MÜDÜRÜ İSMET GERGERLİ – Efendim, bankacılık sektörünün toplam temerrüdü 3 civarında zaten. Şu anda bankacılık sektörünün toplam MPN oranı 3 küsur, 4 bile değil zaten.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, onun da detayına girmeyelim. Varlık yönetim şirketlerine aktarılan paralar falan filan, hani bankacılığın o tip şeylerine şimdi...

BAŞKAN – Peki, teşekkür edeyim mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yo, hayır etme, dur, bir şey söyleyemedim ki daha.

Şimdi şöyle bir şey: Hazine bütçesinde normal bütçeleme mantığı içerisinde koşullu yükümlülük olarak muhasebeye şunu yazacaksın: Şu gerçekleşirse ben 25 lira ödeyeceğim. Ve bunu da gerçekleşebilecek gibi ayırmak zorundasın. Normalde bunu riske göre muhasebeleştirirler. Mesela yüzde 50 gerçekleşme ihtimali varsa 7,5 milyar kaynağını ayırmak zorundasın. Buna “risk tabanlı muhasebe” denirdi benim zamanımda. Şimdi bu 25 milyar lirayı böyle vadediyorsan bunun hazinede de karşılığını koyman gerekiyor. Ya ek bir kaynak koyacak hazine buna ya da mevcut, diyelim, eğitimden, sağlıktan, şuradan, buradan kesip bu koşullu yükümlülüğüne kaynak aktarmak zorunda. Bu durumda hazine bütçesinde koşullu yükümlülük olarak bunun görünmesi lazım. Zaten hazine bütçemizde bir sürü koşullu yükümlülük şu an itibarıyla görülmüyor. Ne görülmüyor mesela? Üçüncü hava limanına

toplam işte, -10,5+4,5 finansman ve talep- 10,5 milyar avro garanti verdik. Hazine bütçemizde var mı? Yok. Niye yok? Devlet Hava Meydanlarına verildi. Devlet Hava Meydanları kimin? Hazinesinin. Bütçesi ne kadar? 1,5 milyar avro. Verdiği garanti ne kadar? 10 milyar avro.

Şimdi, bu ülkeyle alakalı karar verenler bakıyor. Vallahi ne güzel, hiç bu devletin borcu yok diyor. Mesela Sağlık Bakanlığı hastanelerine verilen garantiler, bütçede görebiliyor musunuz? Göremiyorsunuz. Bunu da göremeyeceksiniz ama bunları ne zaman göreceksiniz biliyor musunuz? Bu garantileri ödediğimizde, başımıza bir iş geldiğinde biz kendi devletimiz olarak bu yükümlülüklerimizi saklarsak yarın öbür gün önümüze çıktığında perişan olur kalırız. Şimdi biz bunları şey ediyoruz da mesela bir sürü insan, Maliyedeki Maliye uzmanından tutun, uluslararası kreditorüne kadar, Başbakana götürülen raporlardan tutun, Plan ve Bütçe Komisyonuna kadar görmediğimiz bir sürü yükümlülük yaratıyorsunuz. Kriz olduğunda bu yükümlülüklerin tamamı başımıza bela olacak.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kavgıoğlu...

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Ben, Bülent Bey de söyledi, bu konuyla ilgili bir katkı yapmak anlamında söz istedim. Gerçi Genel Müdürlüğümüz detaylandırdı.

Yani, şimdi, tabii bu 250 milyarla ilgili içinden geçtiğimiz süreçte farklı taraflardan bakılıyor. En çok da hazine tarafında yoğunlaştık. Bir de Bülent Bey'in söylediği kaynak, nereden gelecek diye. Şimdi öncelikle şöyle farklı taraflardan baktığımda, birincisi, işin teminat tarafı, Türkiye'de özellikle KOBİ'lerin en çok kredi erişim noktasında sıkıntıya girdikleri şey teminat. Geçmişte, yurt dışında, Avrupa Birliğinde çok yaygın olarak bu KGF sistemi kullanılıyor. Bizde de 20-21 bankanın ortak kuruluşuyla bu KGF sisteme girdi. Çok etkin olmamakla beraber 2008-2009 krizinde yine hazine destekli olarak bu anlamda bir destek sağladı. Çok yeterli olduğunu düşünmüyorum ama son dönemde KGF'nin yapısında yapılan değişiklik -sermaye artırımını da yapılacak zannedersem- ve hazinesinin bu EKK kararlarıyla çıkan 250 milyar piyasaya çok önemli, özellikle KOBİ'lerin, bir de KOBİ şeyi de değiştirilerek firmaların teminat noktasında, krediye erişim noktasında çok önemli bir işlevi olacak.

Yani hazineye ne kadar maliyeti olacak konusu tabii ki önemli, üzerinde durulması gerekir ama geçmiş tecrübeler, bir de bankaların kendi bilançoları, KGF'nin kendi bilançoları... Çünkü bunlar halka arz, yurt dışında hisse senetleri değerlendirilen yatırım şirketleri, uluslararası yatırım şirketleri tarafından da izlenen yani rasgele firmalara herhangi bir değerlendirme yapılmadan krediler verilmeyecek. Yani bütün KGF dâhil Basel kriterlerine göre oluşturulmuş kredi sistemleri var, kredi değerlendirme sistemleri var. Zaten BDDK bunu zorunlu tutuyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Banka için sorun yok, banka için hiçbir sorun yok ki.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Hayır, hayır, teminat başka bir şey yani kredinin önce değerlendirilmesi aşamasını söylüyorum. Ben Halkbank özelinde söyleyeyim: Tamamen kredi değerlendirme sistemi Basel kriterlerine göre, uluslararası normlara göre düzenlenmiş ve BDDK bunu zorunlu tutuyor. Dolayısıyla, sizin kafanıza göre bir firmaya kredi verme şansınız yok. Verirseniz yaptırımları var yani özellikle uluslararası yatırım şirketleri de yüzde 49 nokta küsur halka arz edilmiş ve bunun yüzde 80'i yabancı fonlar tarafından takip edilen, alınmış, izlenen bir bankacılık sistemi ki yine sistemin içerisinde olan diğer bankaların yüzde 45'e yakını yabancı bankalar tarafından Türkiye'de bir hisse sahipliği var. Dolayısıyla bunun hazine tarafı yanında yani KGF teminatı, buradaki doğabilecek

bütün kredilerin battığını düşünelim, biraz önce ifade ettim, 17,5 milyar yani bankacılık sisteminde yüzde 3,40 civarında takip oranı. Burada KGF yani aradaki şeyde yüzde 7'ye kadar bir üstlenme, risk üstlenme...

BAŞKAN – Toplam risk olarak ifade edilmez mi yani bu risk payı var zaten.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Böyle bir şey yok. Bankacılık sisteminde burada tartışılması doğrudur belki ama, yani, mevduatların hepsinin bir günde çekilmesi gibi, kredilerin tümünün batması gibi, bu hazine garantisi kredinin de -17,5 milyar- hepsini batacakmış gibi düşünmek bankacılık açısından çok rasyonel bir yaklaşım değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama yüzde 3'üde düşünmeyelim değil mi çünkü normalde teminatı zayıf krediler olduğu için buraya gelmiş.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Hayır. Şöyle: Sadece teminatı zayıf değil. Bakın, burada iki tane önemli tarafı var. Bir, doğru, teminatı zayıf.

BAŞKAN – KOBİ'ler dersiniz 4-4,8.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Teminat oluşturmamayan firmalar, yani firma çok iyi bir firma veya projesi çok iyi ama teminat oluşturmamış için krediye erişim noktasında sıkıntı yaşayan firmalar gibi düşünmemiz bu projeyi daha anlamlı kılacaktır. Yani olaya kötü noktadan, tabii ki o noktadan da bakılabilir. O da tedbir anlamında doğrudur. Ama bu teminatın oluşturulması sanki böyle bütün batacak firmalara teminat oluşturulması gibi bir sisteme gidiliyormuş algısı doğru değil. Burada...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Bir iki noktada daha var Başkanım, müsaade ederseniz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir şey söyleyeyim devam edin. Bu konuşmanın önemi şöyle: Mesela iki sene sonra bir şey olduğunda -siz bankacısınız, yani o anlamda söylüyorum, iyi niyetle söylüyorum- bunun riskli krediler de var çünkü teminatı bulamıyor, o yüzden Kredi Garanti Fonuna geliyor. İkinci risk şu: Banka için hiçbir sorun yok, banka diyor ki: “Bu hazine, benim için hazine parası olursa her türlü teminat...”

BAŞKAN – Olur mu efendim, sadece yüzde 7'lik kısmı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkanım, hazine teminatı için banka muhasebesini koruyoruz ama banka muhasebesindeki riski alıp hazineye bırakıyoruz.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Vallahi, ben, içiniz rahat etsin diye söyleyeyim: Keşke hazine, biraz önce dediniz ya -Garo Bey galiba- işte “Hazine onayı...” falan. Bürokrasi o kadar çok ki, bakın, 2009'dakini örnek vereyim size. Bankaların işleyişi açısından vergi dairesinden bir belgenin alınması bile, alındıktan sonra kredi onaylarında bile sıkıntı çıkıp parayı ödemedi hazine. Yani krediye başvurduğunda adam “Vergi dairesinden borcun olmadığına dair belge getir.” diyorsun, getiriyor adam, dosyayı oluşturuyorsun, ondan sonra kredi on gün sonra çıkıyor mesela. Kredi batıyor. Dönüyor hazineye, parayı ödeyeceği zaman diyor ki: “Benim şartım var. Vergi borcu olmayan firmalara. Sen firmaya vergi borcu varken krediyi vermişsin, parayı ödemedi.” Anlatıldın mı? Yani o süreçte bir borç oluştuğunda. Dolayısıyla hazine öyle çok kolay kolay da para ödemiyor bankalara. Bir sürü şey yapıyor. Yani burada o kaygının yanında şu: Kaynak oluşturulması anlamında, Bülent Bey'in söylediği. Şimdi, bankaların aktif ve pasifine baktığımız zaman, tabii bu en önemli nokta Kredi Garanti Fonu'nun teminatıyla bu kredilerin verilmesi, bankaların SYR'sini çok olumlu bir şekilde yine yüzde 16'larda, 17'lerde tutacaktır. Yani burada biraz önce İsmet Bey'in söylediği işte risk ağırlıklarının yüzde

0 ve yüzde 25 kendi teminatlarında verildiğinde bu çok önemli. Bankacılık sektörünün daha rahat yurt dışından borçlanmasını, daha düşük fiyatlarla borçlanmasını, daha uzun vadeli borçlanmasını sağlayacaktır. Bu çok önemli.

İkincisi, bankacılık bilançosuna baktığımız zaman, Bülent Bey, orada biz sadece mevduatı düşünüyoruz. Şu an kredi mevduat oranı yüzde 116 ama pasif tarafa baktığımız zaman banka dışı borçlanma yaklaşık 600 milyar civarında. Yani bunlar aktif tarafa baktığımızda, menkul değerlerde veya likit değerler olarak tabir ettiğimiz bankaların çok kısa süreli, Merkez Bankası günlük borçlanmalarda kullandığını görüyoruz. Bunlar reel sektöre aktarıldığı zaman -ki 280 milyar civarında da bir öz kaynak var- bunların hepsini topladığımızda verilen kredi 1,6 civarında ama öz kaynak tarafı yaklaşık 2,5 milyara yakın bir toplam pasif tarafı var. Bir de Kredi Garanti Fonu'yla bankacılık sektörünün SYR'sini biz yüzde 16'larda tuttuğumuz zaman bu kriz dediğimiz ya da bu sıkıntılara rağmen bankacılık sektörü hâlâ 100 milyar dolar civarında bir kaynak yaratabilme potansiyeline sahip şu an. Bunun 20 milyar doları sendikasyon kredileri ki bu SYR'yi bu noktada tutmayla beraber hem 20 milyar doların daha uzun vade, daha düşük maliyetle ve daha ilave kaynak yaratma şansı olacaktır. Dolayısıyla ben bu anlamda bir kaynak sıkıntısı da görmüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Uzul açısından da şunu söyleyeyim Sayın... Gitmiş Sayın Erdoğan.

Bize tasarı böyle geldiği için biz bu şekilde görüştük ancak biz, Komisyon görüşmeleri bittikten sonra raporumuzla beraber bu maddeyi ayırarak göndereceğiz Genel Kurula, Kanunlar Kararlara.

Değerli arkadaşlar, yarın saat 11.00'de görüşmelere başlamak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati. 20.35

